

Vitenskapelig publisering ved HVL 2020

Av Eli Heldaas Seland og Lise Vik-Haugen

© Eli Heldaas Seland og Lise Vik-Haugen

Biblioteket

Høgskulen på Vestlandet

Mai 2021

HVL-rapport frå Høgskulen på Vestlandet nr. 11-2021

ISSN 2535-8103

ISBN 978-82-93677-50-5

Utgjevingar i serien vert publiserte under Creative Commons 4.0. og kan fritt distribuerast, remixast osv. så sant opphavspersonane vert krediterte etter opphavsrettslege reglar.
<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Innhold

1. OVERSIKT OVER FIGURER OG TABELLER.....	1
2. SAMMENDRAG	4
3. SAMMENLIGNING MELLOM INSTITUSJONER	5
3.1 ALLE UH-INSTITUSJONER	5
3.2 POENG PER UFF-ÅRSVERK	11
3.4 POENG PER FØRSTESTILLING	17
3.5 NIVÅ 2-ANDEL.....	21
4. HVL-TALL, FORDELT PÅ FAKULTET	25
4.1 HVL SAMLET	25
4.2 FAKULTET FOR LÆRERUTDANNING, KULTUR OG IDRETT	27
4.3 FAKULTET FOR HELSE- OG SOSIALVITSKAP	28
4.4 FAKULTET FOR INGENIØR- OG NATURVITSKAP	28
4.5 FAKULTET FOR ØKONOMI OG SAMFUNNSVITSKAP	29
4.6 POENG PER ÅRSVERK.....	29
5. HVL-TALL, FORDELT PÅ INSTITUTT	31
5.1. FAKULTET FOR LÆRERUTDANNING, KULTUR OG IDRETT.....	31
5.2. FAKULTET FOR HELSE- OG SOSIALVITSKAP	36
5.3. FAKULTET FOR INGENIØR- OG NATURVITSKAP	41
5.4. FAKULTET FOR ØKONOMI OG SAMFUNNSVITSKAP.....	46
6. PUBLISERENDE FORFATTERE 2016-2020	50
6.1 ANTALL OG ANDEL PUBLISERENDE FORFATTERE	51
6.2. KJØNNFORDELING.....	53
7. SAMPUBLISERING	57
7.1 INTERNASJONALT SAMARBEID – PUBLIKASJONER OG POENG HVL.....	59
7.2 SAMARBEIDSLAND	60
7.3 SAMARBEIDSLAND OG SAMARBEIDENDE INSTITUSJONER FORDELT PÅ FAKULTET	62
8. ÅPEN TILGANG.....	66
8.1. CRISTINS OA-STATISTIKK	66
8.2. DIKUS OA-STATISTIKK.....	68

1. Oversikt over figurer og tabeller

Figur 1 Poeng per institusjon med mer enn 200 poeng. Kilde: DBH.	5
Figur 2 Poengutvikling for institusjoner med 200+ poeng 2015-2020. Kilde: Cristin.	6
Figur 3 Poengutvikling, institusjoner mellom 200 og 1350 poeng. Kilde: Cristin.	8
Figur 4 Andel av samlet poengsum i sektoren, utvalgte institusjoner. Kilde: DBH.	10
Figur 5 Poeng per UFF-årsverk, alle institusjoner 2020. Kilde: DBH.	11
Figur 6 Poeng per UFF-årsverk for utvalgte institusjoner 2015-2020. Kilde: DBH.	13
Figur 7 Poeng per UFF-årsverk - Fakultet for lærerutdanning. Kilde: DBH.	15
Figur 8 Poeng per UFF-årsverk - Fakultet for helsefag. Kilde: DBH.	16
Figur 9 Poeng per førstestilling 2020. Kilde: DBH.	17
Figur 10 Poeng per førstestilling for utvalgte institusjoner 2015-2020. Kilde: DBH.	18
Figur 11 Poeng per førstestilling - Fakultet for helsefag. Kilde: DBH.	19
Figur 12 Poeng per førstestilling - Fakultet for helsefag. Kilde: DBH.	20
Figur 13 Nivå 2-andel, alle institusjoner. Kilde: DBH.	21
Figur 14 Nivå 2-andel for utvalgte institusjoner 2018-2020- Kilde: DBH.	22
Figur 15 Nivå 2-andel for utvalgte fakultet for lærerutdanning 2018-2020. Kilde: DBH. ...	23
Figur 16 Nivå 2-andel utvalgte enheter helse- og sosial 2018-2020. Kilde: DBH.	24
Figur 17 Antall NVI-publikasjoner og poeng hele HVL 2015-2020. Kilde: DBH.	25
Figur 18 Poengutvikling per fakultet 2015-2020. Kilde: Cristin.	26
Figur 19 Antall publikasjoner per fakultet 2015-2020. Kilde: Cristin.	27
Figur 20 Antall publikasjoner og poeng FLKI 2015-2020. Kilde: Cristin.	27
Figur 21 Antall publikasjoner og poeng FHS 2015-2020. Kilde: Cristin.	28
Figur 22 Antall publikasjoner og poeng FIN 2015-2020. Kilde: Cristin.	28
Figur 23 Antall publikasjoner og poeng FØS 2015-2020. Kilde: Cristin.	29
Figur 24 Poeng per UFF-årsverk og førstestilling 2020. Kilde: DBH.	29
Figur 25 Poeng og antall publikasjoner FLKI 2020. Kilde: Cristin.	32
Figur 26 Poeng per UFF-årsverk og førstestilling FLKI 2020. Kilde: DBH.	32
Figur 27 Tallene på søylene viser antall publikasjoner. Kilde: Cristin.	33
Figur 28 Tallene på søylene viser antall publikasjoner. Kilde: Cristin.	34
Figur 29 Poengutvikling per institutt FLKI 2015-2020. Kilde: Cristin.	35
Figur 30 Sampublisering FLKI. Antall publikasjoner og poeng på søylene. Kilde: Cristin. ...	35
Figur 31 Poeng og antall publikasjoner FHS 2020. Kilde: Cristin.	36

Figur 32 Poeng per UFF-årsverk og førstestilling FHS 2020. Kilde: DBH.	37
Figur 33 Tallene på søylene viser antall publikasjoner. Kilde: Cristin.	38
Figur 34 Tallene på søylene viser antall publikasjoner. Kilde: Cristin.	38
Figur 35 Poengutvikling per institutt FHS 2015-2020. Kilde: Cristin.....	39
Figur 36 Sampublisering FHS. Antall publikasjoner og poeng på søylene. Kilde: Cristin..	40
Figur 37 Poeng og antall publikasjoner FIN 2020. Kilde: Cristin.	41
Figur 38 Poeng per førstestilling og UFF-årsverk FIN 2020. Kilde: DBH.	41
Figur 39 Tallene på søylene viser antall publikasjoner. Kilde: Cristin.	42
Figur 40 Tallene på søylene viser antall publikasjoner. Kilde: Cristin.	43
Figur 41 Poengutvikling FIN 2015-2020. Kilde: Cristin.	44
Figur 42 Sampublisering FIN. Antall publikasjoner og poeng på søylene. Kilde: Cristin....	45
Figur 43 Poeng og antall publikasjoner FØS 2020. Kilde: Cristin.....	46
Figur 44 Poeng per UFF-årsverk og førstestilling FØS 2020. Kilde: DBH.....	46
Figur 45 Tallene på søylene viser antall publikasjoner. Kilde: Cristin.	47
Figur 46 Tallene på søylene viser antall publikasjoner. Kilde: Cristin.	48
Figur 47 Poengutvikling per institutt FØS 2015-2020. Kilde: Cristin.....	48
Figur 48 Sampublisering FØS. Antall publikasjoner og poeng på søylene. Kilde: Cristin..	49
Figur 49 UFF-årsverk og publiserende forfattere siste fem år. Kilde: Cristin og DBH.....	50
Figur 50 Antall og andel publiserende forfattere 2016-2020. Kilde: Cristin.	52
Figur 51 Publiserende forfattere fordelt på stillingstype 2015-2020. Kilde: Cristin.	53
Figur 52 Kvinneandel UFF-årsverk og poeng HVL 2017-2020. Kilde: DBH.	54
Figur 53 Kvinneandel UFF-årsverk og poeng per fakultet 2020. Kilde: DBH.	55
Figur 54 Publiseringspoeng per kjønn og fakultet 2109 og 2020. Kilde: DBH.	55
Figur 55 Antall sampublikasjoner per institusjon i Norge. Kilde: Cristin.	58
Figur 56 Publikasjoner med og uten internasjonalt samarbeid 2015-2020. Kilde: Cristin.	59
Figur 57 Poeng med og uten internasjonalt samarbeid 2015-2020. Kilde: Cristin.....	59
Figur 58 Sampublikasjoner og sampubliserende institusjoner per land. Kilde: Cristin.	61
Figur 59 Land med flest sampublikasjoner per fakultet. Kilde: Cristin.	62
Figur 60 Land med flest sampublikasjoner - FIN. Kilde: Cristin.	63
Figur 61 Sampublikasjoner per institusjon fordelt på fakultet. Kilde: Cristin.	64
Figur 62 Open access-status for NVI -publikasjoner HVL 2011-2020. Kilde: Cristin	67
Figur 63 Open access-status for de ti største institusjonene. Kilde: Cristin.....	68
Figur 64 Åpen tilgang i UH-sektoren 2020. Kilde: DIKU.....	69

Tabell 1 Publiseringspoeng og antall publikasjoner per fakultet* 2020.....	25
Tabell 2 Tallene i parentes viser endring sammenlignet med 2019. Kilde: DBH (stillinger) og Cristin (publ. personer).....	33
Tabell 3 Tallene i parentes viser endring sammenlignet med 2019. Kilde: DBH (stillinger) og Cristin (publ. personer).....	37
Tabell 4 Tallene i parentes viser endring sammenlignet med 2019. Kilde: DBH (stillinger) og Cristin (publ. personer).....	42
Tabell 5 Tallene i parentes viser endring sammenlignet med 2019. Kilde: DBH (stillinger) og Cristin (publ. personer).....	47
Tabell 6 Publiserende forfattere per år og samla 2016-2020. Kilde: Cristin.....	51

2. Sammendrag

HVL rapporterte i 2020 inn 902 vitenskapelige publikasjoner, som gav 795,4 poeng. Det var en økning på 6% i antall publikasjoner (54) og 10 % i poeng (70,4). Det er en mindre økning enn fra 2018 til 2019, men noe større enn den var fra 2017 til 2018.

De 902 publikasjonene til HVL fordeler seg som følger: 759 periodikaartikler, 137 antologikapitler og 6 monografier. Av disse var 712 stykker (79%) på nivå 1, 190 stykker (21%) på nivå 2.

Nivå 2-andelen, som regnet ut av DBH, det vil si basert på forfatterandeler og ikke hele publikasjoner, er 13,9%. Det er noe lavere enn i fjor, da den var 15,3%. Det er også under snittet for statlige høyskoler (15,8%), og HVL har den laveste andelen blant disse institusjonene.

Utviklingen var ujevn og ulik på fakultetene. FLKI hadde en liten nedgang, på 3% i antall publikasjoner og 8% i poeng sammenlignet med fjoråret, mens FØS hadde en betydelig nedgang, med 30% i antall publikasjoner og 34% i poeng. FHS hadde en liten økning, på 6% i antall publikasjoner og 5% i poeng, mens FIN hadde en betydelig økning, med 26% i antall publikasjoner og 43% i poeng.

Når det gjelder poeng per UFF-årsverk har HVL økt med 6%, fra 0,65 i 2019 til 0,69 i 2020. Det er under snittet for de statlige høyskolene (0,72), langt under snittet for sektoren (1,24) og universitetene (1,33), og også et stykke bak de nye universitetene.

Antall publiserende personer økte på HVL, men ikke på alle fakulteter. Det var 1150,91 UFF-årsverk (mot 1120,65 i 2019) og 636 publiserende forfattere (mot 594 i 2019). De forfatterne som publiserte hentet i snitt inn 1,2 poeng hver, det er nøyaktig det samme som de to foregående årene. Kvinneandelen av UFF-årsverk ligger stabilt på 60%, mens andelen av poeng var 39% i 2020, det er ned 4 prosentpoeng fra 2019 og 9 prosentpoeng siden 2017.

Det var økning i internasjonal sampublisering sammenlignet med 2019, og for første gang var andelen av både publikasjoner og poeng med internasjonalt samforfatterskap over 50%.

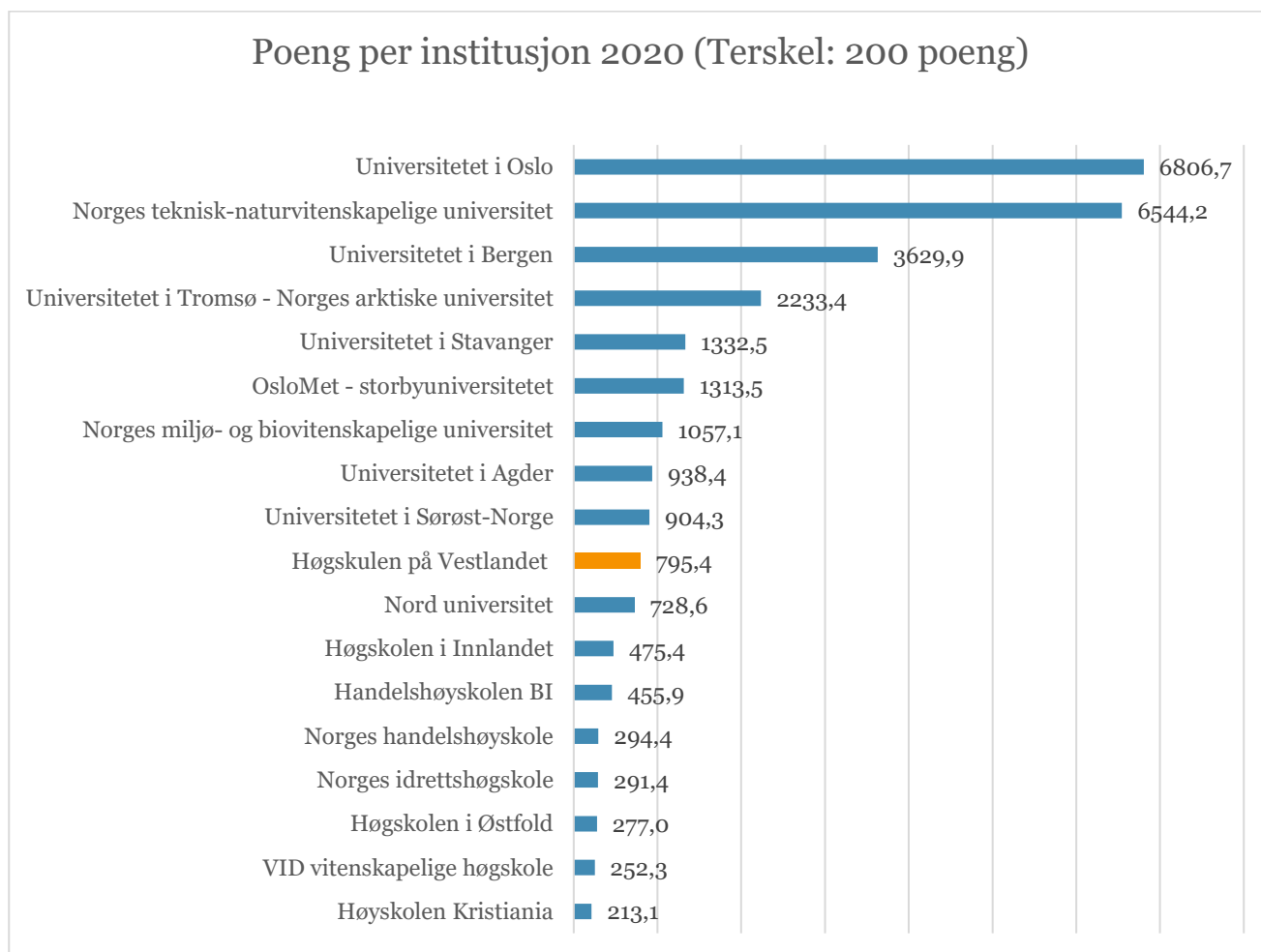
Også i publisering med åpen tilgang var det en liten økning sammenlignet med 2019.

3. Sammenligning mellom institusjoner

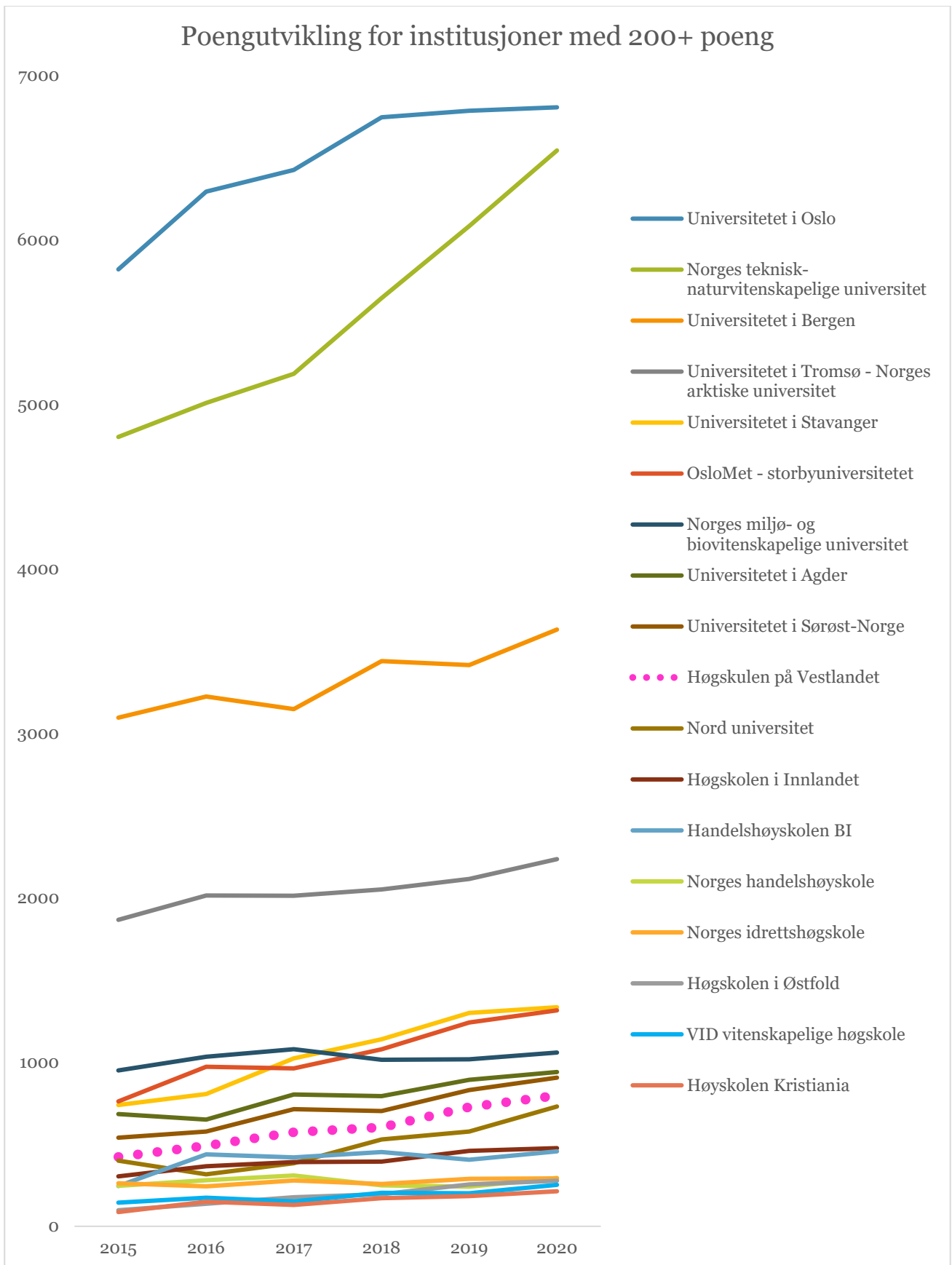
3.1 Alle UH-institusjoner

Blant de 29 institusjonene som rapporterte inn publikasjoner for 2020, ligger HVL på 10. plass både når det gjelder antall publikasjoner og antall poeng. De 9 institusjonene som hadde flere poeng enn HVL, er de samme som lå foran oss i 2019, også rekkefølgen er den samme. Disse 9 er alle universitet. Nord universitet er det eneste universitetet som lå bak oss med 775 publikasjoner og 728,6 poeng. Avstanden fra Nord universitet og opp til HVL har minket, fra 148,7 poeng og 215 publikasjoner i 2019 til 66,8 poeng og 127 publikasjoner i 2020. Høgskolen i Innlandet, som på nytt skal søke universitetsstatus høsten 2021, ligger med sine 475,4 poeng og 470 publikasjoner langt bak universitetene, og også et stykke bak HVL.

Figur 1 viser de 18 institusjonene som i 2020 oppnådde mer enn 200 poeng.

Figur 1 Poeng per institusjon med mer enn 200 poeng. Kilde: DBH.

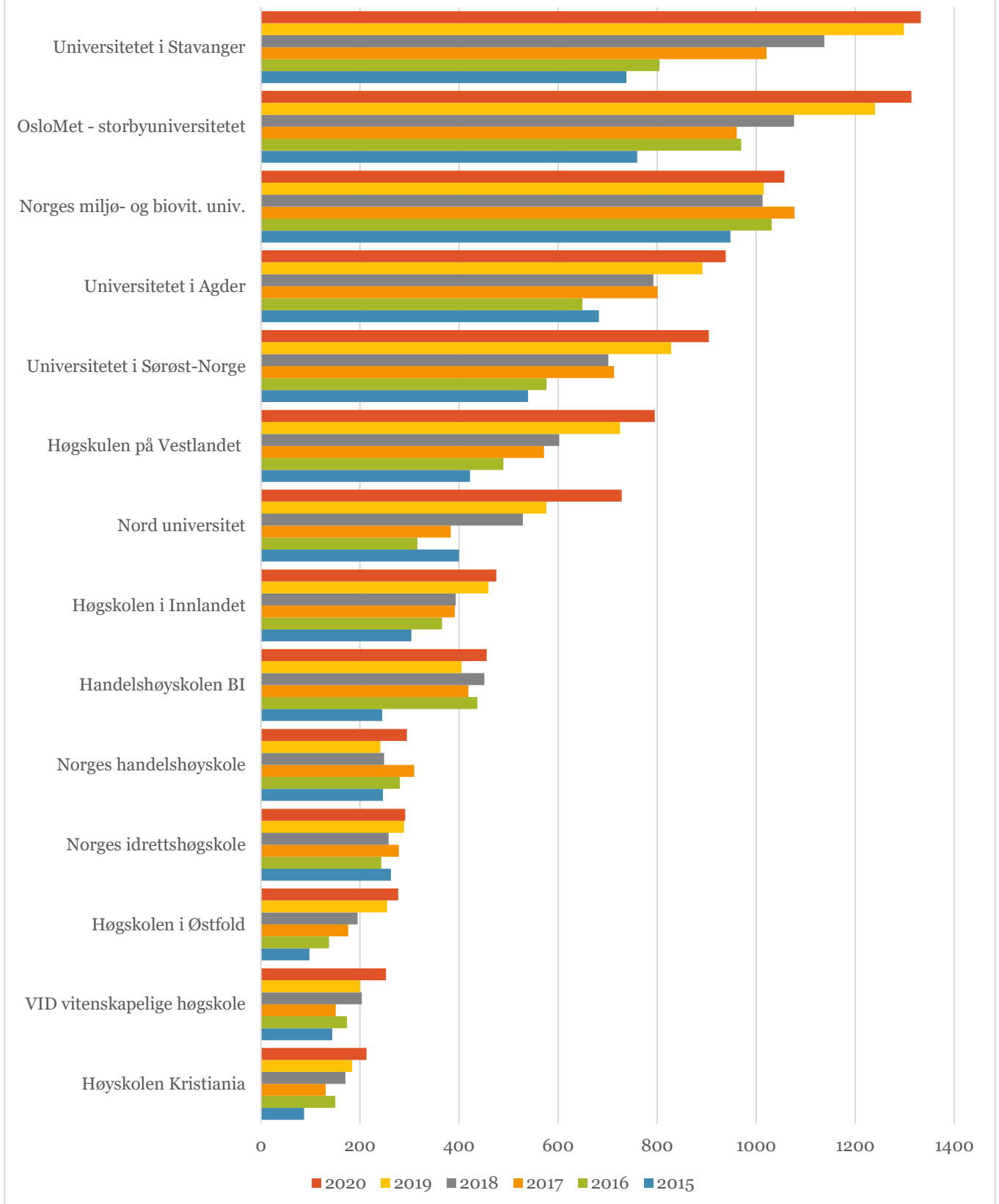
Figur 2 Poengutvikling for institusjoner med 200+ poeng 2015-2020. Kilde: Cristin.

Figur 2 viser utviklingen siden 2015 for de samme 18 institusjonene som er vist i figur 1. Vi ser at NTNU har hatt den absolutt mest positive utviklingen blant BOTT-institusjonene, som alle skiller seg tydelig fra de andre. Derfor vises institusjonene med mellom 200 og 1350 poeng i en egen figur (3).

I figurene 2, 3 og 4 vil det – grunnet alle fusjonene som er gjennomført i perioden – være små unøyaktigheter for de tidligste årene. Vi har her slått sammen data fra enheter som tidligere tilhørte hver sine institusjoner, til de nye institusjonene. For eksempel er data fra Høgskolen i Bergen, Høgskolen i Stord-Haugesund og Høgskulen i Sogn og Fjordane slått sammen til Høgskulen på Vestlandet for 2015 og 2016, selv om HVL ble opprettet i 2017.

Figur 3 viser at alle institusjonene har en stor økning fra 2015 til 2020, men vi legger merke til at det kun er HVL samt UiS, HINN og HiØ som har økning alle årene. Den største økningen fra 2015 til 2020 er det Høgskolen i Østfold som har, med 183%. Høgskolen Kristiania økte med 146%, deretter følger HVL med 89%, Handelshøgskolen BI med 86%, Nord universitet med 82% og UiS med 81%. Lavest vekst fra 2015 til 2020 har NMBU og Norges idrettshøgskole, som begge har 11% vekst.

Poengutvikling, institusjoner mellom 200 og 1350 poeng

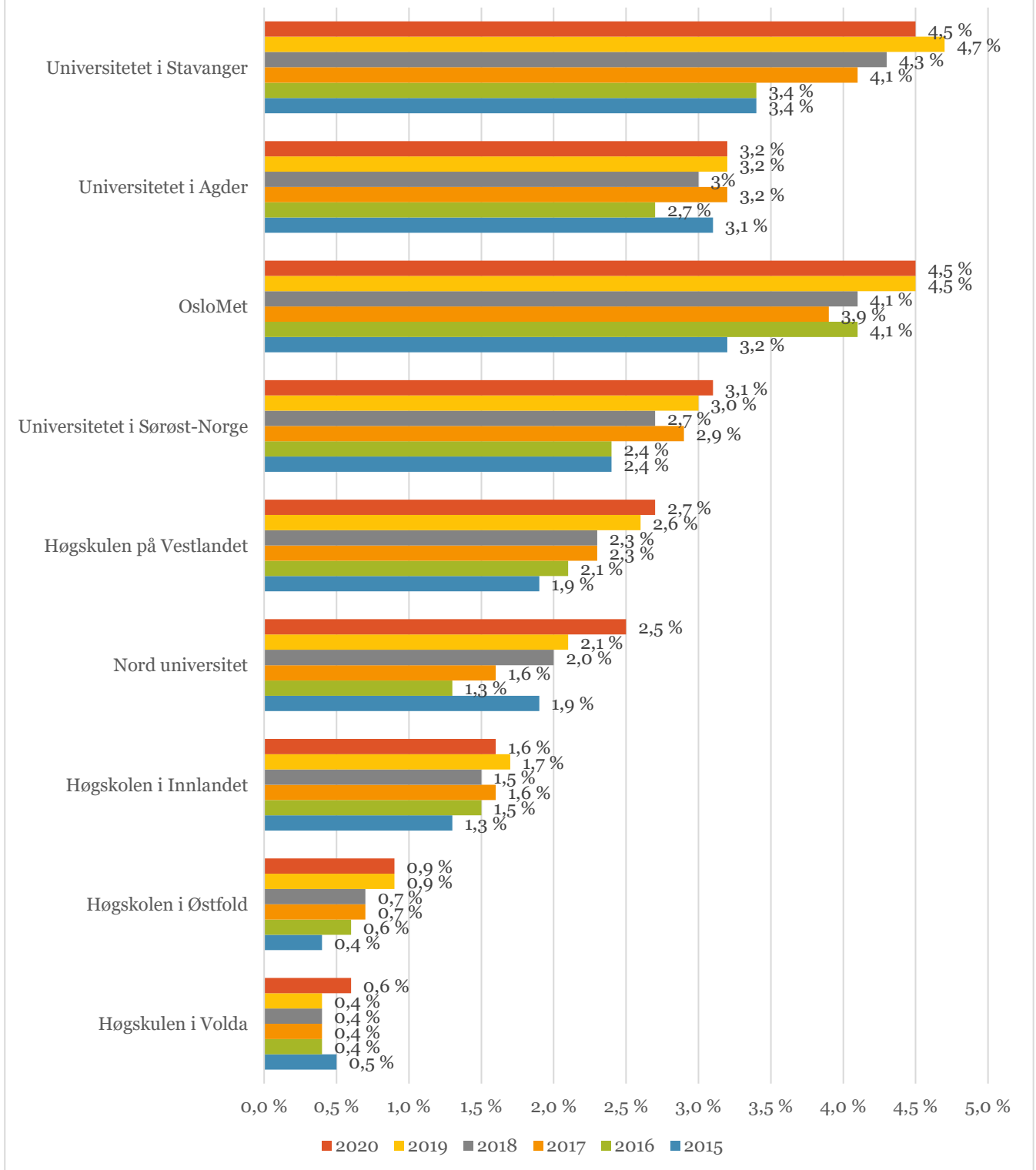

Figur 3 Poengutvikling, institusjoner mellom 200 og 1350 poeng. Kilde: Cristin.

Figur 4 viser hvor stor del av sektorens samlede poengsum institusjoner som det kan være naturlig å sammenligne HVL med, oppnådde i årene 2015-2020. Også her kan det være unøyaktigheter pga. fusjoner. Vi har – både i figur 4 og i flere påfølgende sammenligninger – valgt å inkludere Høgskolen i Østfold og Høgskulen i Volda i utvalget, selv om de er små. Dette er institusjoner som har valgt å stå utenfor fusjoner, og det kan være interessant å se at dette så langt ikke ser ut til å ha påvirket deres utvikling i negativ retning.

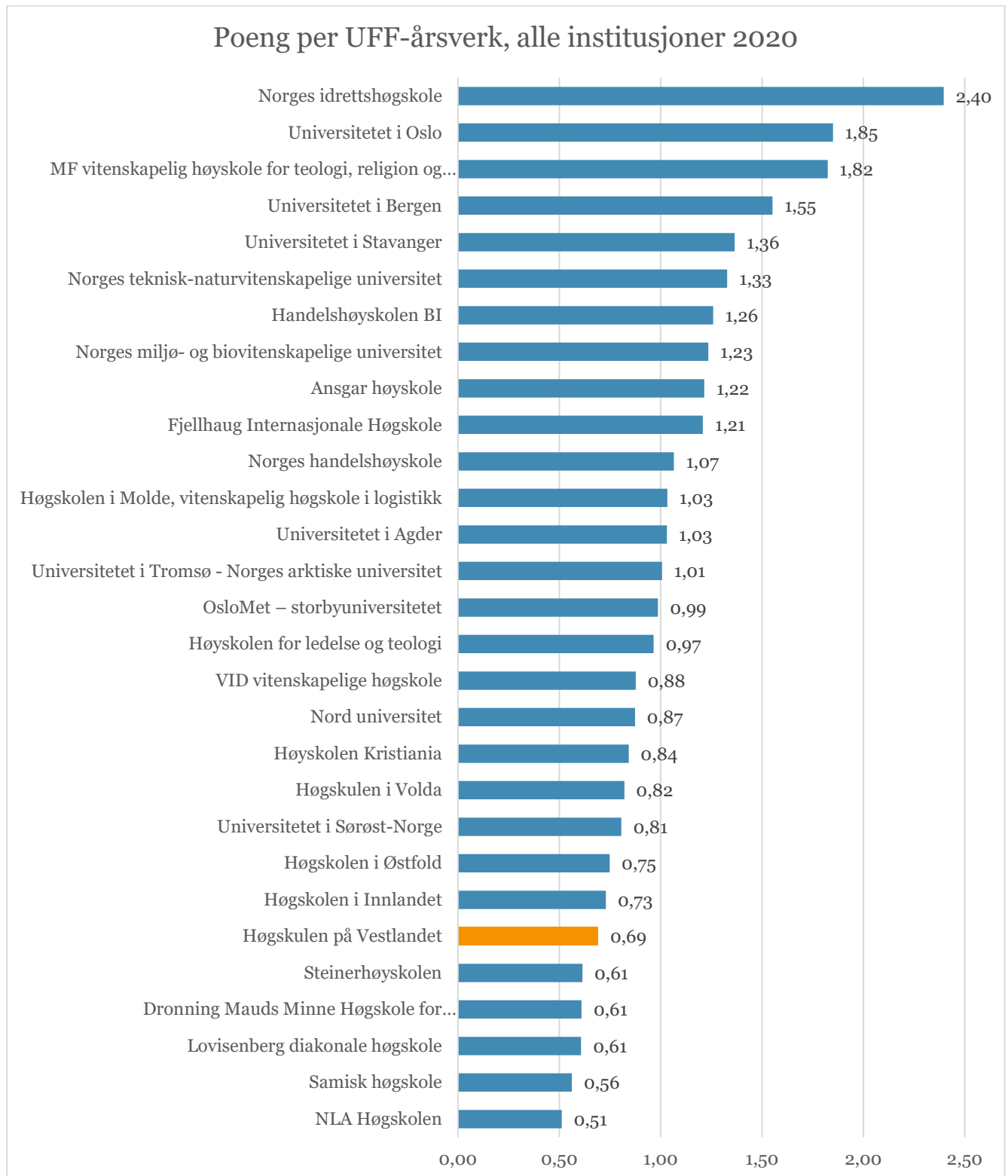
Vi ser at alle institusjonene har en positiv utviklingslinje, men at UiS og HINN har en liten nedgang fra 2019 til 2020. Uten at vi har undersøkt det systematisk, ser det ut til at den positive utviklingen som disse institusjonenes har hatt, i hovedsak går på bekostning av de tre universitetene UiO, UiB og UiT.

Andel av sektorens samlede poengsum, utvalgte institusjoner

Figur 4 Andel av samlet poengsum i sektoren, utvalgte institusjoner. Kilde: DBH.

3.2 Poeng per UFF-årsverk

Figur 5 Poeng per UFF-årsverk, alle institusjoner 2020. Kilde: DBH.

Med 0,69 poeng per UFF-årsverk lå HVL i 2020 på 24. plass i oversikten over poeng per UFF-årsverk¹, mot 23. plass i 2019, da vi oppnådde 0,65 poeng per UFF-årsverk. I 2019 lå Høgskulen i Volda 0,19 poeng bak oss, mens for 2020 har de gått forbi oss og ligger 0,13 poeng over oss. Nord universitet lå 0,02 poeng foran oss i 2019, denne avstanden har økt til 0,18 poeng. Avstanden opp til Universitetet i Sørøst-Norge har økt fra 0,09 i 2019 til 0,12 i 2020. Høgskolen i Innlandet har en liten nedgang fra 0,74 poeng per UFF-årsverk til 0,73 poeng. Avstanden fra HVL opp til Høgskolen i Innlandet er derfor redusert fra 0,09 poeng i 2019 til 0,04 poeng i 2020. Snittet for sektoren i 2020 var 1,24 poeng, mens snittet for de statlige høyskolene var 0,72.

Overordna årsplan 2021 for HVL, vedtatt av styret 4. februar 2021, inkluderer måltall for publikasjonspoeng per faglig årsverk. Utdrag av tabellen som viser måltallene for 2019-2021, følger nedenfor. Tabellen viser at resultatet på 0,65 som vi nådde i 2019, faktisk står som ambisjon for 2020:

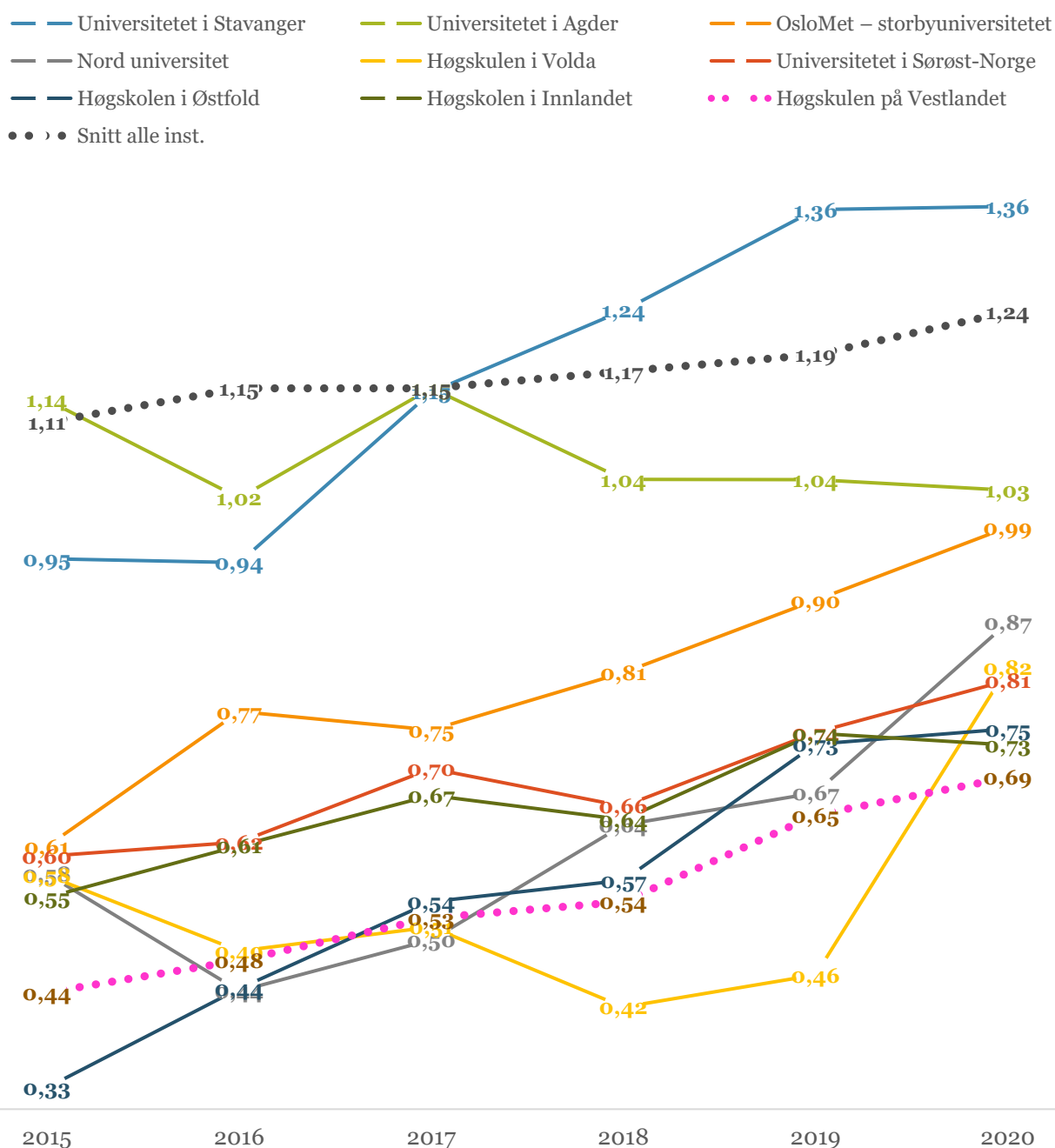
	Resultat	Ambisjon	Resultat	Ambisjon
Nasjonale styringsparameter:	2019	2020	2020	2021
Antall publikasjonspoeng per faglig årsverk		0,65		0,72

Vi ser at ambisjonen for 2021 er 0,72 poeng, mens overordna årsplan også viser at ambisjonen for 2025 er 1 poeng per faglig årsverk ([s. 11](#)).

Figur 6 nedenfor viser utviklingen i poeng per UFF-årsverk i perioden 2015-2020 for utvalgte institusjoner som vi finner det relevant å sammenligne HVL med. Høgskulen i Volda, Nord universitet og OsloMet ser ut til å ha hatt den sterkeste veksten de senere årene, mens Universitetet i Agder har en liten nedgang etter 2017. At denne indikatoren sjelden viser en jevn utvikling kan skyldes forhold som at enkelte, svært produktive forskere bytter jobb, eller 'opphopning' av publikasjoner enkelte år.

¹ UFF-årsverk inkluderer høgskolelærer, høgskolelektor, universitetslektor, amanuensis, førsteamanuensis, høgskoledosent, professor, stipendiat, forsker, forskningssjef, førstelektor, postdoktor, undervisningsdosent, dosent, professor II, førsteamanuensis II, universitetslektor II. Se [DBH](#) for stillingskoder.

Poeng per UFF-årsverk, utvalgte institusjoner, 2015-2020

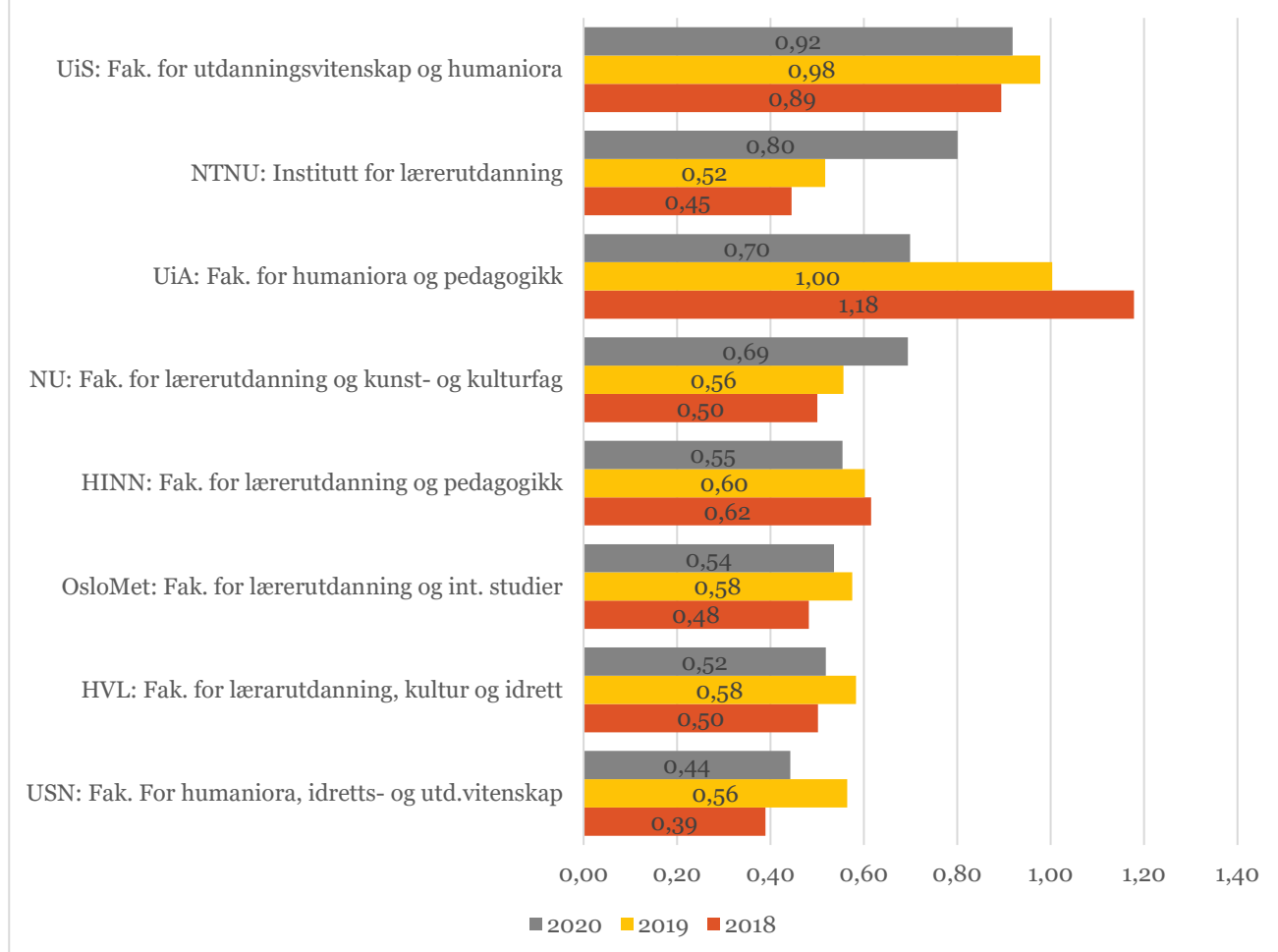
Figur 6 Poeng per UFF-årsverk for utvalgte institusjoner 2015-2020. Kilde: DBH.

For enkelte mål kan det være interessant å gå noe dypere inn i utviklingen ved HVL sammenlignet med noen utvalgte institusjoner. Nedenfor har vi tatt for oss FLKI (figur 7) og FHS (figur 8) og sammenlignet utviklingen i publiseringspoeng per UFF-årsverk for årene 2018-2020 med tilsvarende enheter ved andre institusjoner. Disse enhetene er de samme som er brukt til sammenligning i rapporten «[Førstestillings- og toppkompetanse på Høgskulen på Vestlandet 2020](#)» utarbeidet av Dag Stenvoll (Universitetsprosjektet).

Da de ulike enhetene tilbyr til dels ulike utdanningsprogram og på ulike utdanningsnivå, er sammenligningen ikke presis. Som eksempel kan vi nevne idrettsfagene, som på noen av de utvalgte institusjonene hører til under lærerutdanningen, mens ved andre institusjoner hører til blant helsefagene. Et lignende eksempel er sosialfagene, som ved enkelte institusjoner - deriblant HVL - hører sammen med helsefagutdanningene, ved andre institusjoner hører de til samfunnsfagene. Andre institusjonelle forhold kan også spille inn, f.eks. de ulike enhetenes størrelse. Små endringer i personalsituasjonen kan gi store utslag særlig når vi – som her – bryter indikatorene ned på mindre enheter.

Vi ser at UiA-Fakultet for utdanningsvitenskap og humaniora har nedgang alle årene og en relativt stor nedgang fra 2019 til 2020, og at det faktisk bare er Institutt for lærerutdanning ved NTNU og Fakultet for lærerutdanning og kunst- og kulturfag ved Nord universitet som har en framgang fra 2019 til 2020. Fakultet for utdanningsvitenskap og humaniora ved Universitetet i Stavanger (etablert i 2004 og dermed det eldste av universitetene i dette utvalget) ligger høyest i 2020 med 0,92 poeng. Institutt for lærerutdanning ved NTNU ligger som en god nummer to, mens lærerutdanningene ved de nyeste universitetene, OsloMet og USN, ligger lavere. USN-Fakultet for humaniora, idretts- og utdanningsvitenskap ligger faktisk nederst på lista med 0,44 poeng for 2020.

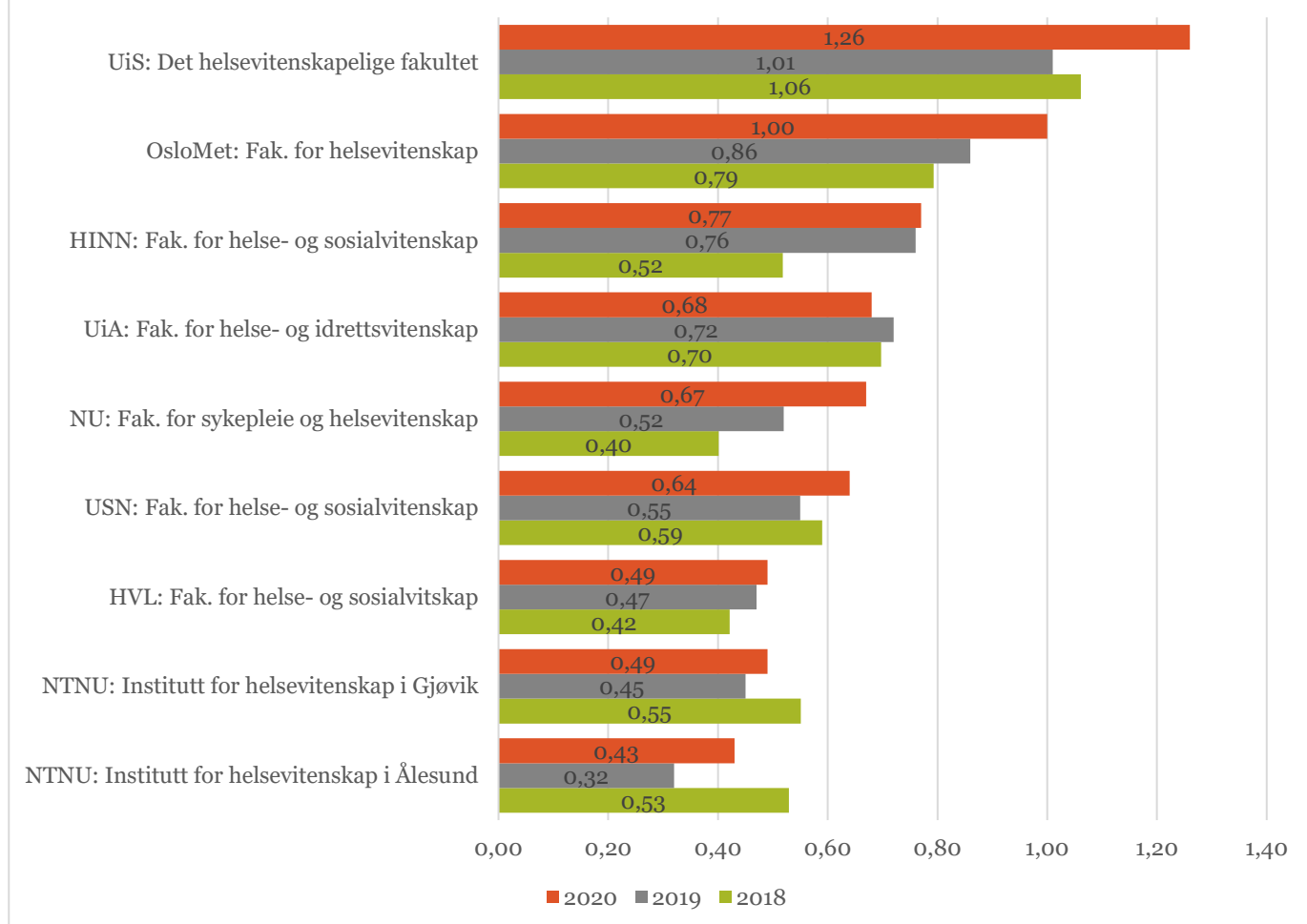
Fakultet for lærerutdanning, utvalgte institusjoner - Poeng per UFF-årsverk 2018-2020

Figur 7 Poeng per UFF-årsverk - Fakultet for lærerutdanning. Kilde: DBH.

Figur 8 viser tilsvarende oversikt for helsefagene. Her ser vi at alle enhetene bortsett fra UiA - Fakultet for helse- og sosialvitenskap øker fra 2019 til 2020. Det helsevitenskapelige fakultet ved UiS har en særlig god utvikling fra 2019 til 2020 og ligger hele 0,26 poeng over nr. 2 på lista, som er OsloMet sitt fakultet for helsevitenskap. Høgskolen i Innlandet sitt fakultet er nummer 3 for 2020 og ligger over flere av universitetene.

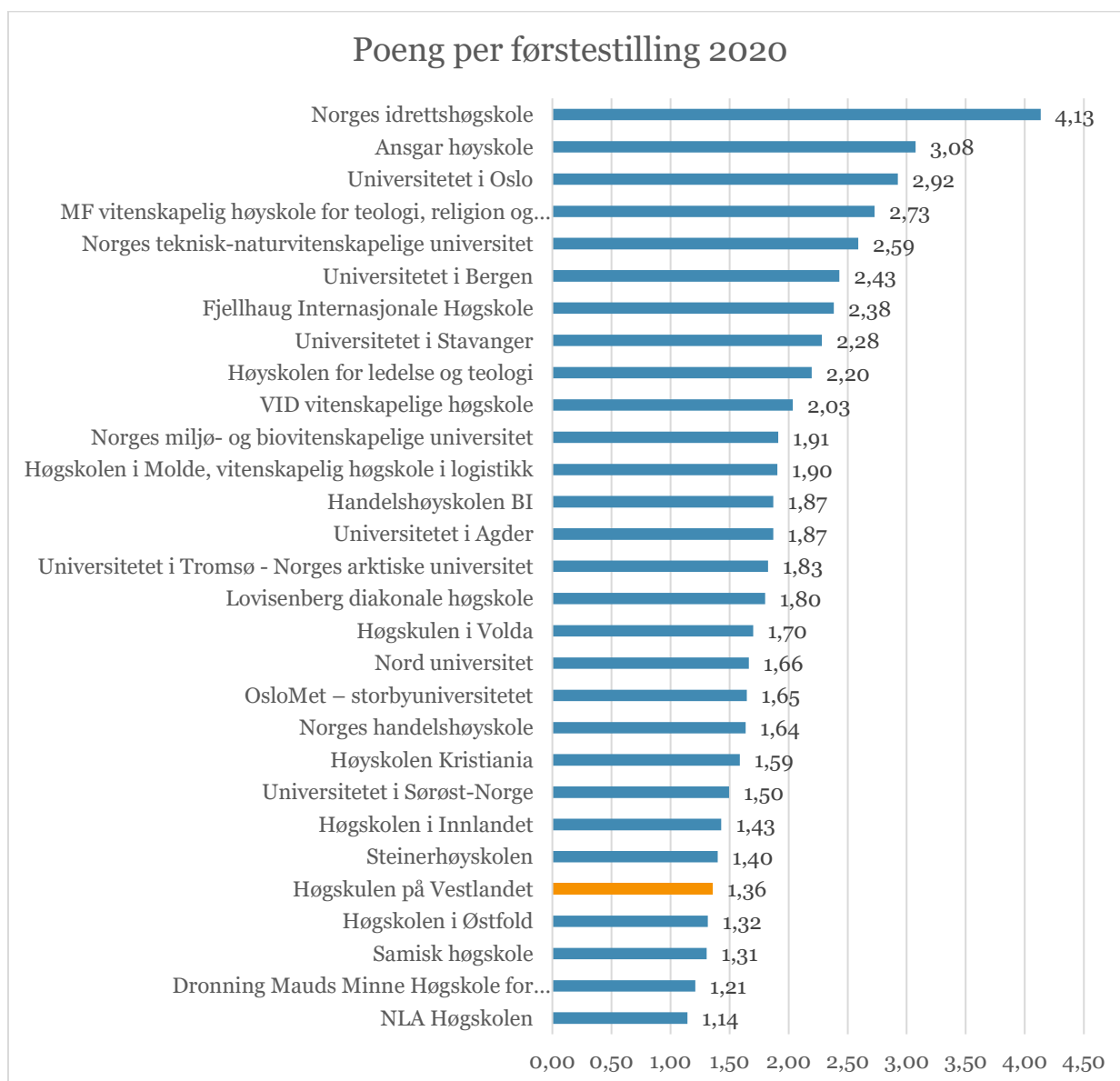
Fakultet for helsefag, utvalgte institusjoner - Poeng per UFF-årsverk 2018-2020

Figur 8 Poeng per UFF-årsverk - Fakultet for helsefag. Kilde: DBH.

3.4 Poeng per førstestilling

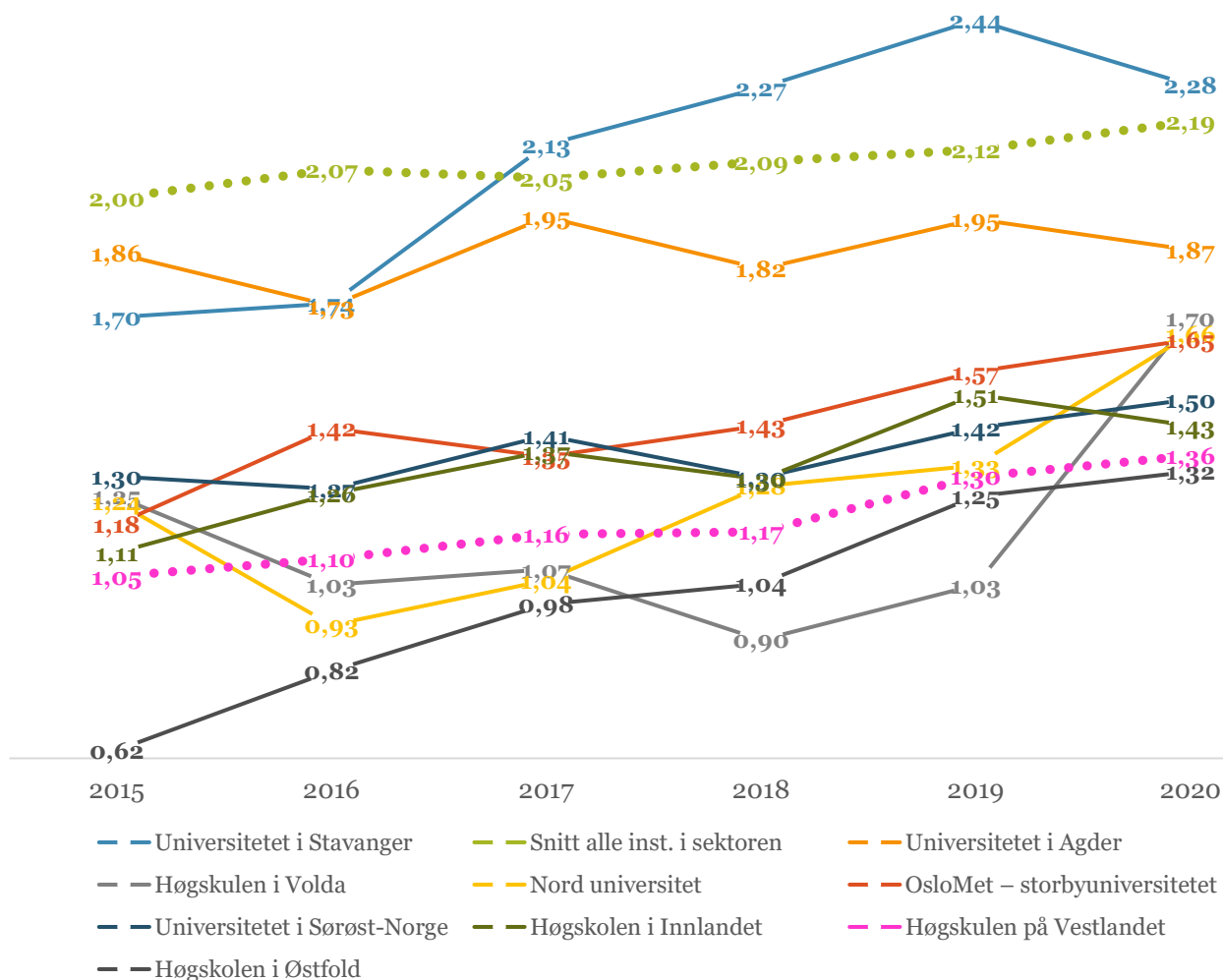
Når det gjelder poeng per førstestilling² er HVL med sine 1,36 poeng nr. 25 på lista. Vi ligger et godt stykke bak de nyeste universitetene og har bare 4 små institusjoner bak oss. Sammenligner vi med lista over poeng per UFF-årsverk i figur 5 over, er Høgskolen i Østfold kommet bak oss med 1,32 poeng per førstestilling. Figur 9 gir en oversikt over alle institusjoner for 2020, mens i figur 10 viser vi utviklingen fra 2015 for de samme institusjonene som i figur 6 over.

Figur 9 Poeng per førstestilling 2020. Kilde: DBH.

² Førstestillinger inkluderer førsteamanuensis, høgskoledosent, forsker, forskningssjef, førstelektor, postdoktor, professor, undervisningsdosent, dosent, professor II og førsteamanuensis II. Se [DBH](#) for stillingskoder.

Poeng per førstestilling, utvalgte institusjoner, 2015-2020

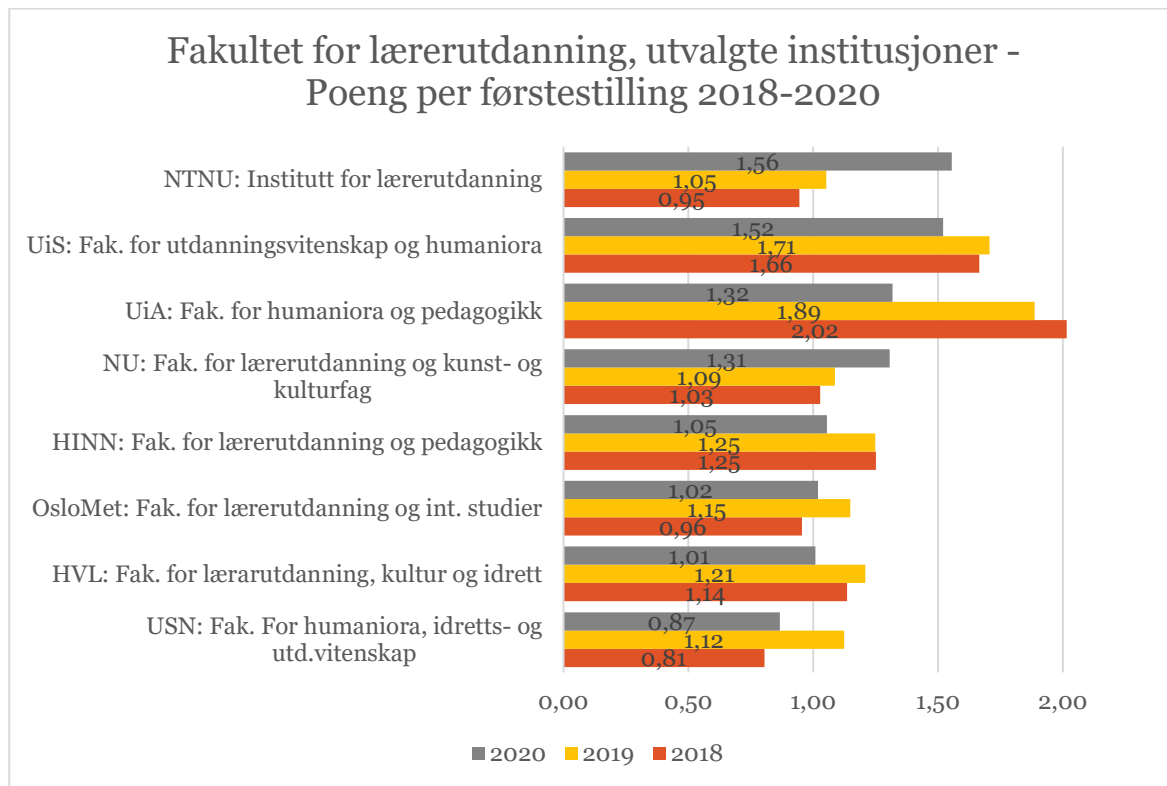

Figur 10 Poeng per førstestilling for utvalgte institusjoner 2015-2020. Kilde: DBH.

Nedenfor har vi sammenlignet FLKI (figur 11) og FHS (figur 12) på indikatoren Poeng per førstestilling med tilsvarende enheter ved utvalgte andre institusjoner. Også her må vi ta høyde for ulikheter i institusjonene og at små endringer kan gi store utslag i indikatoren. For lærerutdanningen har NTNU – Institutt for lærerutdanning en god økning fra 2019 og ligger høyest for 2020 med 1,56 poeng per førstestilling, tett fulgt av UiS – Fakultet for utdanningsvitenskap og humaniora med 1,52 poeng.

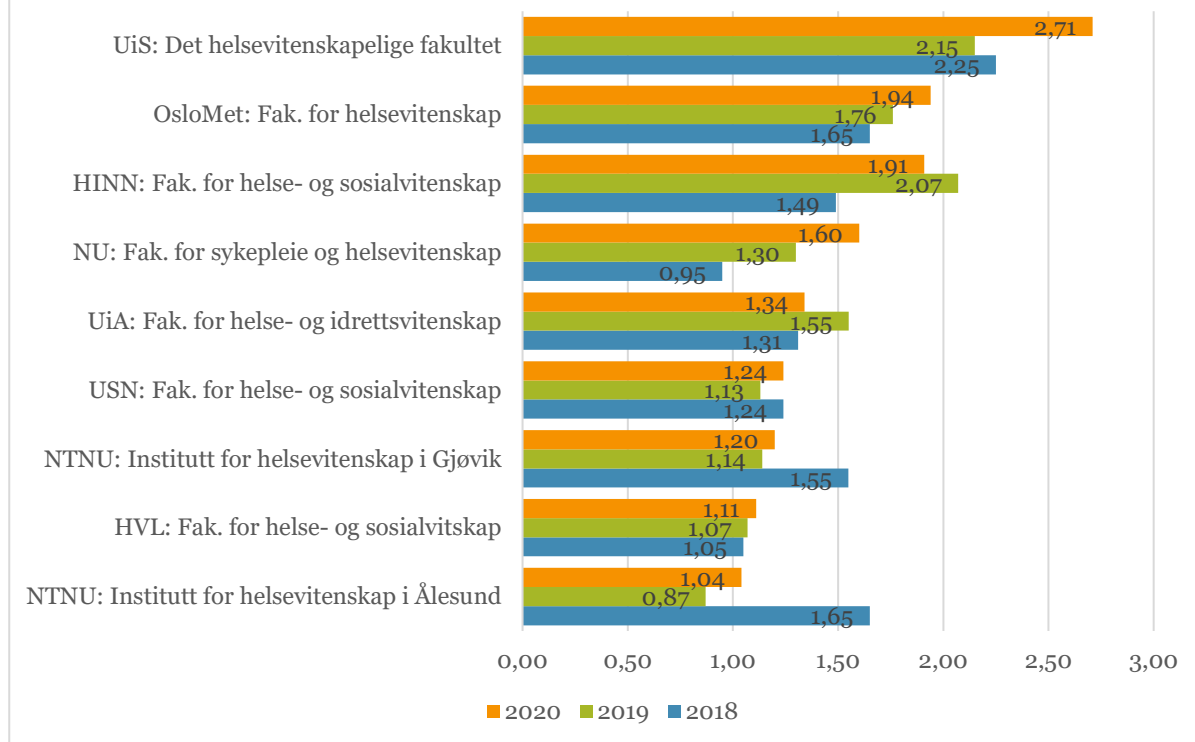
For helsefagene er det UiS sitt fakultet som ligger øverst med hele 2,71 poeng for 2020. OsloMet – Fakultet for helsevitenskap er inne i en god utvikling og oppnådde 1,94 poeng per førstestilling i 2020. HINN sitt fakultet var nummer 3 med 1,91 poeng, men hadde en nedgang fra 2019, da de oppnådde 2,07 poeng.

FLKI og FHS ved HVL er nest sist på begge oversiktene. Lærerutdanningen hadde en nedgang fra 2019 (fra 1,21 til 1,01 poeng for 2020), mens helsefagene hadde en liten oppgang (fra 1,07 i 2019 til 1,11 i 2020).

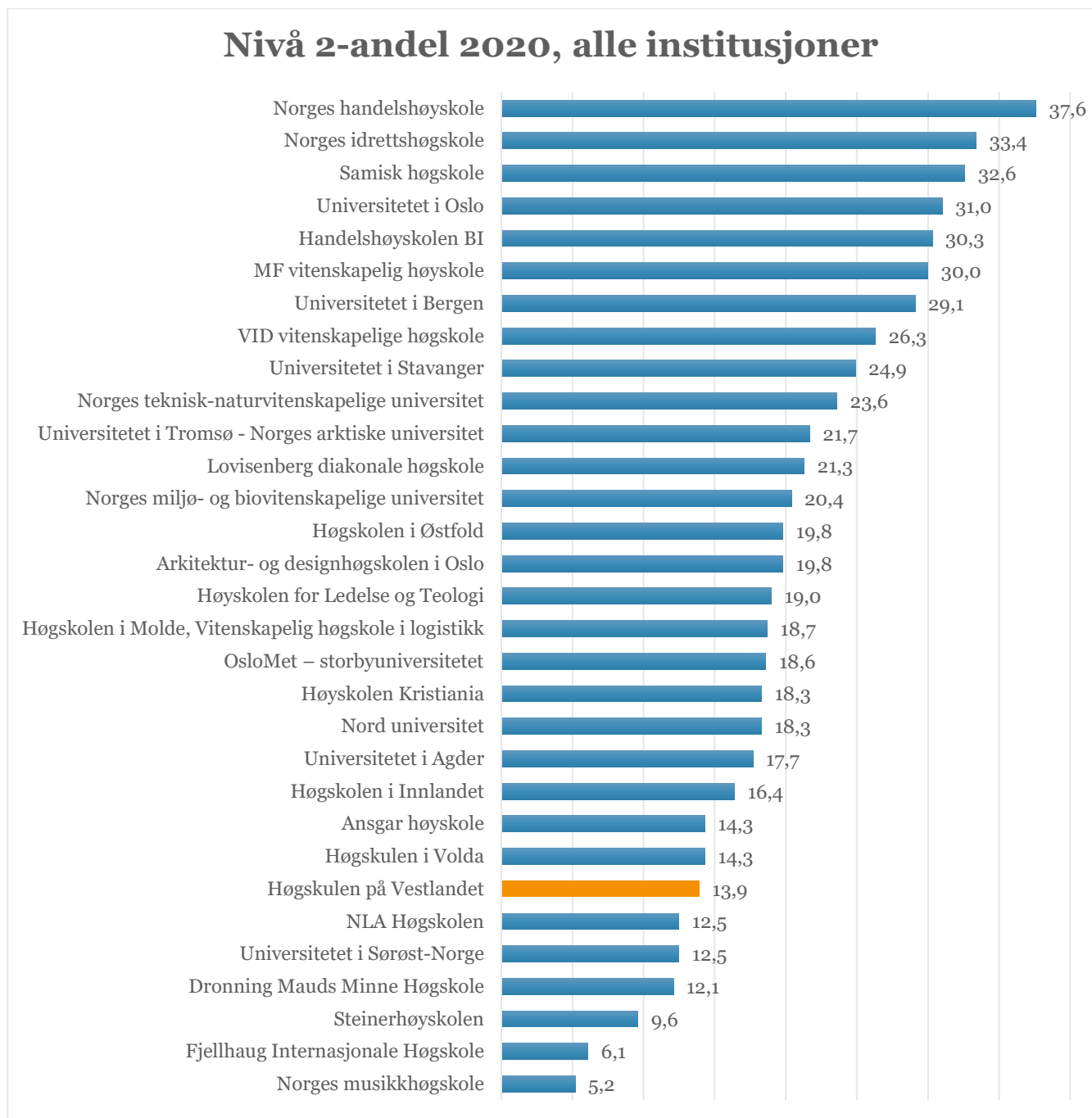
Figur 11 Poeng per førstestilling - Fakultet for helsefag. Kilde: DBH.

Fakultet for helsefag, utvalgte institusjoner - Poeng per førstestilling 2018-2020

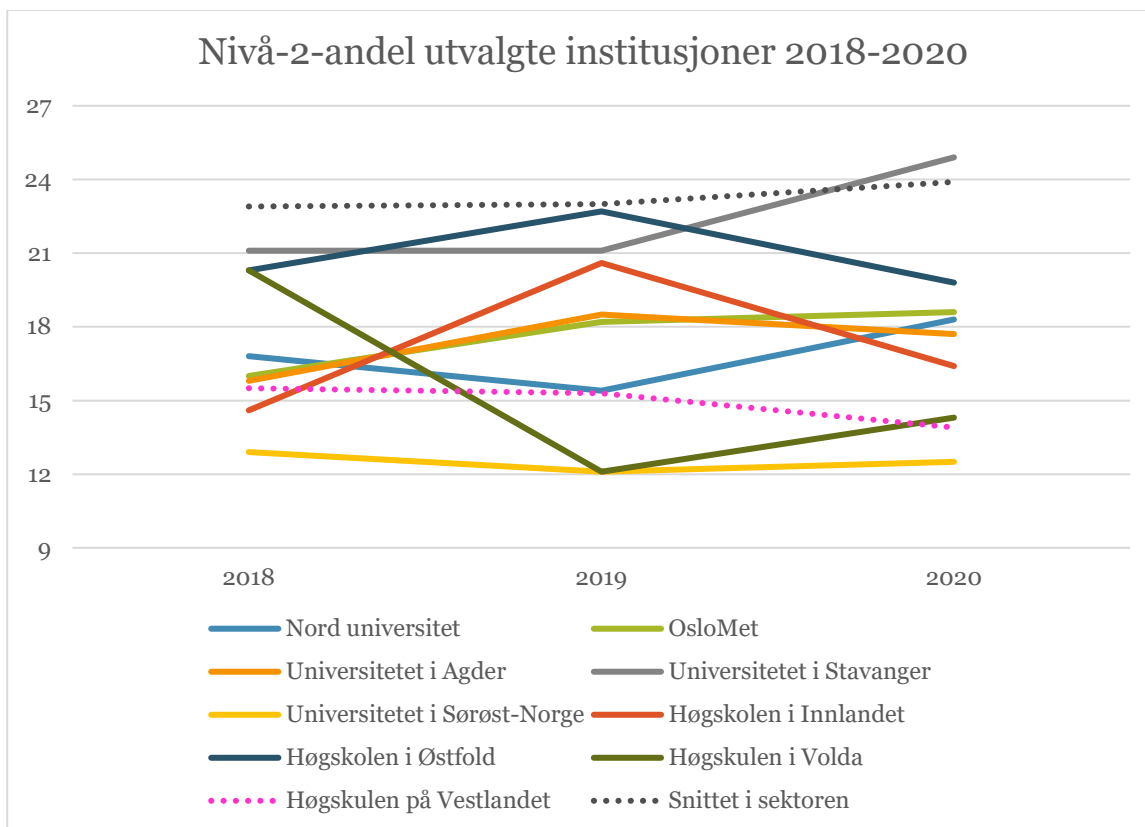
Figur 12 Poeng per førstestilling - Fakultet for helsefag. Kilde: DBH.

3.5 Nivå 2-andel

Figur 13 Nivå 2-andel, alle institusjoner. Kilde: DBH.

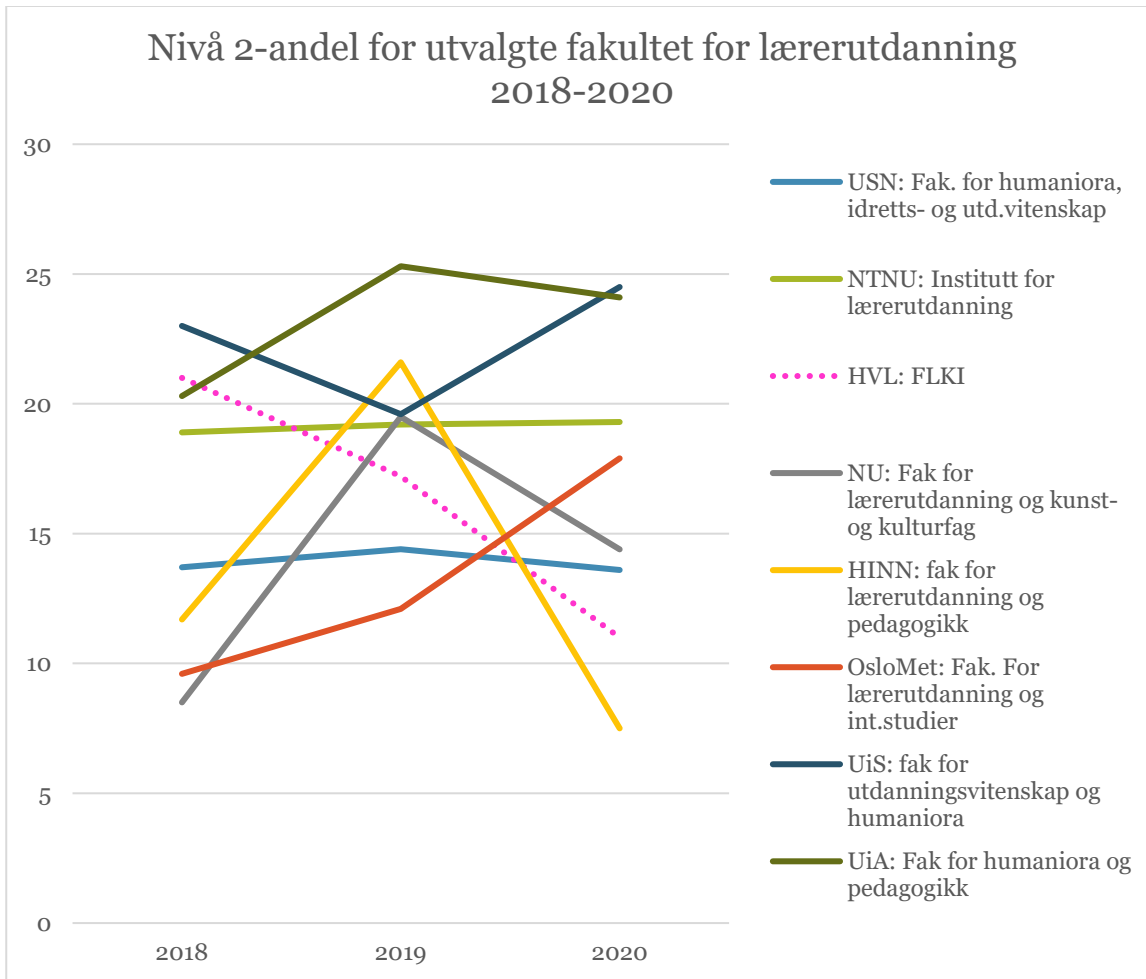
Nivå 2-andelen slik den regnes ut av DBH, det vil si basert på forfatterandeler og ikke hele publikasjoner, er for HVL 13,9%. Det er noe lavere enn i fjor, da den var 15,3%. Det er også under snittet for statlige høyskoler (15,8%), og HVL har den laveste andelen blant disse institusjonene. Snittet for universitetene var 24,5%, mens snittet i sektoren var 23,9%.

Figur 14 Nivå 2-andel for utvalgte institusjoner 2018-2020- Kilde: DBH.

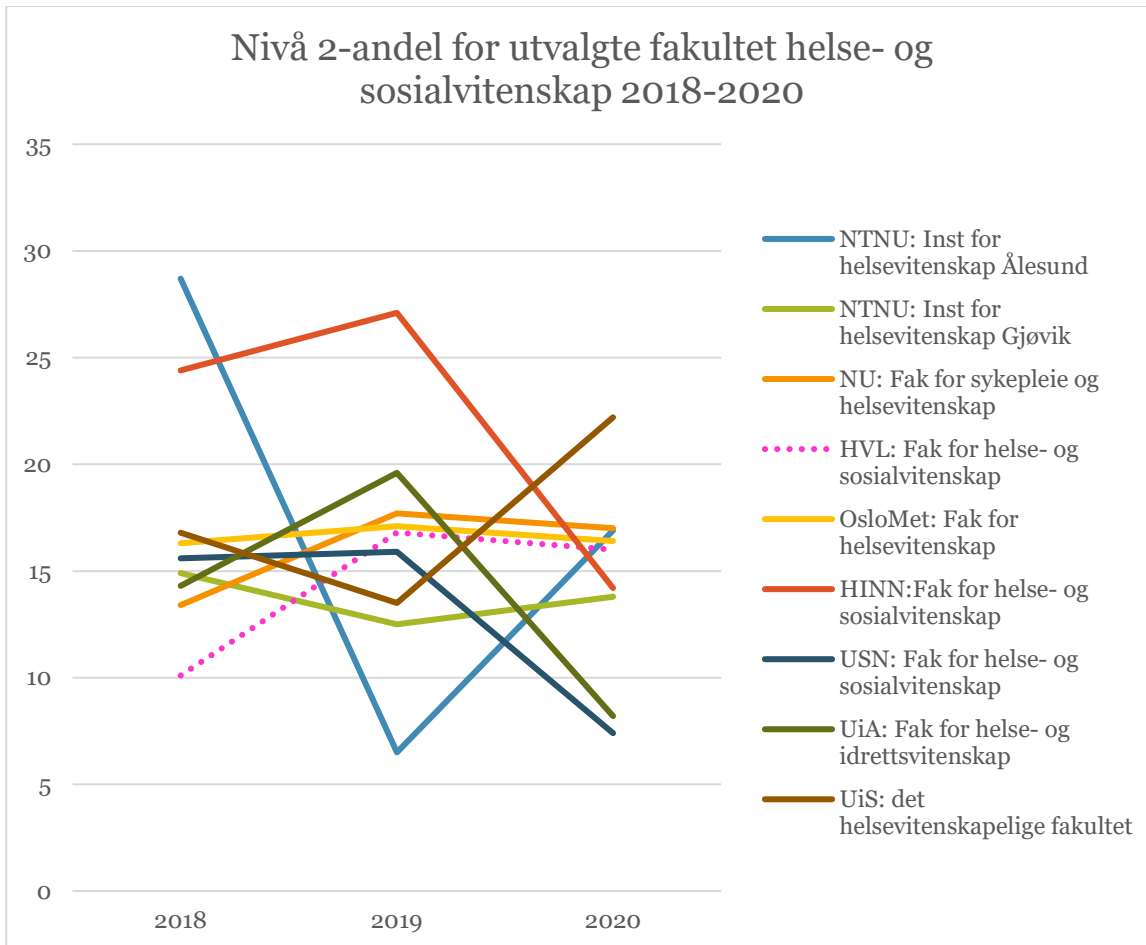
Vi ser at snittet i sektoren og kurvene for HVL og mange andre institusjoner er nokså flate, mens noen har stor variasjon fra år til år i denne indikatoren. Det gjelder først og fremst små institusjoner med relativt få publikasjoner. For disse kan noen få publikasjoner på nivå 2 trekke andelen mye opp, mens for institusjoner med mange publikasjoner skal det mer til.

Nedenfor viser vi nivå 2-andelen for utvalgte fakulteter innen lærerutdanning og helse- og sosialfag ved andre institusjoner. Utvalget er det samme som over i figur 7-8 og 11-12, og som i rapporten «[Førstestillings- og toppkompetanse på Høgskulen på Vestlandet 2020](#)». Forbeholdene om at fakultetene er ulikt organisert gjelder også her. I tillegg ser vi at mange enheter har svært ujevn utvikling gjennom treårsperioden. Dette skyldes at jo lavere nivå vi ser på, jo færre publikasjoner blir med i beregningsgrunnlaget, og da kan igjen noen få publikasjoner gjøre store utslag på denne indikatoren.

Figur 15 Nivå 2-andel for utvalgte fakultet for lærerutdanning 2018-2020. Kilde: DBH.

I 2020 lå fakultetene ved de mest etablerte universitetene (UiA, UiS, NTNU) høyest, mens enhetene fra de to høyskolene (HVL og HINN) lå nederst på denne indikatoren, sammen med fakultetet fra USN. De tre har også hatt den dårligste utviklingen i treårsperioden.

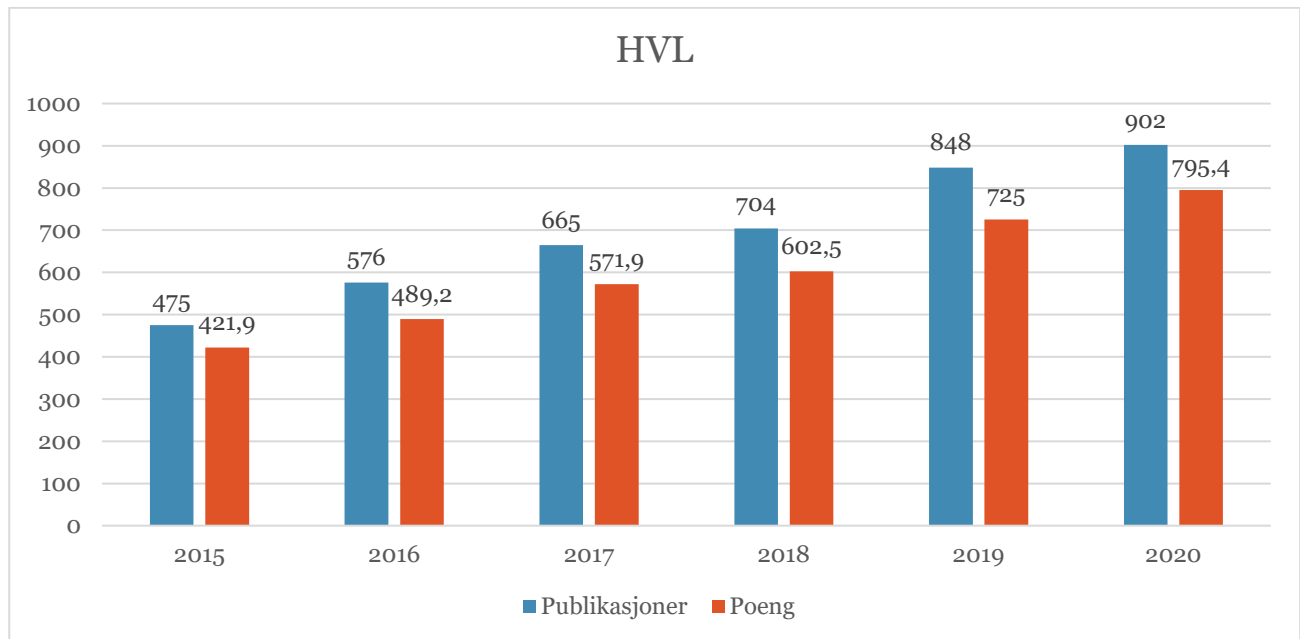
Figur 16 Nivå 2-andel utvalgte enheter helse- og sosial 2018-2020. Kilde: DBH.

I dette bildet har fakultetet ved HVL klatret fra nederst til en plassering midt i sjiktet, og har sammen med fakultetene ved UiS og OsloMet hatt den beste utviklingen. Her er det fakultetene fra HINN, UiA og USN som har hatt den dårligste utviklingen.

4. HVL-tall, fordelt på fakultet

4.1 HVL samlet

Figur 17 gir en oversikt over antall NVI-publikasjoner og antall publikasjonspoeng for HVL samlet per årene 2015-2020. Figurene 20-23 nedenfor gir tilsvarende oversikt for hvert fakultet.

Figur 17 Antall NVI-publikasjoner og poeng hele HVL 2015-2020. Kilde: DBH.

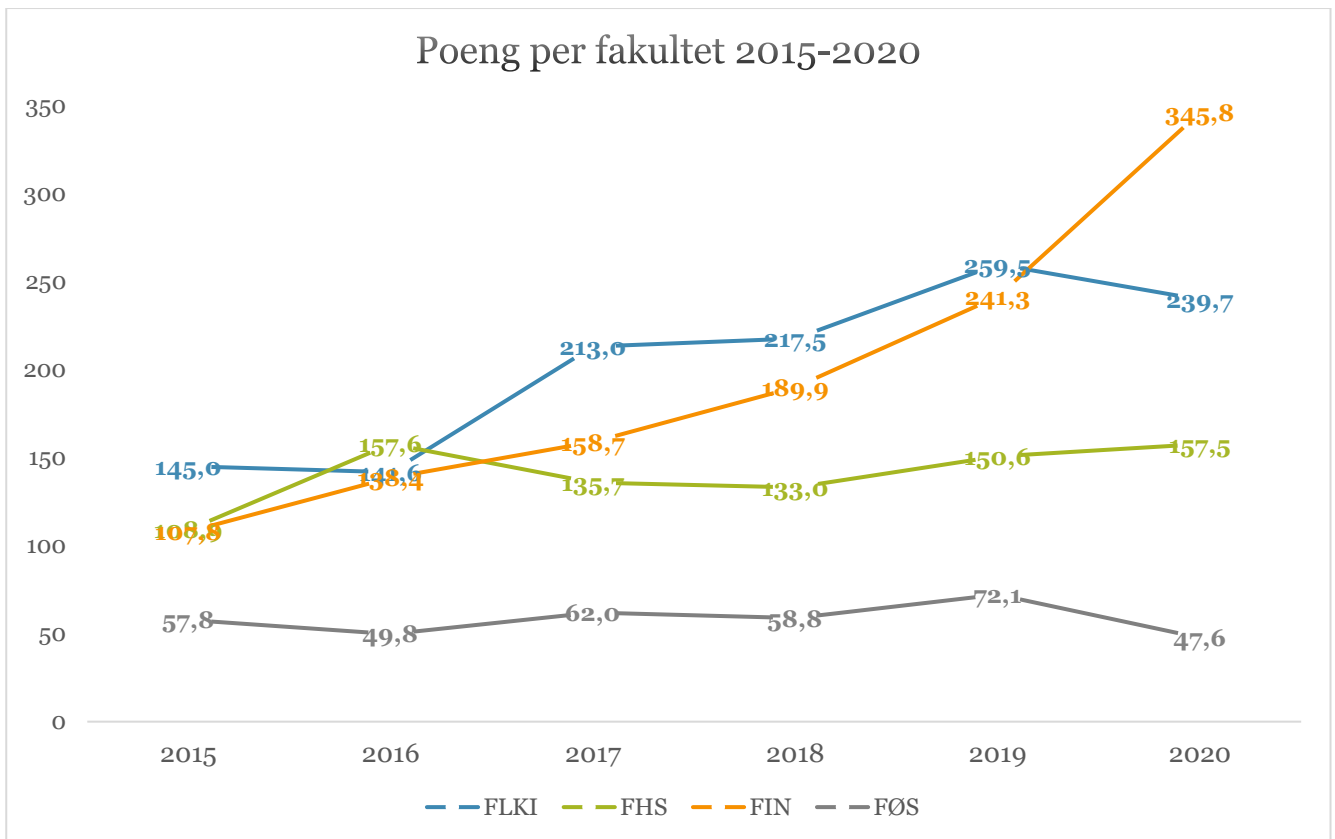
Tabell 1 nedenfor gir en oversikt over 2020-resultatene for de ulike fakultetene. I 2020 hadde FLKI en liten nedgang, på 3% i antall publikasjoner og 8% i poeng sammenlignet med 2019. FØS hadde en betydelig nedgang, med 30% i antall publikasjoner og 34% i poeng. FHS hadde en liten økning, på 6% i antall publikasjoner og 5% i poeng, mens FIN hadde en betydelig økning, med 26% i antall publikasjoner og 43% i poeng.

Tabell 1 Publiseringspoeng og antall publikasjoner per fakultet* 2020.

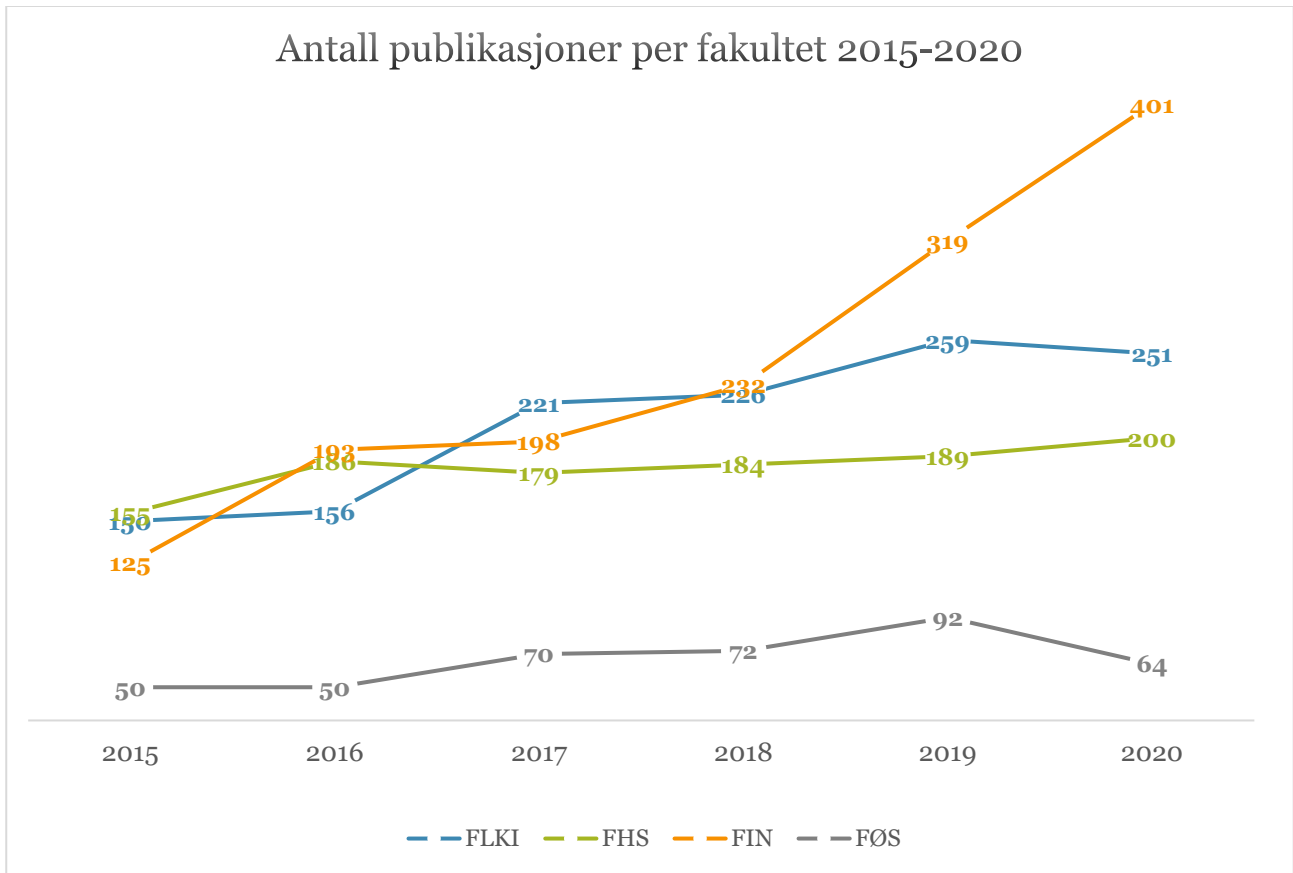
FLKI		FHS		FIN		FØS	
Antall	Poeng	Antall	Poeng	Antall	Poeng	Antall	Poeng
251	239,7	200	157,5	401	345,8	64	47,6
(-8)	(-19,8)	(+11)	(+6,9)	(+82)	(+104,5)	(-28)	(-24,5)
-3%	-8%	6%	5%	26%	43%	-30%	-34%

* Summen av de enkelte fakultetenes publikasjoner er ikke likt tallet for HVL totalt. Noen publikasjoner har forfattere fra flere fakulteter. Dessuten har Fellesadministrasjonen (Biblioteket) sju publikasjoner, og to publikasjoner er rapportert på HVL uten tilordning til avdeling. Telling på tvers gjøres på ulike måter. Kilden her er DUCT (Cristin). Hos DBH er tallene for antall publikasjoner på fakultetsnivå litt andre, les forklaring [her](#).

Figurene 18 og 19 gir en grafisk fremstilling av utviklingen i antall publikasjoner og antall poeng for alle fakultetene siden 2015.

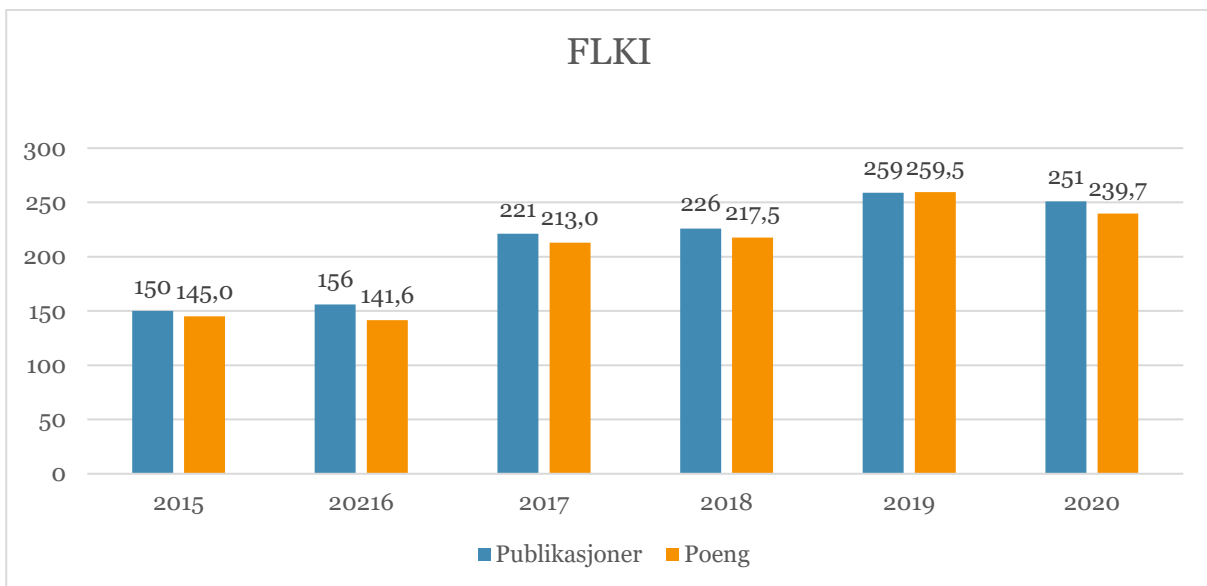

Figur 18 Poengutvikling per fakultet 2015-2020. Kilde: Cristin.

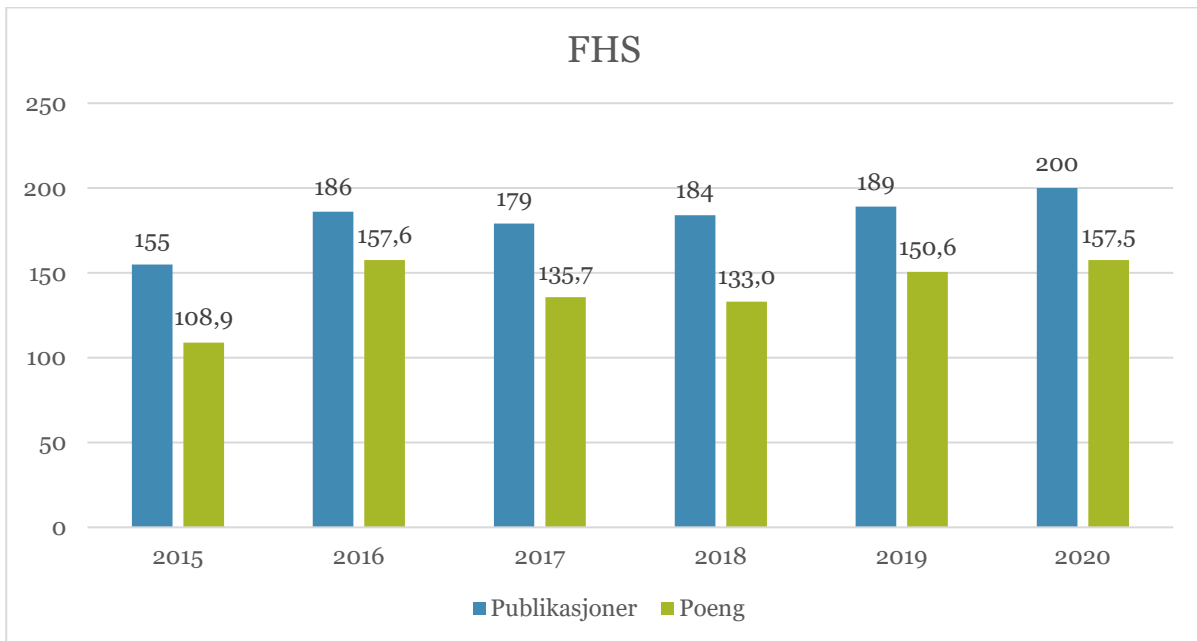
Figur 19 Antall publikasjoner per fakultet 2015-2020. Kilde: Cristin.

4.2 Fakultet for lærerutdanning, kultur og idrett

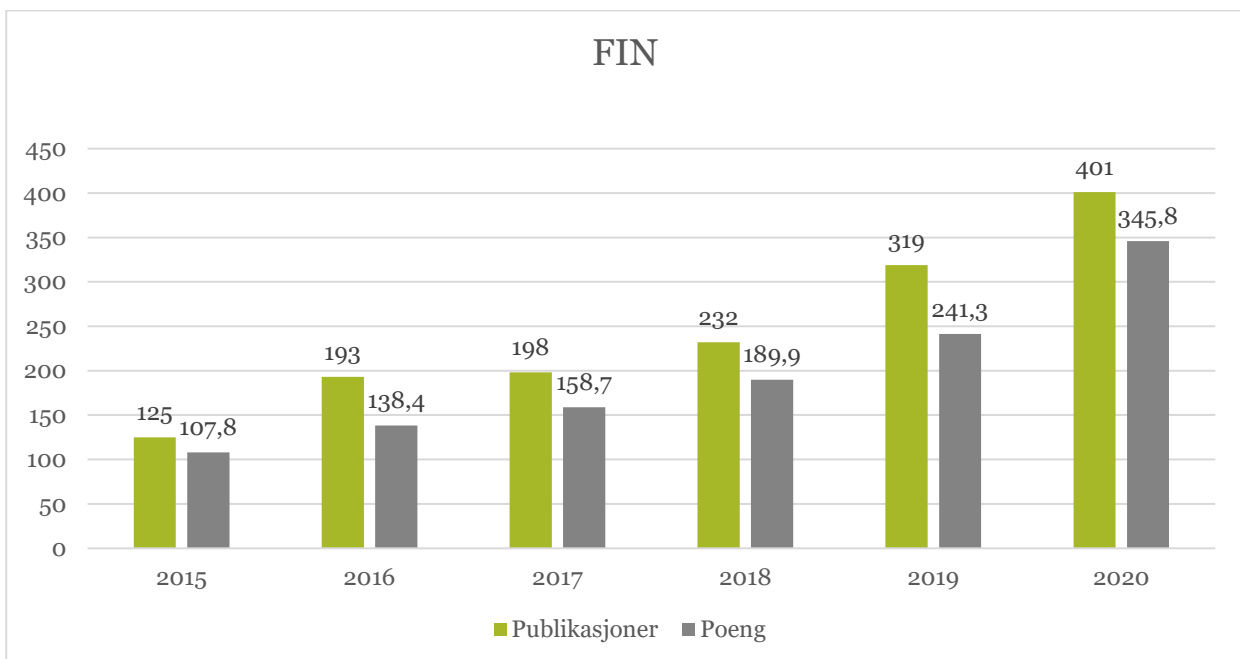
Figur 20 Antall publikasjoner og poeng FLKI 2015-2020. Kilde: Cristin.

4.3 Fakultet for helse- og sosialvitenskap

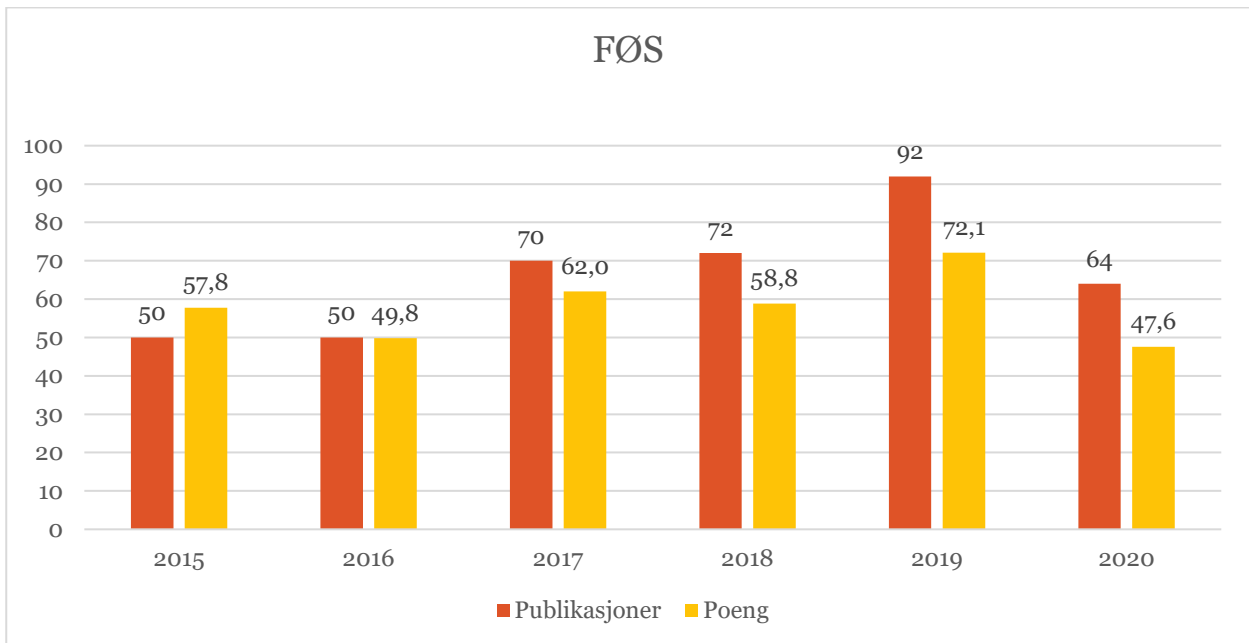
Figur 21 Antall publikasjoner og poeng FHS 2015-2020. Kilde: Cristin.

4.4 Fakultet for ingeniør- og naturvitenskap

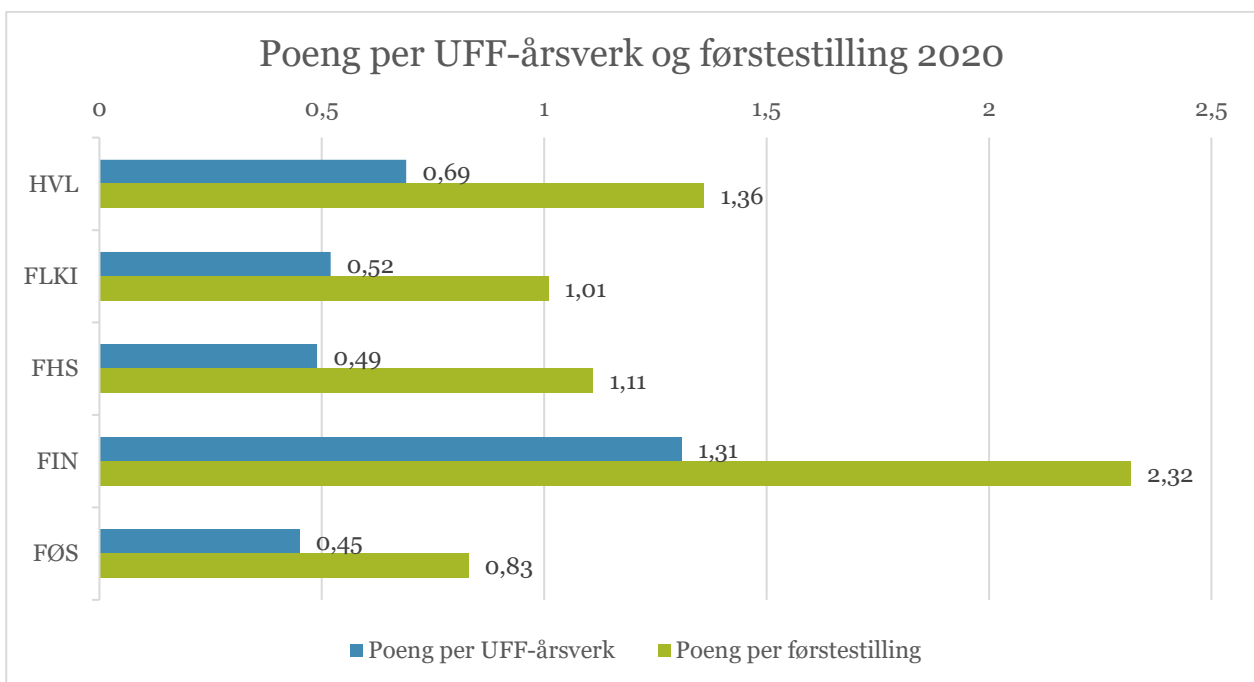
Figur 22 Antall publikasjoner og poeng FIN 2015-2020. Kilde: Cristin.

4.5 Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

Figur 23 Antall publikasjoner og poeng FØS 2015-2020. Kilde: Cristin.

4.6 Poeng per årsverk

Figur 24 Poeng per UFF-årsverk og førstestilling 2020. Kilde: DBH.

Figur 24 viser at akkurat som i 2019 er det FIN som ligger høyest både målt i poeng per UFF-årsverk (1,31) og poeng per førstestilling (2,32). Fakultetet har en solid økning siden i fjor, da tallene var henholdsvis 0,94 og 1,65. FLKI og FHS ligger ganske jevnt med 0,52 (FLKI) og 0,49 (FHS) poeng per UFF-årsverk og 1,01 (FLKI) og 1,11 (FHS) poeng per førstestilling. FØS ligger litt lavere med 0,45 og 0,83 poeng. Både FØS og FLKI har en nedgang fra 2019 på begge målene, mens FHS har en liten økning.

Se også [avsnitt 3.2](#) for en sammenligning med andre institusjoner og [kap. 5](#) for oversikter på instituttnivå.

5. HVL-tall, fordelt på institutt

I dette kapitlet blir hvert fakultet behandlet for seg, og data blir presentert per enhet (institutt/senter). Det gjelder for 2020 antall publikasjoner og poeng, poeng per UFF-årsverk og førstestilling, antall UFF-årsverk, førstestillinger, publiserende personer og publiserende personer i førstestilling, nivå 2-andel og publikasjonstyper. I tillegg vises poengutvikling og andelen internasjonal sampublisering per enhet for de fem siste årene.

Publikasjoner som har forfattere fra flere enheter, blir talt en gang per enhet. Summen av antall publikasjoner talt på enhetsnivå kan derfor være høyere enn totalt antall publikasjoner for fakultetet.

Andel publikasjoner på nivå 2 telles her som andel av antall publikasjoner per enhet. Det er en annen måte å telle på en det som gjøres på institusjonsnivå, hvor man teller forfatterandeler.

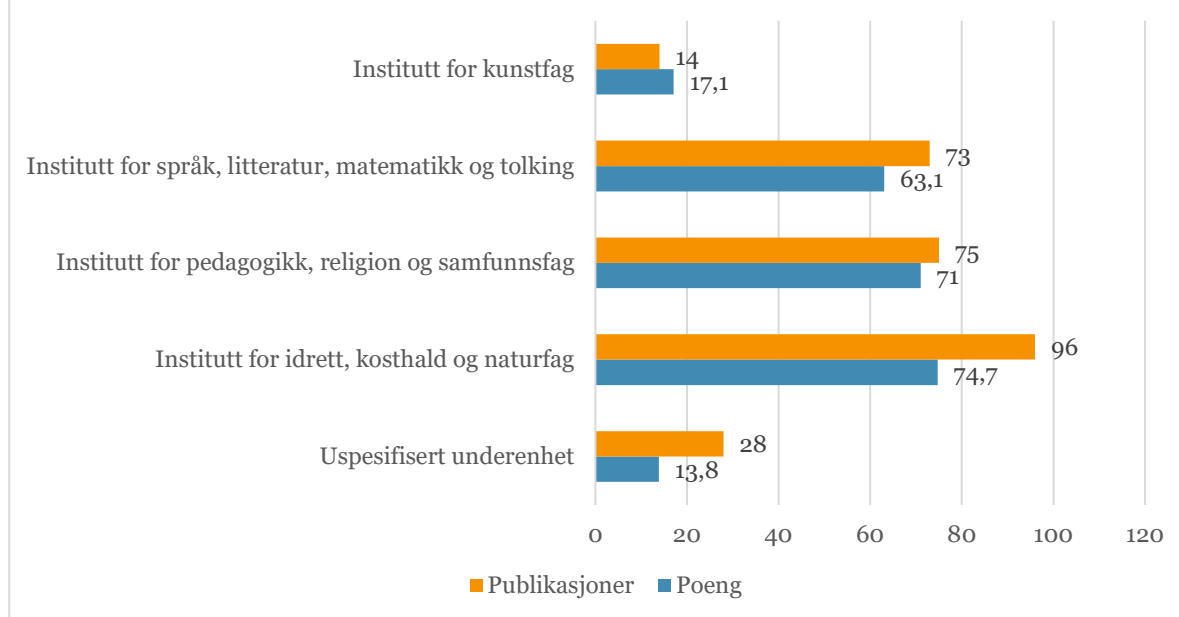
Det er problematisk å sammenligne enheter, fordi det er store forskjeller i antall ansatte, stillingstyper og -brøker, hvor mye tid de ansatte har hatt til forskning mm. Ulike publiseringsmønstre – hvor mange medforfattere som har bidratt til hver publikasjon, hvor mange og hvilke typer publikasjoner enkeltpersoner har bidratt til – vanskeliggjør også sammenligning. For å få et mest mulig riktig bilde av publisering på enhetsnivå, bør man derfor ta alle disse faktorene i betraktning.

5.1. Fakultet for lærarutdanning, kultur og idrett

På FLKI er det rapportert på de samme fire instituttene som i fjor. Det er imidlertid verdt å merke seg at i år er en rekke personer og medfølgende publikasjoner som i fjor ble talt på institutter, talt på uspesifisert underenhet.³ Dette kan slå negativt ut for tellingen på enkelte institutter, men gjenspeiler måten ansettelse er registrert på mer nøyaktig.

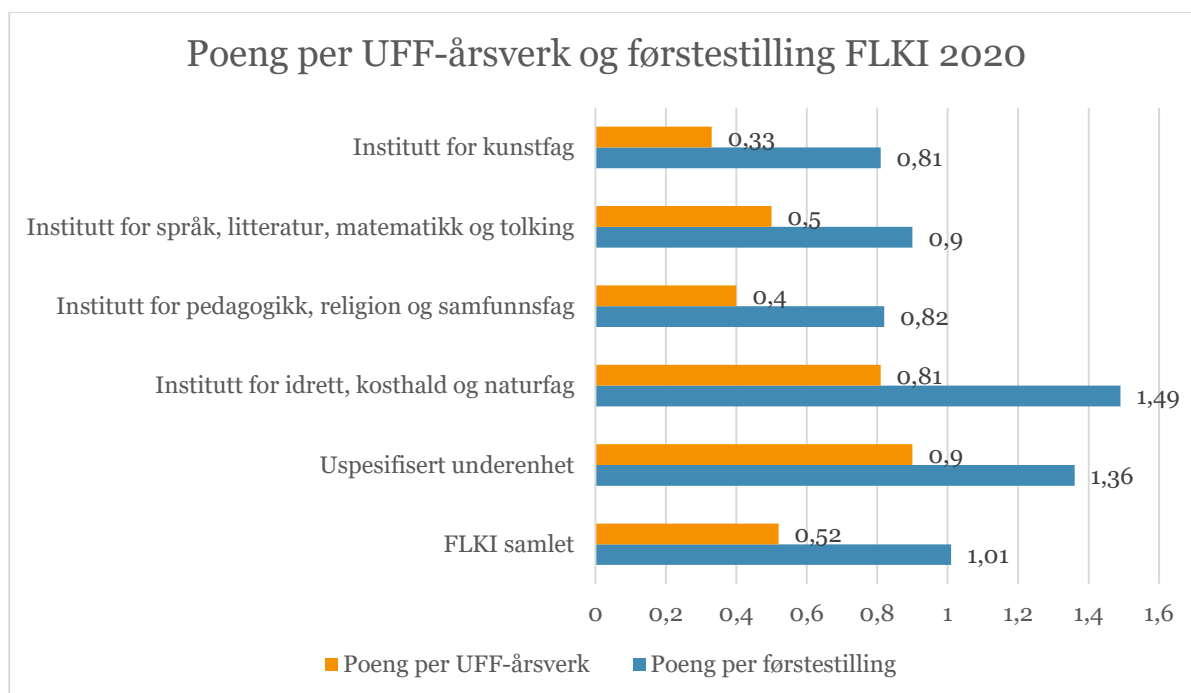
³ Det er flere grupper som havner i denne kategorien. De viktigste er antakelig (tidligere) studenter og ansatte som ikke er plassert på institutt, samt ansatte med vitenskapelig bakgrunn som nå er ansatt, enten delvis eller fullt, i (administrative) lederstillinger.

Poeng og antall publikasjoner FLKI 2020

Figur 25 Poeng og antall publikasjoner FLKI 2020. Kilde: Cristin.

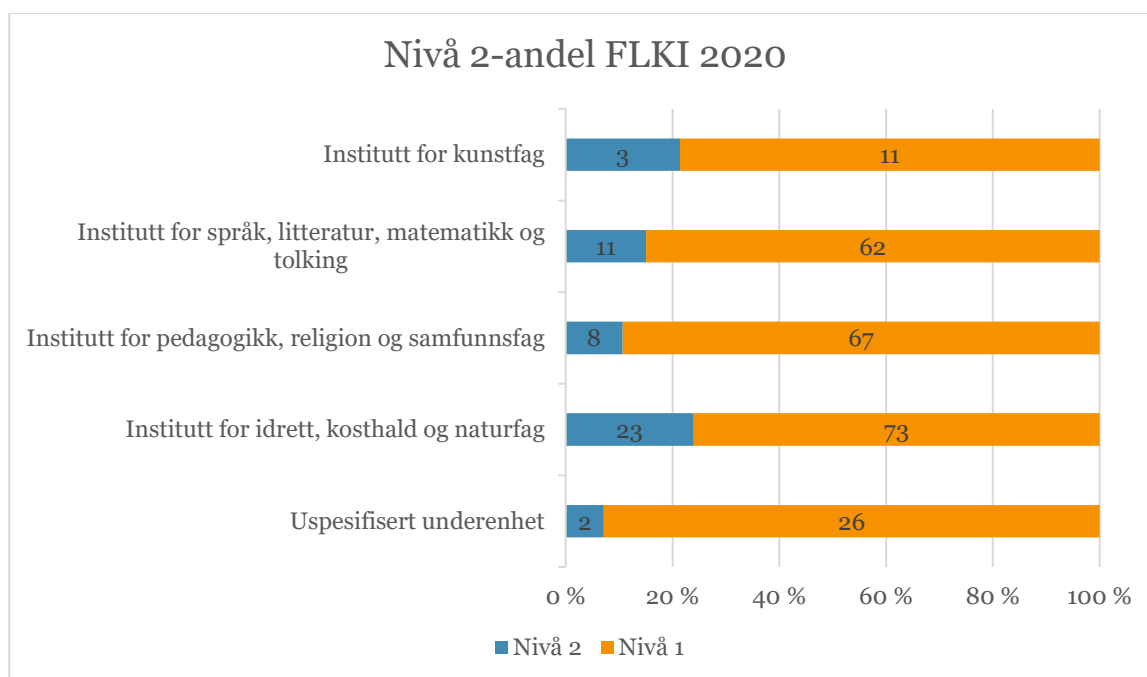
Poeng per UFF-årsverk og førstestilling FLKI 2020

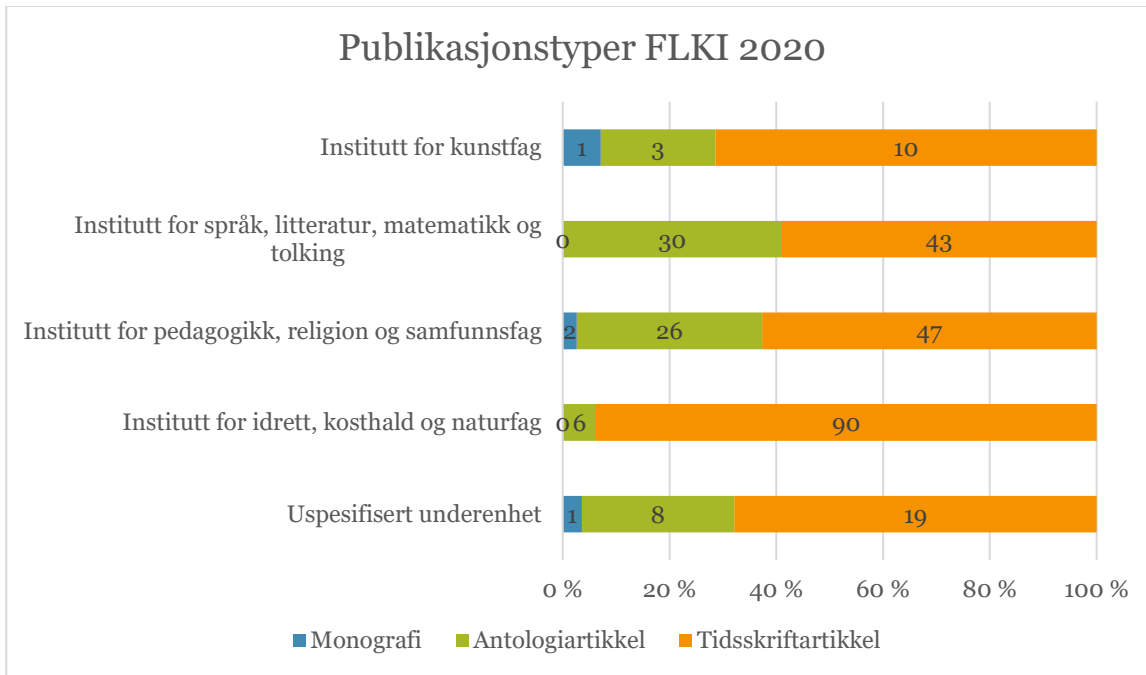
Figur 26 Poeng per UFF-årsverk og førstestilling FLKI 2020. Kilde: DBH.

2020	Uspes.	IIKN	IK	IPRS	ISLMT	Samlet
Ant. førstestillinger	10,2 (-8,4)	50 (+20,3)	21,1 (-1)	86,4 (+6,9)	70 (+5,2)	237,7 (+23)
Ant. UFF-årsverk	15,4 (-21)	92,35 (+26,45)	51,48 (-1,62)	177,30 (+10,87)	125,70 (+2,33)	462,21 (+17,01)
Ant. publ. pers.	18	57 (-13)	11 (-12)	59 (-7)	50 (-2)	195 (-16)
Antall publ. pers. i førstestillinger	11	36 (+3)	9 (-2)	41 (-3)	39 (-4)	136 (-6)

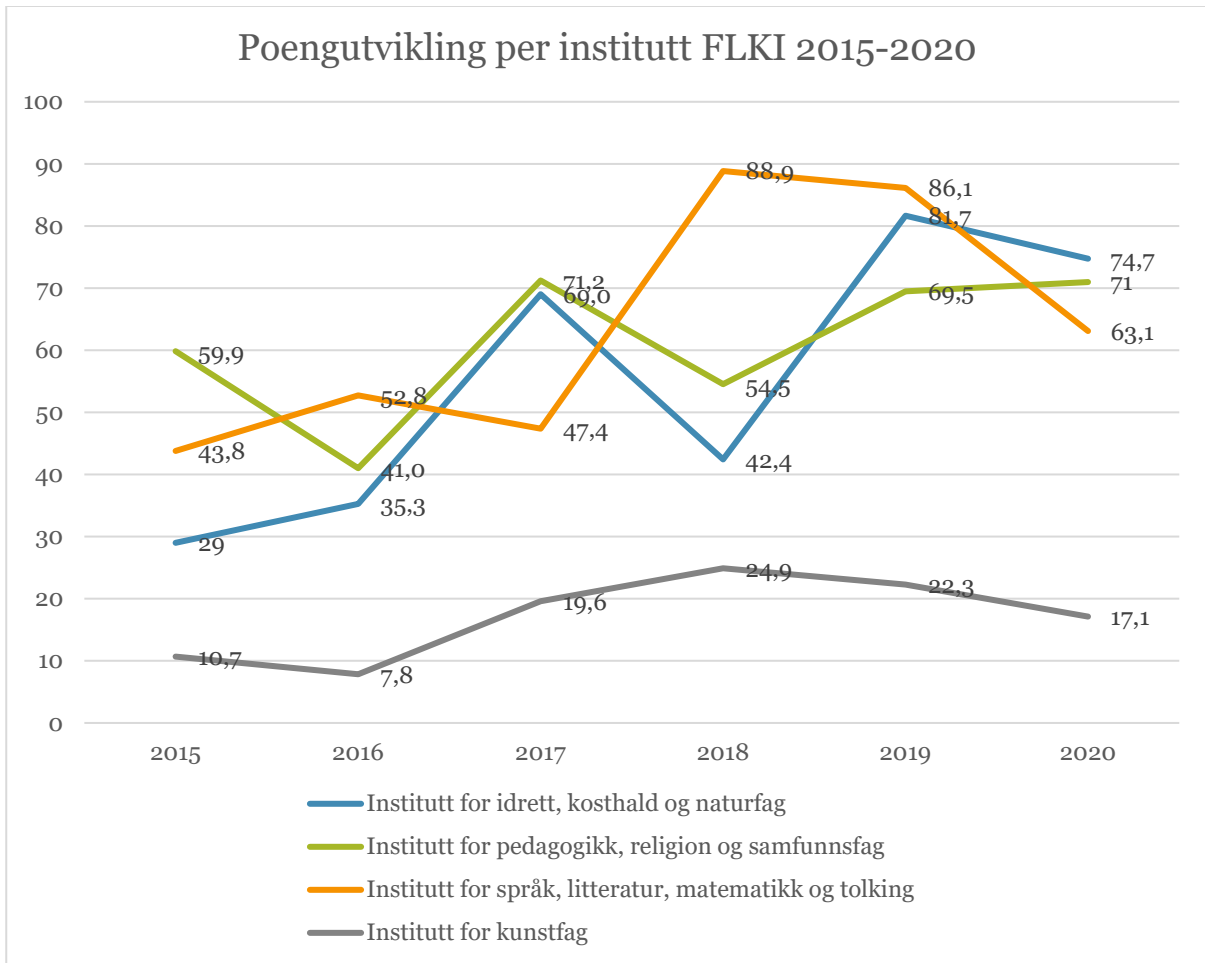
Tabell 2 Tallene i parentes viser endring sammenlignet med 2019. Kilde: DBH (stillinger) og Cristin (publ. personer)

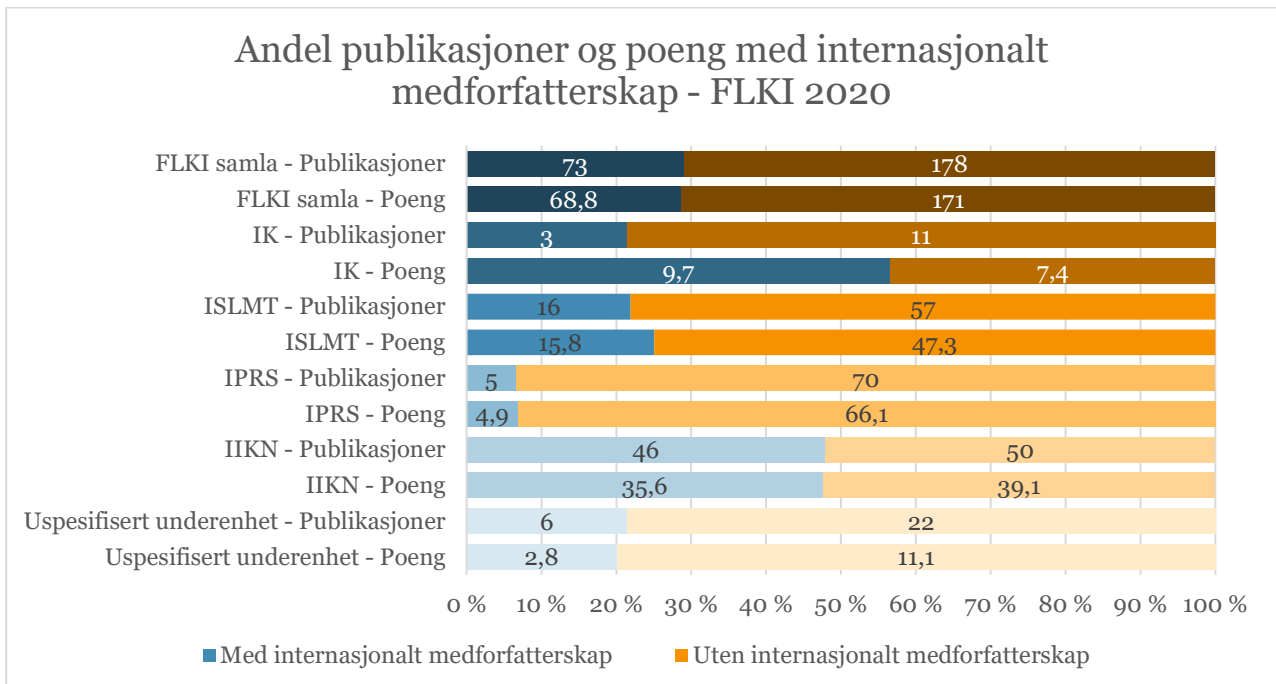
Figur 27 Tallene på søylene viser antall publikasjoner. Kilde: Cristin.

Figur 28 Tallene på søylene viser antall publikasjoner. Kilde: Cristin

Figur 29 Poengutvikling per institutt FLKI 2015-2020. Kilde: Cristin.

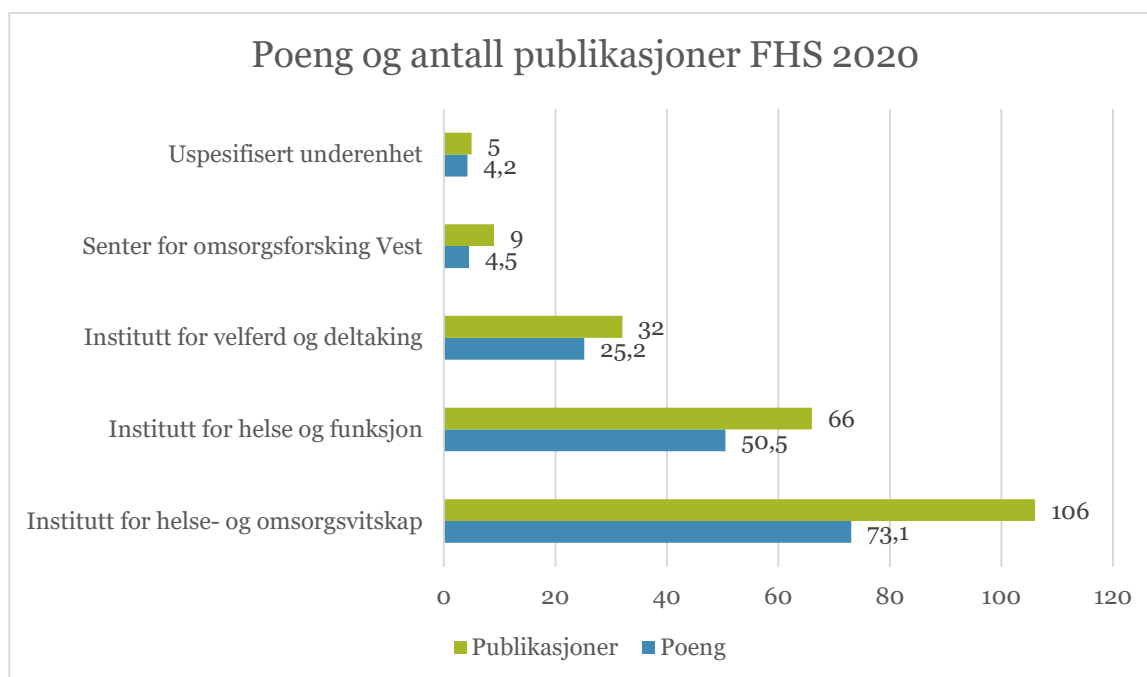

Figur 30 Sampublisering FLKI. Antall publikasjoner og poeng på søylene. Kilde: Cristin.

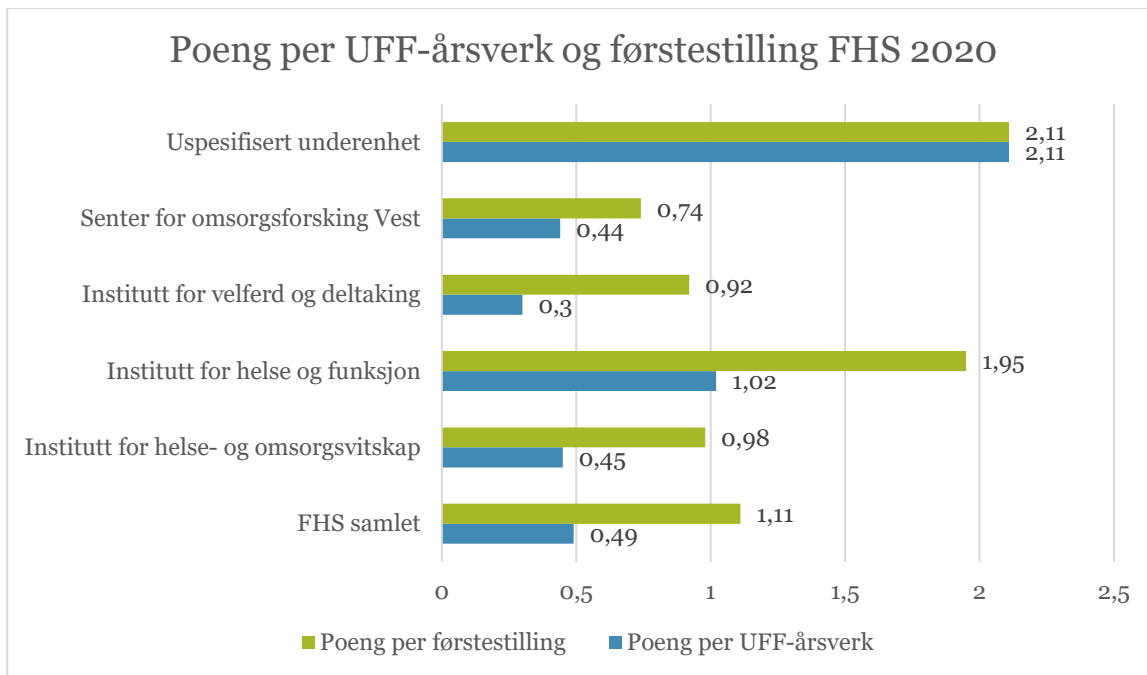
Vi ser at tre av instituttene på FLKI har hatt nedgang i poeng sammenlignet med 2019, bare Institutt for pedagogikk, religion og samfunnsfag har hatt en økning. Alle instituttene har også hatt nedgang i antall publiserende personer, mindre for personer i førstestilling enn andre. Nivå 2-andelen er nokså lik, med unntak av Institutt for kunstfag. Der er den gått betydelig ned, men fra et usedvanlig høyt nivå i 2019. Dette instituttet, sammen med Institutt for idrett, kosthold og naturfag, ligger klart høyest med vel 20% nivå 2-andel. Det er også disse to instituttene, sammen med uspesifisert underenhet, som har den høyeste andelen artikkelpublisering. Vi ser her, og gjennomgående, at det for det meste er liten forskjell på andel av publikasjoner og andel av poeng med internasjonalt medforfatterskap. Institutt for kunstfag er et unntak her, men vi ser at det bare er noen få publikasjoner det handler om. Når de gir spesielt god uttelling, får det også stort utslag i indikatoren.

5.2. Fakultet for helse- og sosialvitenskap

På FHS er det i år rapportert på tre institutter og ett senter, mot to sentre i fjor. Endringen bidrar til sterk økning i poeng og publiserende personer på Institutt for helse og funksjon.

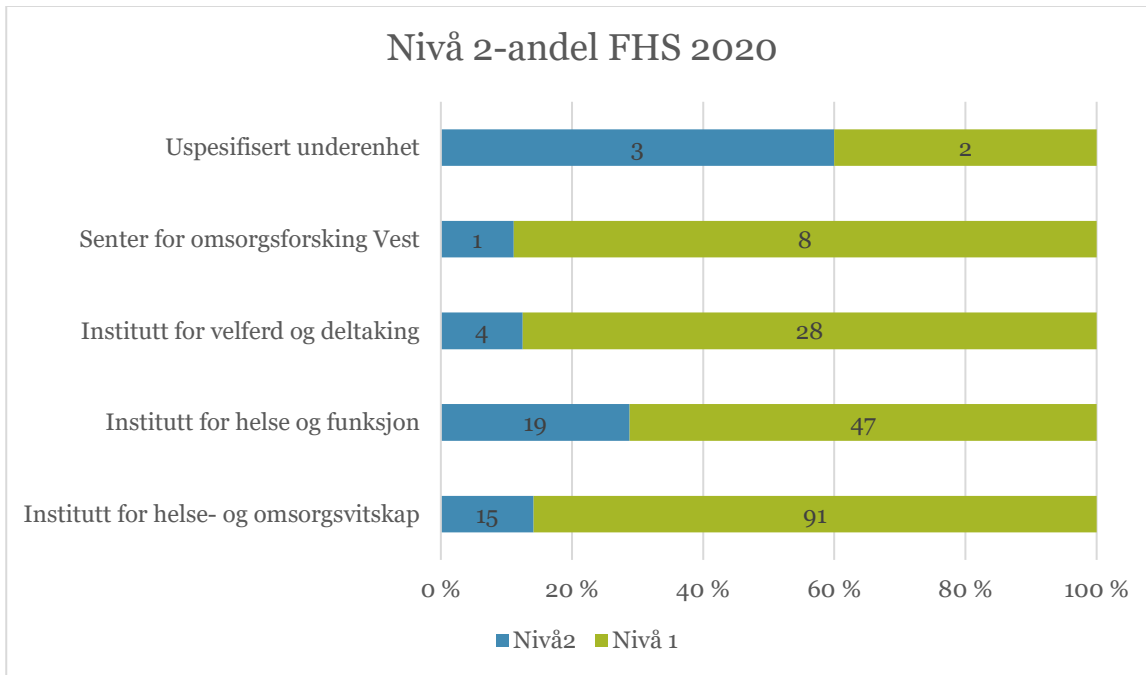
Figur 31 Poeng og antall publikasjoner FHS 2020. Kilde: Cristin.

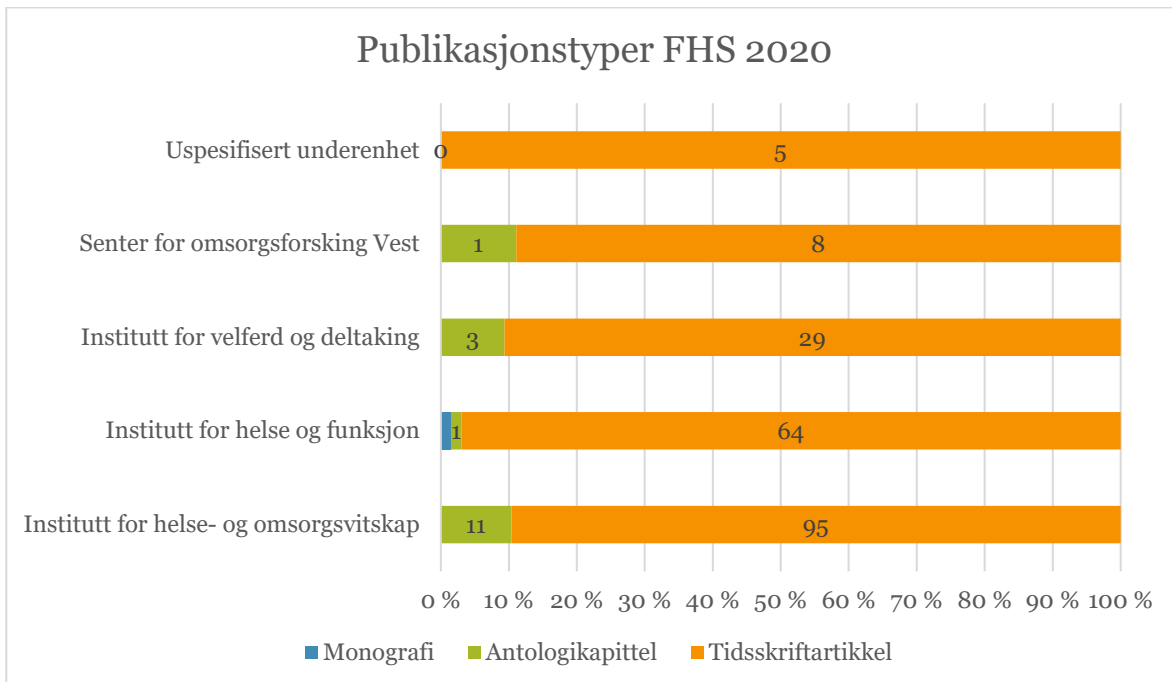
Figur 32 Poeng per UFF-årsverk og førstestilling FHS 2020. Kilde: DBH.

2020	Uspes.	SOV	IVD	IHF	IHO	Samlet
Ant. førstestillinger	2 (-0,55)	6,1 (-0,4)	27,25 (-1,35)	25,85 (+3,6)	74,9 (+10,1)	142,5 (+2,4)
Ant. UFF-årsverk	2 (-18,4)	10,4 (+0,5)	84,35 (+4,5)	49,35 (+4)	164,05 (+9,69)	318,81 (-1,45)
Ant. publ. personer	2	5 (-2)	31 (+2)	50 (+24)	93 (-3)	181 (+13)
Ant. publ. pers. i førstestilling	1	5 (-1)	21 (+8)	30 (+13)	63 (+4)	120 (+19)

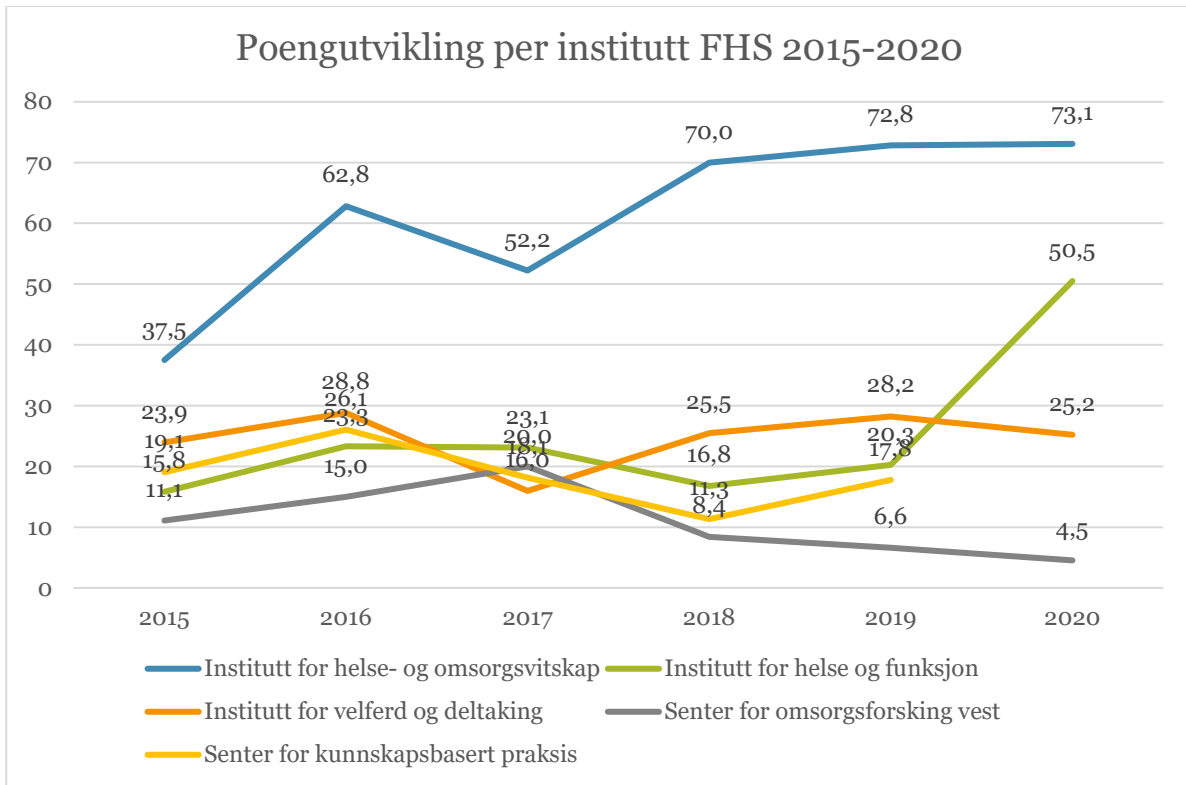
Tabell 3 Tallene i parentes viser endring sammenlignet med 2019. Kilde: DBH (stillinger) og Cristin (publ. personer).

Figur 33 Tallene på søylene viser antall publikasjoner. Kilde: Cristin.

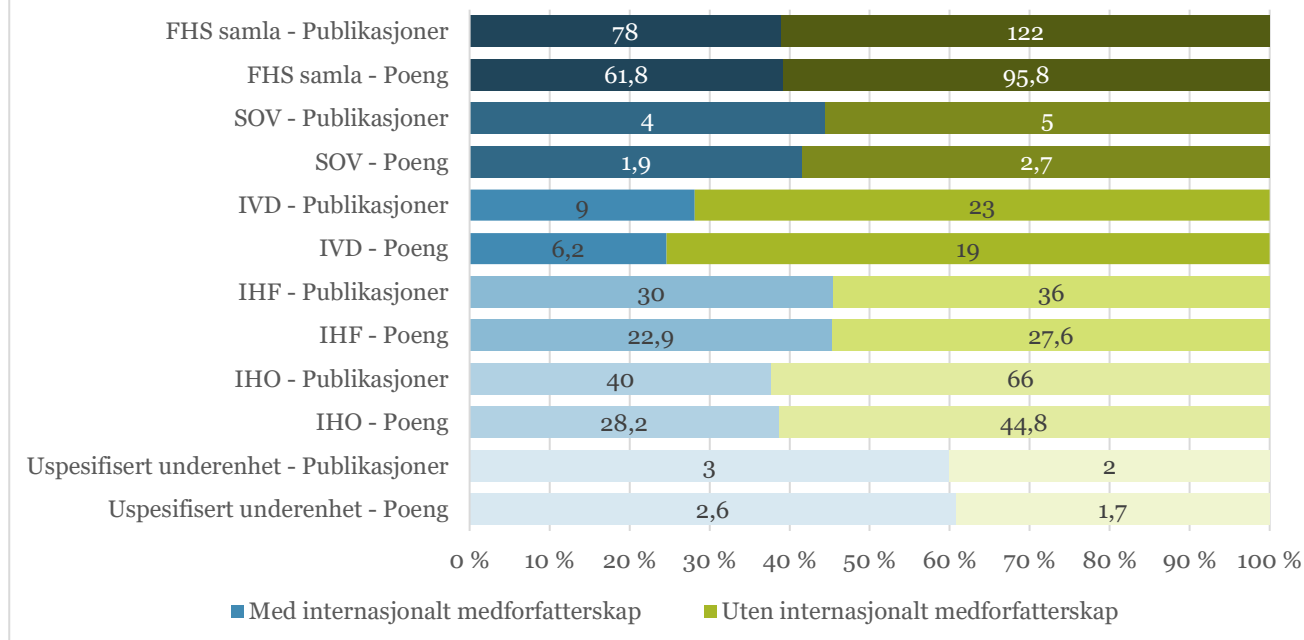

Figur 34 Tallene på søylene viser antall publikasjoner. Kilde: Cristin.

Figur 35 Poengutvikling per institutt FHS 2015-2020. Kilde: Cristin.

Andel publikasjoner og poeng med internasjonalt medforfatterskap - FHS 2020

Figur 36 Sampublisering FHS. Antall publikasjoner og poeng på søylene. Kilde: Cristin.

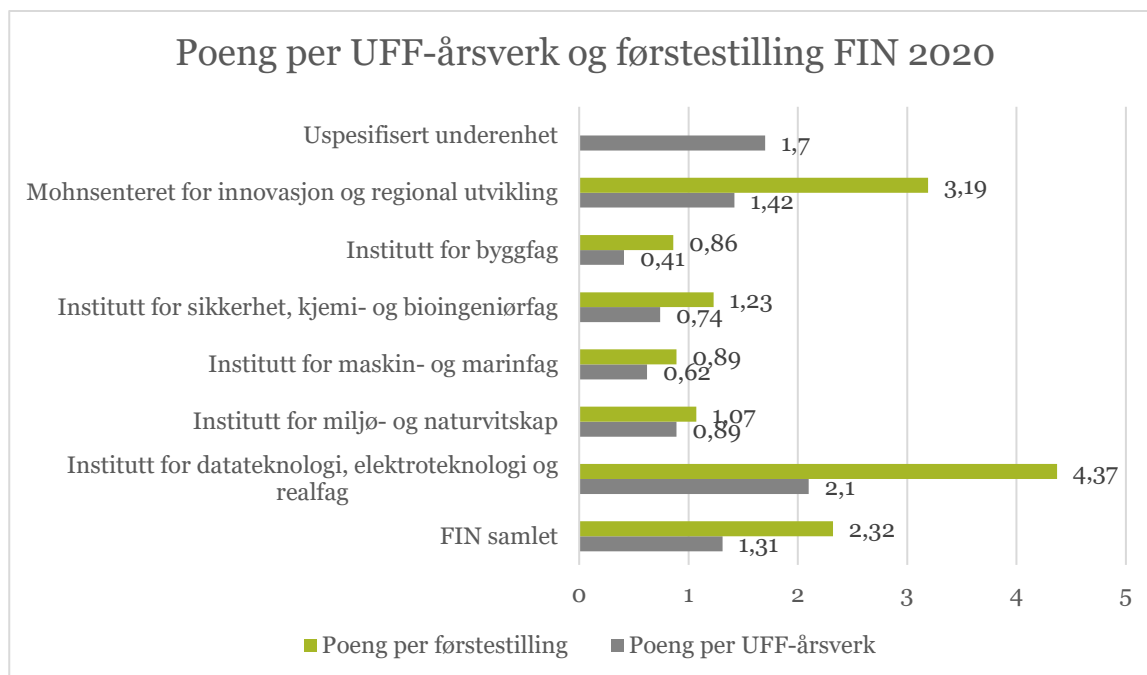
Vi ser at særlig Institutt for helse og funksjon har hatt en positiv poengutvikling siden i fjor. De har hatt betydelig vekst i både antall publiserende personer og i nivå 2-andel. En del av forklaringen på dette er at ansatte og publikasjoner som tidligere ble talt på Senter for kunnskapsbasert praksis, nå er inkludert her. Institutt for helse- og omsorgsvitenskap har hatt en liten økning i poeng, mens Institutt for velferd og deltaking og Senter for omsorgsforskning vest har gått noe ned. Sistnevnte har både den laveste andelen publikasjoner på nivå 2 og den høyeste andelen publikasjoner i antologi. Andelen med internasjonalt medforfatterskap er ikke veldig høy hos noen, og som tidligere ser vi at det er liten forskjell på andel publikasjoner og andel poeng.

5.3. Fakultet for ingeniør- og naturvitenskap

På FIN er det i år som i fjor rapportert på fem institutter og ett senter.

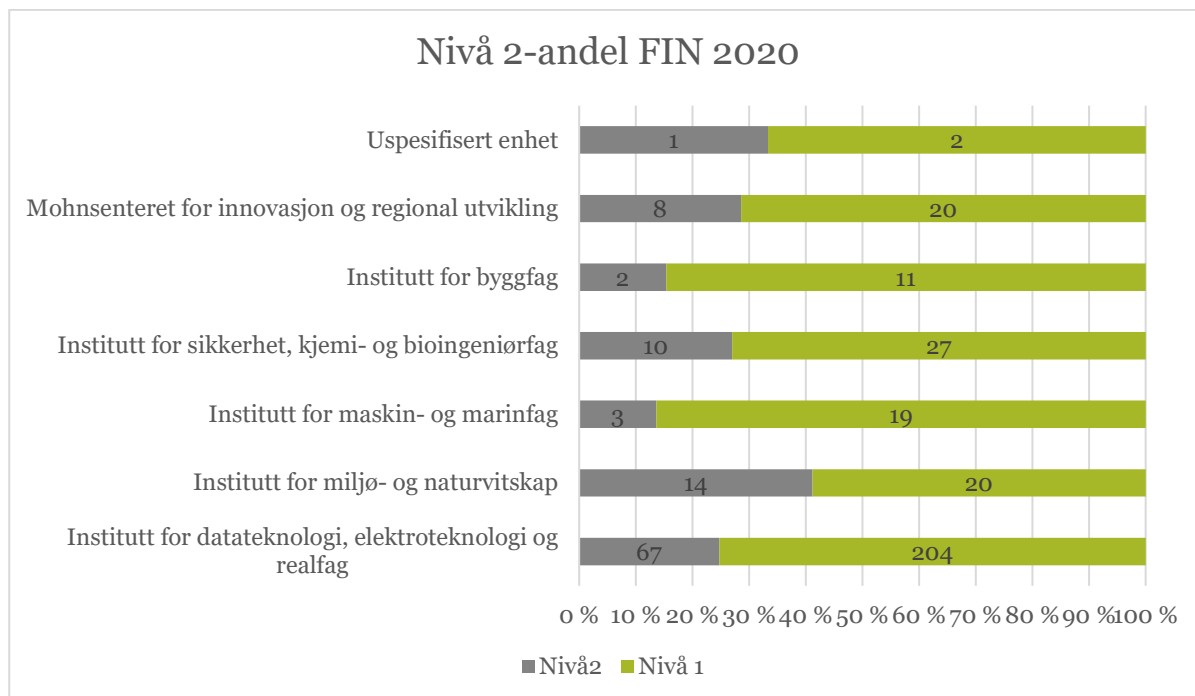
Figur 37 Poeng og antall publikasjoner FIN 2020. Kilde: Cristin.

Figur 38 Poeng per førstestilling og UFF-årsverk FIN 2020. Kilde: DBH.

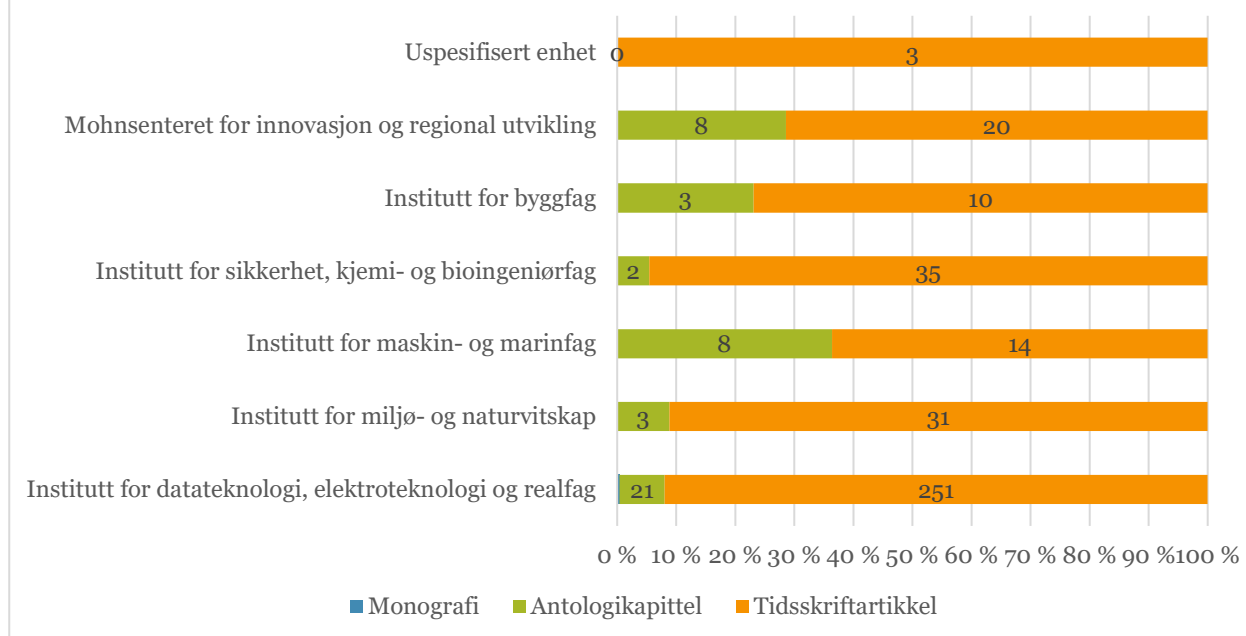
2020	Uspes	IB	IDER	IMM	IMN	ISKB	Mohn	Samlet
Ant. førstest.		13,9 (+0,8)	51,3 (+0,5)	21,1 (-2,3)	27,45 (+4,25)	26,4 (+0,4)	8,8 (-1,2)	148,95 (+2,45)
Antall UFF-årsverk	0,5 (+0,5)	29,4 (+0,36)	106,95 (-0,6)	30,6 (-1,2)	32,75 (+6)	43,8 (+1,8)	19,8 (+0,8)	263,8 (+6,6)
Ant. publ. pers.	1 (+1)	6 (-1)	88 (+22)	36 (+8)	30 (+6)	26 (+7)	15 (+1)	202 (+44)
Antall publ. pers. i førstest.		5 (-2)	35 (+6)	12 (+1)	23 (+2)	16 (+2)	9 (+1)	100 (+13)

Tabell 4 Tallene i parentes viser endring sammenlignet med 2019. Kilde: DBH (stillinger) og Cristin (publ. personer).

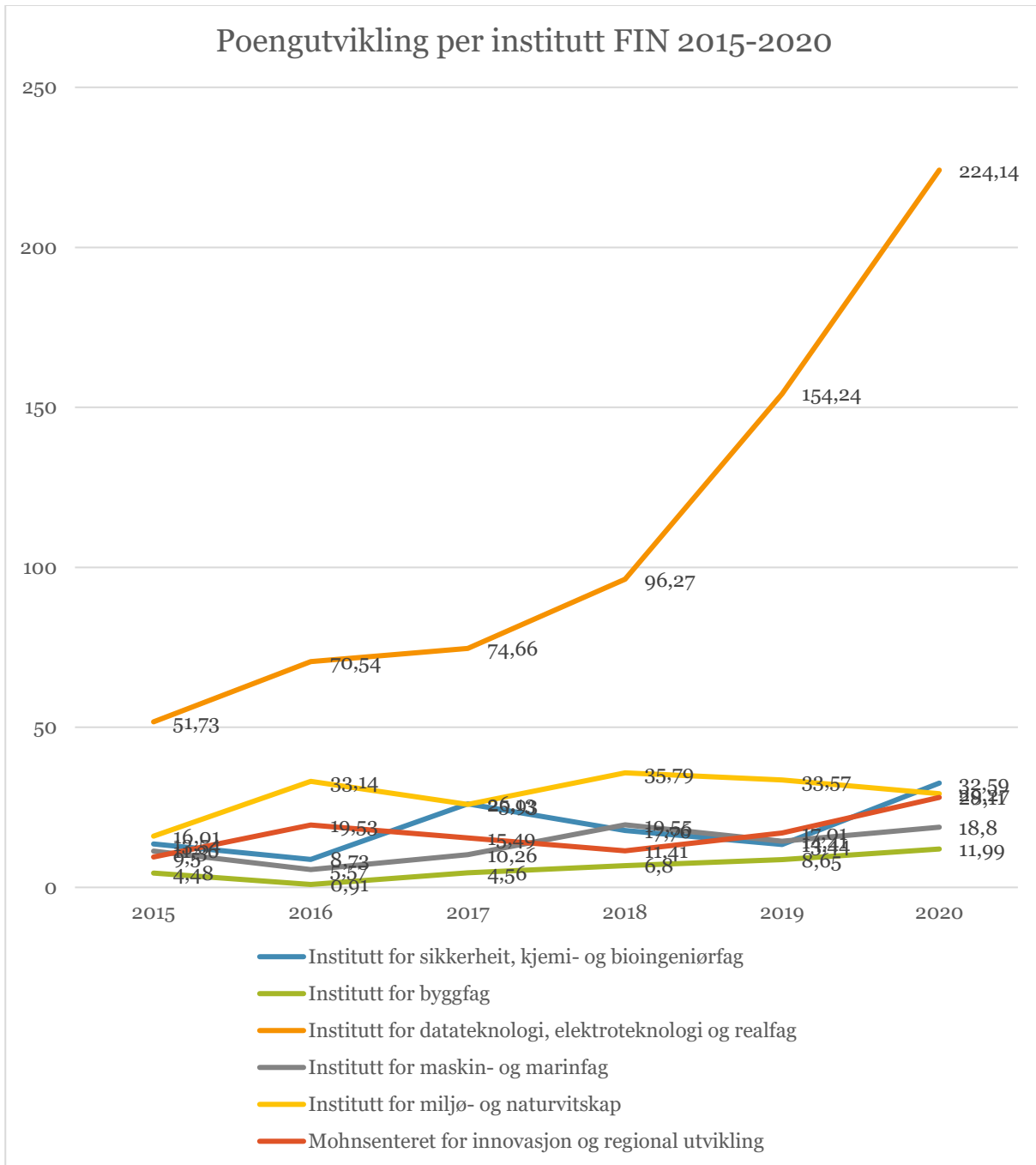

Figur 39 Tallene på søylene viser antall publikasjoner. Kilde: Cristin.

Publikasjonstyper FIN 2020

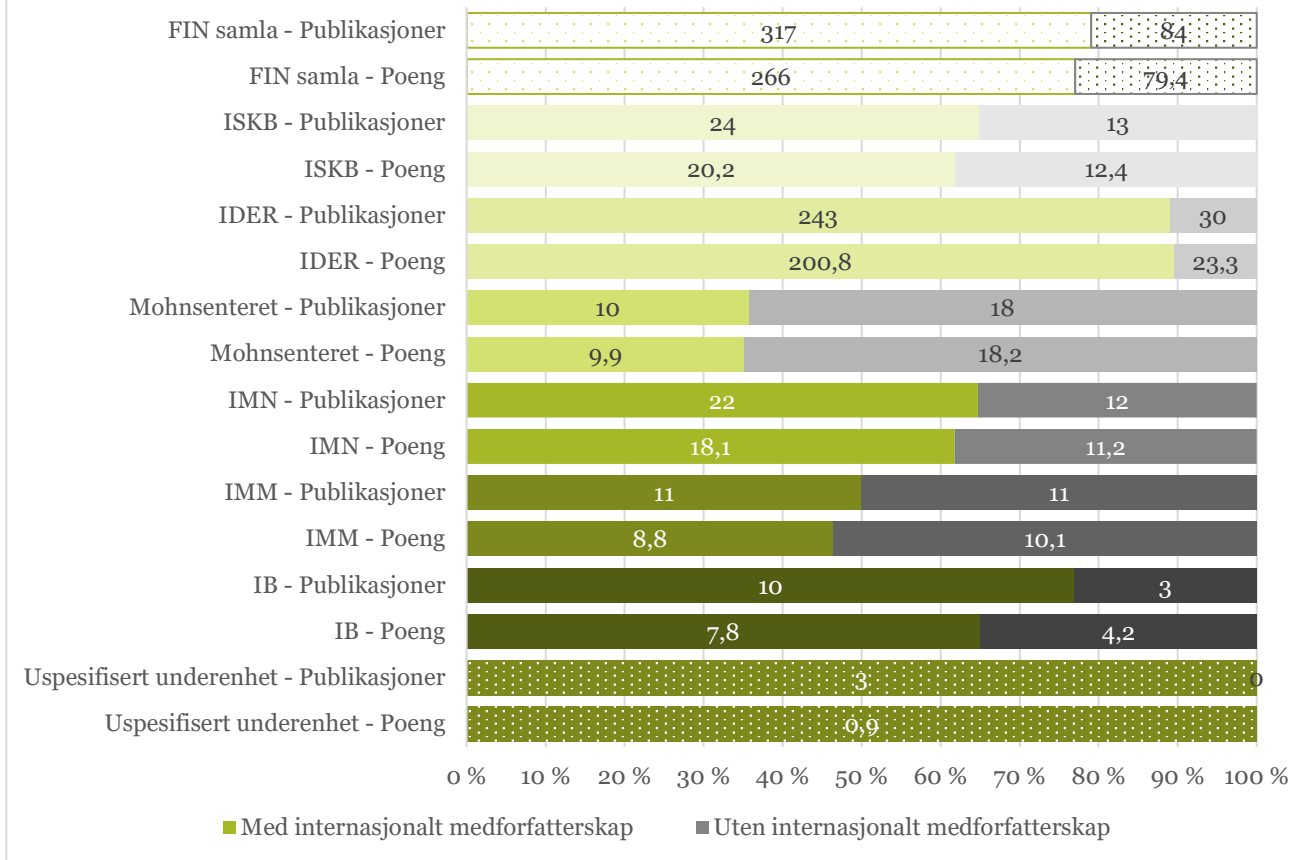

Figur 40 Tallene på søylene viser antall publikasjoner. Kilde: Cristin.

Figur 41 Poengutvikling FIN 2015-2020. Kilde: Cristin.

Andel publikasjoner og poeng med internasjonalt medforfatterskap - FIN 2020

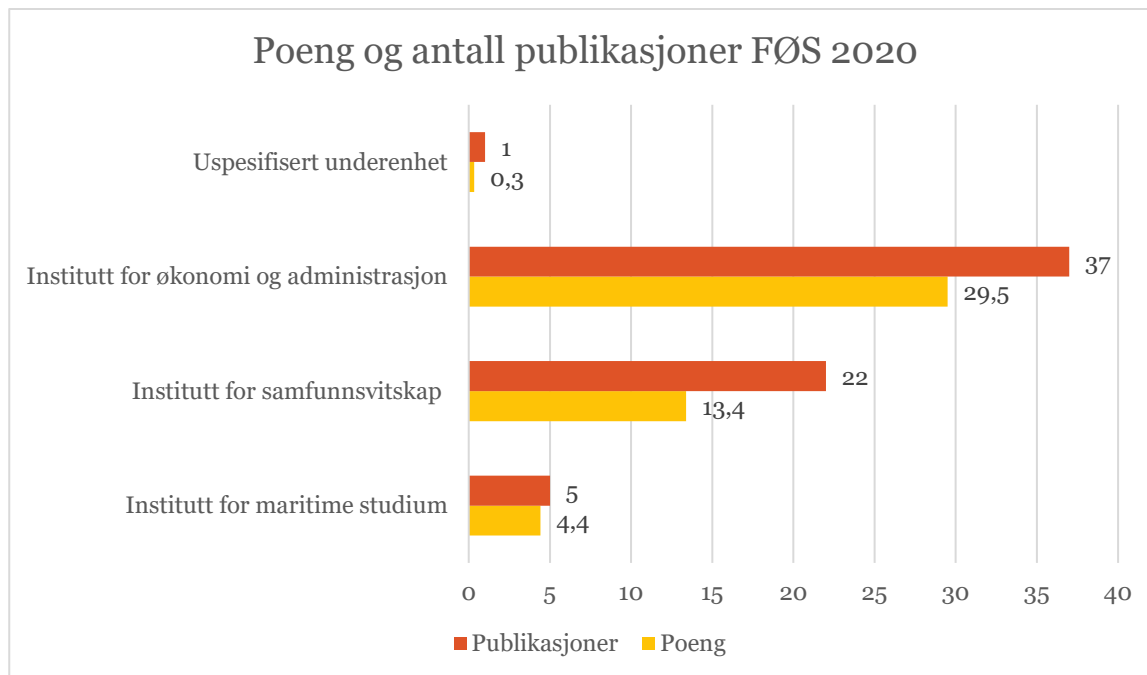

Figur 42 Sampublisering FIN. Antall publikasjoner og poeng på søylene. Kilde: Cristin.

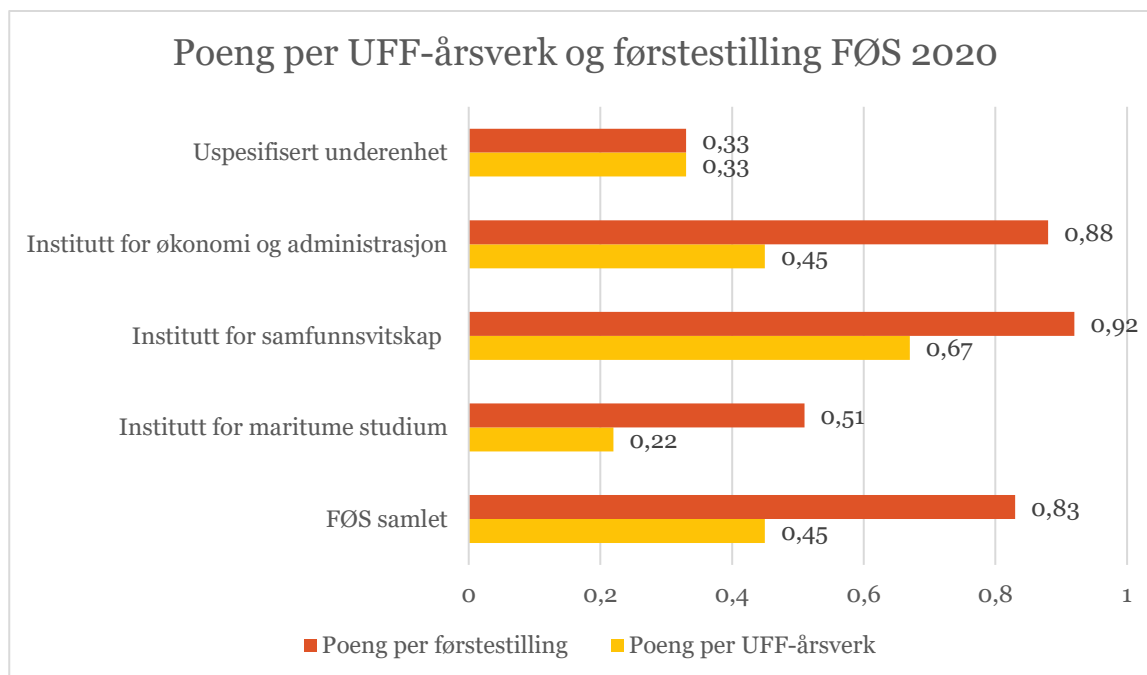
Med unntak av Institutt for miljø- og naturvitenskap, som har hatt en liten nedgang, har alle institutter på FIN hatt vekst siden 2019. For både Institutt for sikkerheit, kjemi- og bioingeniørfag og Mohnsenteret for innovasjon og regional utvikling er den betydelig, for Institutt for datateknologi, elektroteknologi og realfag (IDER) oppsiktsvekkende. Alle institutter bortsett fra Institutt fra byggfag har økning i antall publiserende personer, og på IDER er det 22 personer flere enn i fjor som har publisert, selv om både antall UFF-årsverk og årsverk i førstestillinger er omtrent uendret. Om lag en tredel av de de nye publiserende personene på fakultetet er stipendiater. I tillegg har både Mohnsenteret og IDER svært produktive personer i førstestilling – begge skiller seg ut med høye tall her. Institutt for miljø- og naturvitenskap har den høyeste nivå 2-andelen med over 30%, men både Mohnsenteret med 29%, ISKB med 27%, og IDER med 24% ligger høyt på dette målet. Flere av fakultetene har høy andel internasjonalt medforfatterskap, særlig IDER med rundt 90%.

5.4. Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

På FØS er det, som i fjor, rapportert på tre institutter.

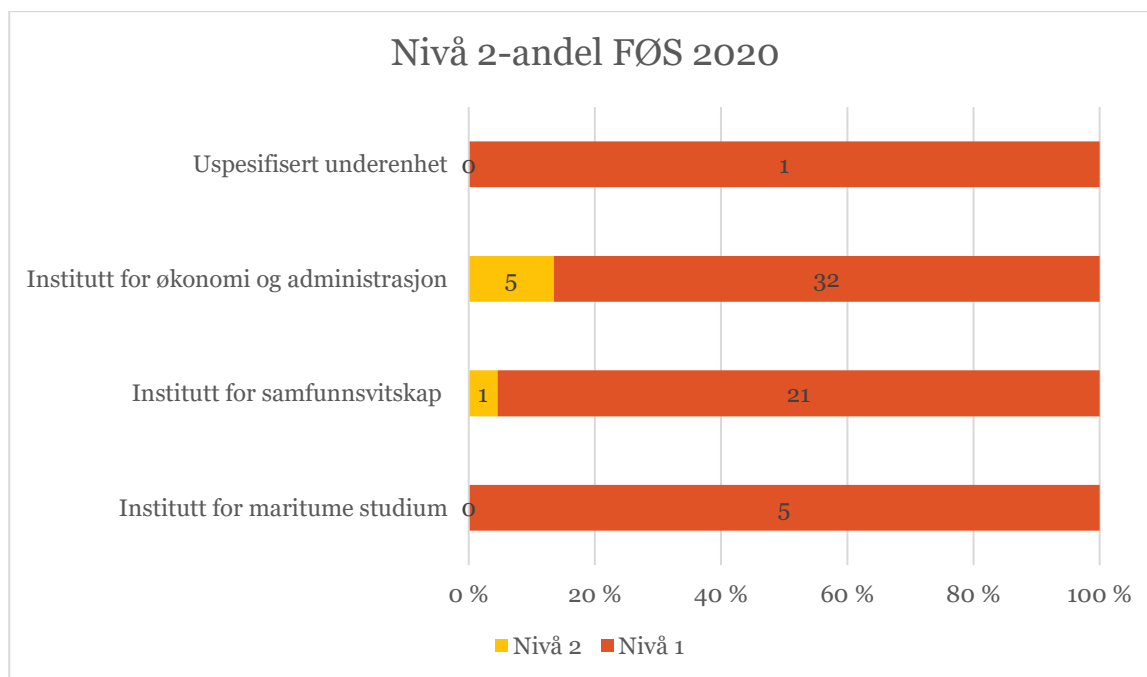
Figur 43 Poeng og antall publikasjoner FØS 2020. Kilde: Cristin.

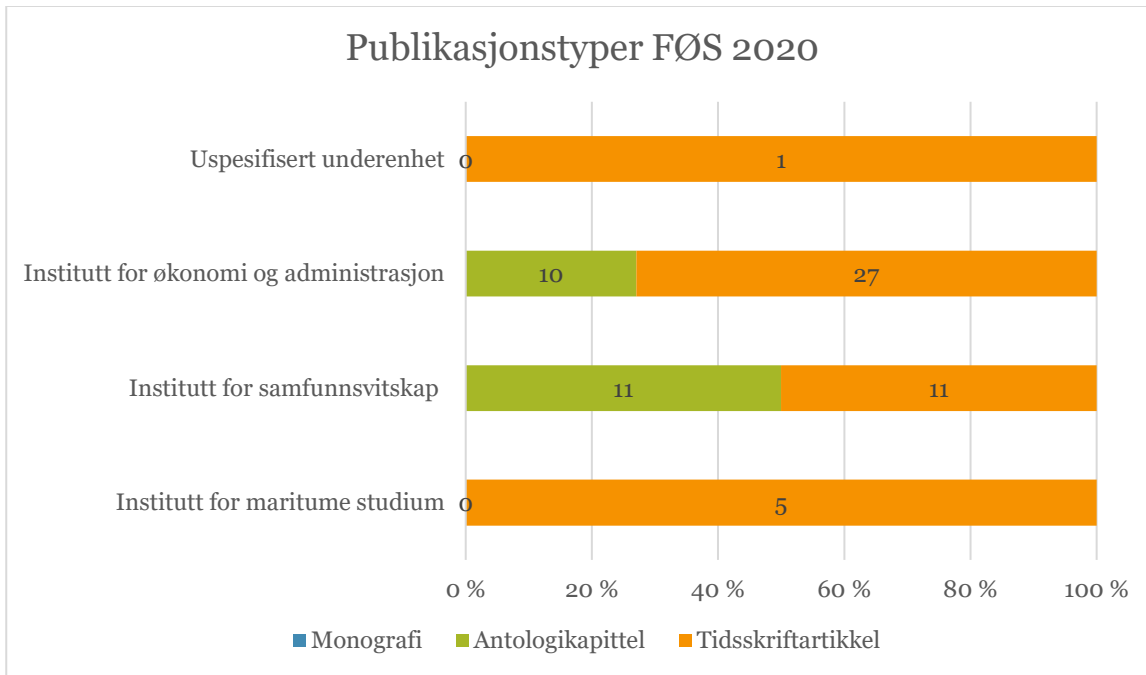
Figur 44 Poeng per UFF-årsverk og førstestilling FØS 2020. Kilde: DBH.

2020	Uspes	IØA	ISV	IMS	FØS
Ant. førstest.	1	33,4 (+ 0,4)	14,5 (+2,35)	8,6 (- 0,2)	57,5 (+ 2,55)
Antall UFF-årsverk	1	65,57 (+6,37)	19,9 (+ 2,85)	19,6 (- 1,2)	106,07 (+8,02)
Antall publ. pers.	1	33 (-5)	12 (+4)	7 (+1)	53
Ant. publ. pers. i førstestilling	1	21 (-6)	10 (+5)	4	36 (-1)

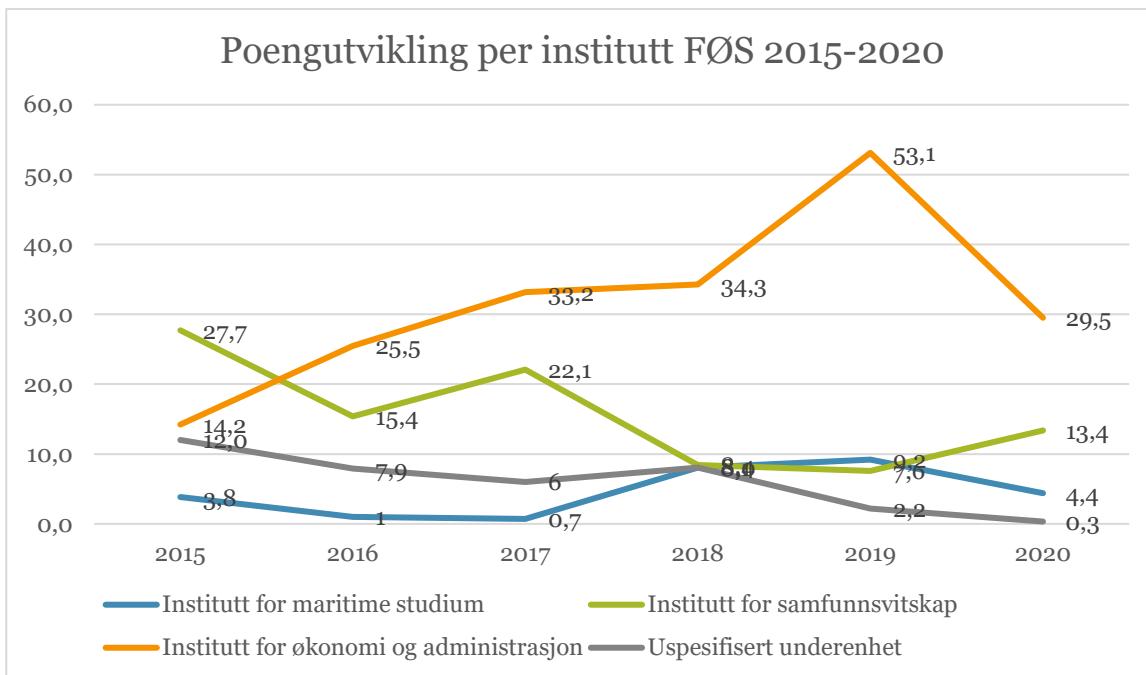
Tabell 5 Tallene i parentes viser endring sammenlignet med 2019. Kilde: DBH (stillinger) og Cristin (publ. personer).

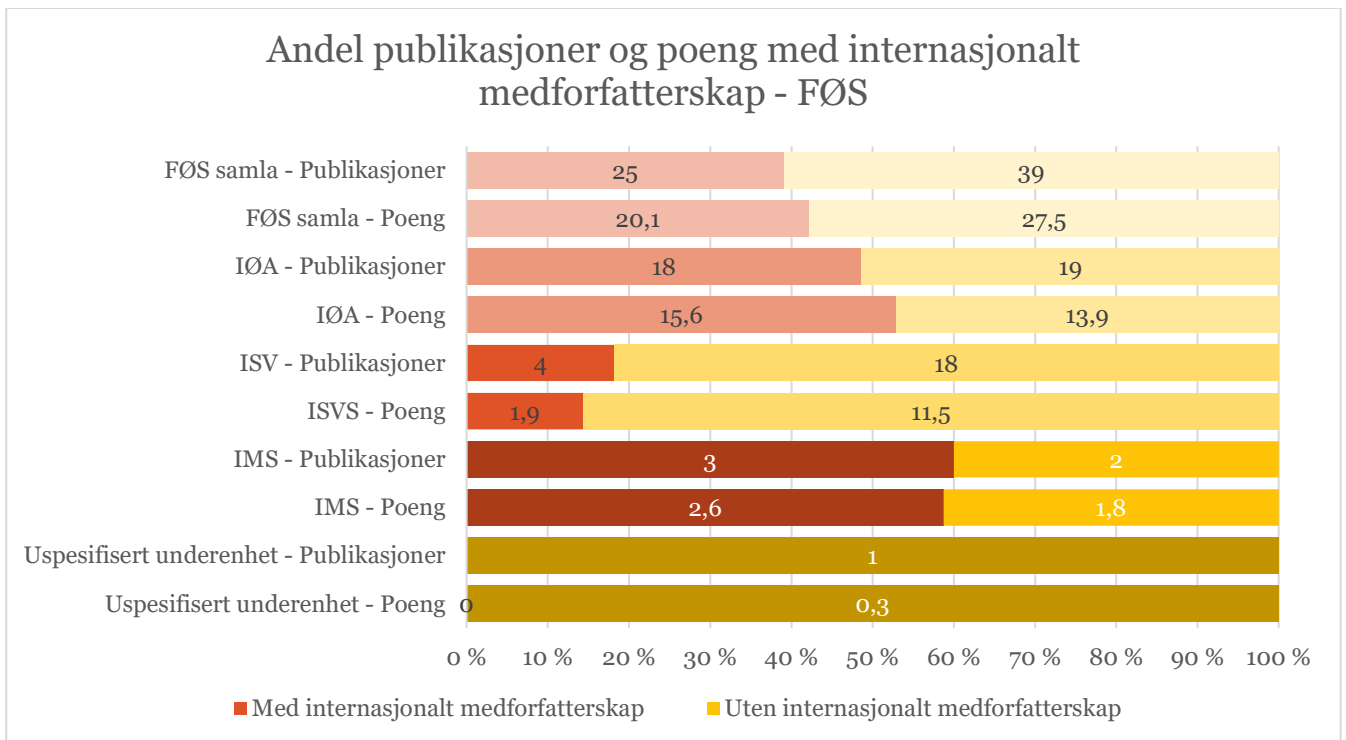
Figur 45 Tallene på søylene viser antall publikasjoner. Kilde: Cristin.

Figur 46 Tallene på søylene viser antall publikasjoner. Kilde: Cristin.

Figur 47 Poengutvikling per institutt FØS 2015-2020. Kilde: Cristin.

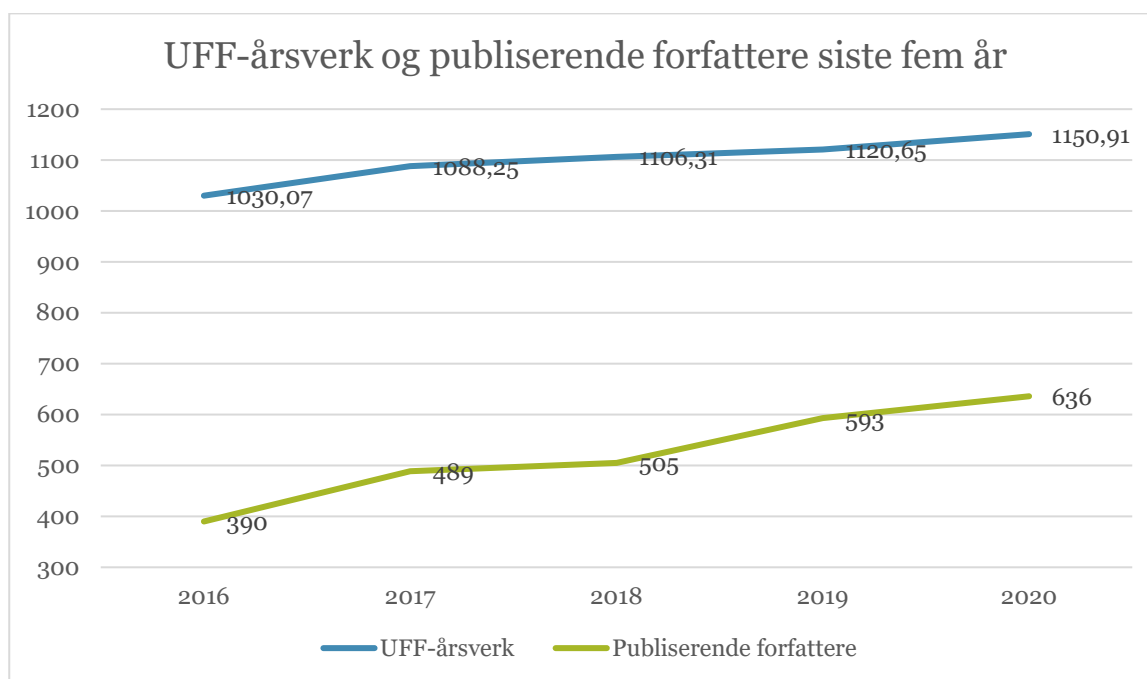
Figur 48 Sampublisering FØS. Antall publikasjoner og poeng på søylene. Kilde: Cristin.

FØS har hatt en markant nedgang i publikasjonspoeng siden 2019. Det er særlig Institutt for økonomi og administrasjon som har hatt nedgang, i poeng, antall publikasjoner og publiserende forfattere. De hadde riktignok en formidabel vekst fra 2018 til 2019, mens årets poengsum er lavere også enn både 2018 og 2017. Institutt for maritime studium har en nedgang i både poeng og antall publikasjoner, men økning i antall publiserende personer. Det er et lite institutt med få ansatte og publikasjoner, og en monografi trakk opp i 2019. Institutt for samfunnsvitenskap har en økning i poeng, som henger sammen med økning i antall publikasjoner og publiserende personer. Samtidig har nemlig andelen deres av publikasjoner på nivå 2 gått ned, og antologikapitler opp. Det er stor forskjell på instituttene i andel publikasjoner med internasjonalt medforfatterskap.

6. Publiserte forfattere 2016-2020

Til sammen 1213 forfattere har kreditert HVL i årene 2016-2020. Blant disse er (tidligere) studenter, forfattere med flere tilhørigheter og ulike stillingsbrøker, forfattere som er gått av med pensjon og som har byttet jobb og navn. Noen er registrert flere ganger. Disse er ikke alltid like lette å identifisere i datagrunnlaget. Fordi dataene har feil og ufullstendigheter, og ryddes og telles manuelt, vil det være små feil i kapittel 6. Det gir derfor et nyttig oversiktsbilde, men er ikke 100% etterrettelig ned til den enkelte publiserte person.

Figur 49 viser at antall forfattere har økt hvert år. Samtidig er det selvsagt mange av de samme som har publisert flere år. 9% (115 stykker) har publisert alle fem årene, 10% (123 stykker) har publisert fire av de siste årene. Disse andelene er nøyaktig de samme som i fjor. 13% (158 stykker) har publisert tre av de siste årene, 21% (248 stykker) har publisert to av årene, og 47% (569 stykker) har publisert ett av årene. Her er det marginale endringer siden i fjor (1-3 prosentpoeng).

Figur 49 UFF-årsverk og publiserte forfattere siste fem år. Kilde: Cristin og DBH.

Fordi noen forfattere har kreditert flere fakulteter, administrative enheter eller HVL på overordnet nivå er summen av fakultetene ikke alltid lik institusjonstallet i figurene som følger.

ÅR	HVL	FLKI	FHS	FIN	FØS
2016-2020	1213	377	349	342	100
2020	636	195	181	202	53
2019	593	211	168	158	53
2018	505	167	161	127	45
2017	489	189	149	111	39
2016	390	139	130	86	35

Tabell 6 Publiserte forfattere per år og samla 2016-2020. Kilde: Cristin.

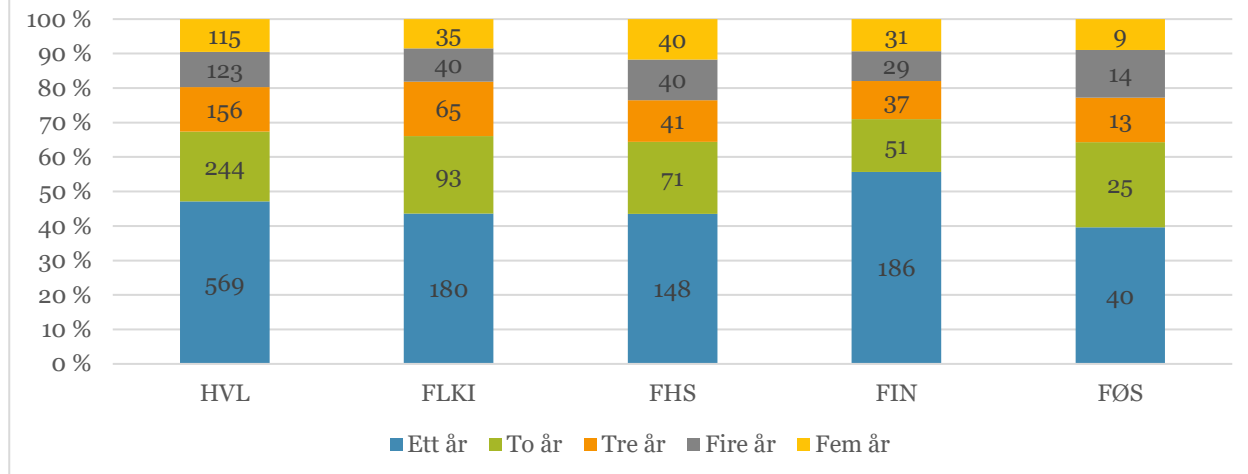
Vi ser at antall publiserte forfattere jevnt over har steget på alle fakulteter de siste år. Unntaket er FLKI, som hadde nedgang sammenlignet med året før i både 2018 og 2020, og FØS som i 2020 sto på stedet hvil. Det er små variasjoner i andelen de ulike fakultetene har av totalen, for det meste ligger FØS rundt 10 og de andre tre fakultetene rundt 30 %.

6.1 Antall og andel publiserte forfattere

Av de forfatterne som har publisert de siste fem årene, er det bare 15 stykker (1%) som ikke har publisert de siste tre årene. Dette tallet var betydelig høyere i fjor (147 stk/14%). Det kan peke i retning av en økt publiseringshyppighet hos dem som er aktive.

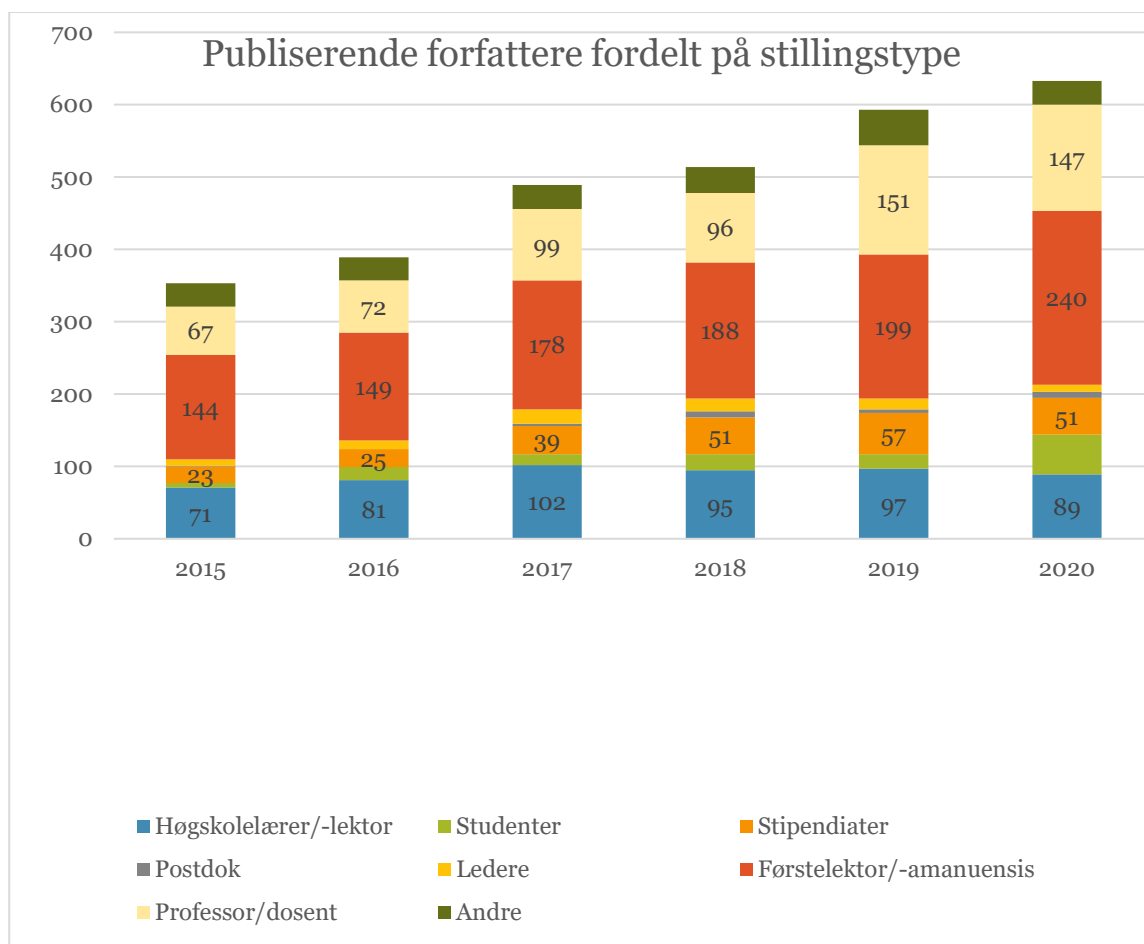
195 stykker har bare publisert i 2020 (de kan ha publisert før 2016). 326 stykker har publisert begge de siste to årene, det vil si at rett over halvparten (51%) av dem som publiserte i 2020 også publiserte i 2019, mens 55% av dem som publiserte i 2019 også publiserte i 2020.

Antall og andel forfattere som har publisert ett, to, tre, fire eller fem av årene 2016-2020

Figur 50 Antall og andel publiserende forfattere 2016-2020. Kilde: Cristin.

De historiske dataene over publiserende personers stillinger er ikke gode, og de er manuelt behandlet, derfor er det noen feil og unøyaktigheter i tellingen som ligger til grunn for figur 51. Dette bildet viser likevel at antallet publiserende personer i undervisningsstillinger som ikke krever førstekompetanse har holdt seg nokså stabilt gjennom perioden, mens det har økt blant stipendiater, førstelektorer og førsteamanuenser, og professorer/dosenter. Fra 2019 til 2020 er det primært blant førstelektorer og førsteamanuenser det er økning. Det er også en økning blant studenter, men dette kan skyldes at flere av dem enn tidligere er blitt registrert som studenter i Cristin. Vi ser en korresponderende nedgang i kategorien «andre», der de vi mangler data om stilling for telles.

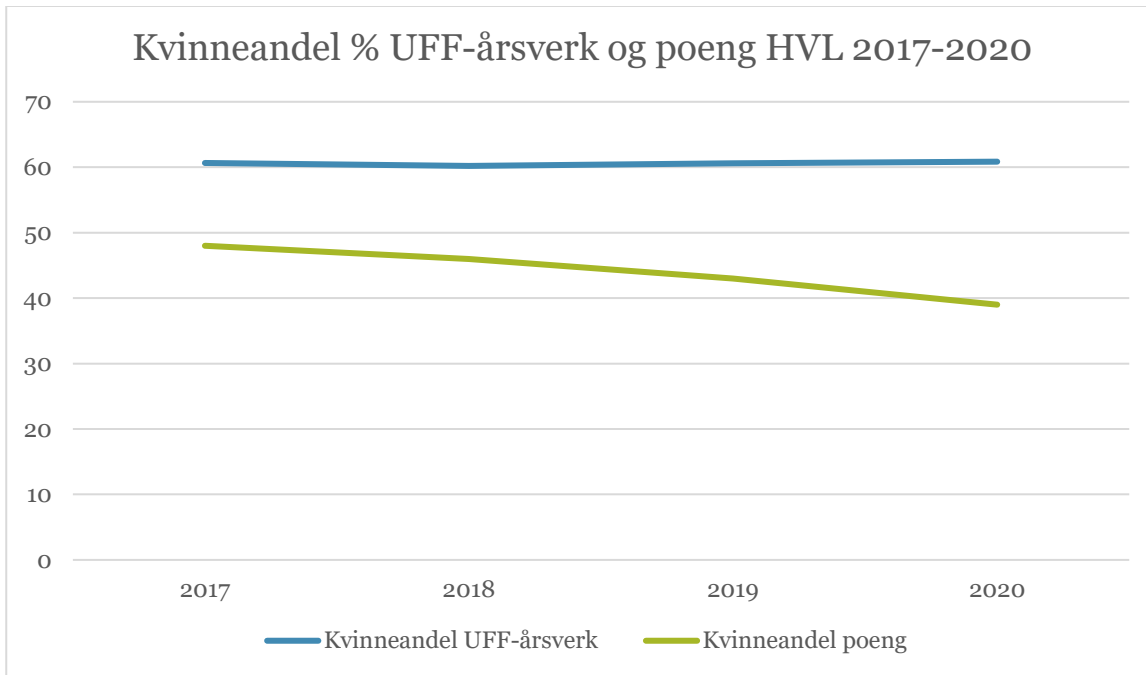

Figur 51 Publiserende forfattere fordelt på stillingstype 2015-2020. Kilde: Cristin.

6.2. Kjønnfordeling

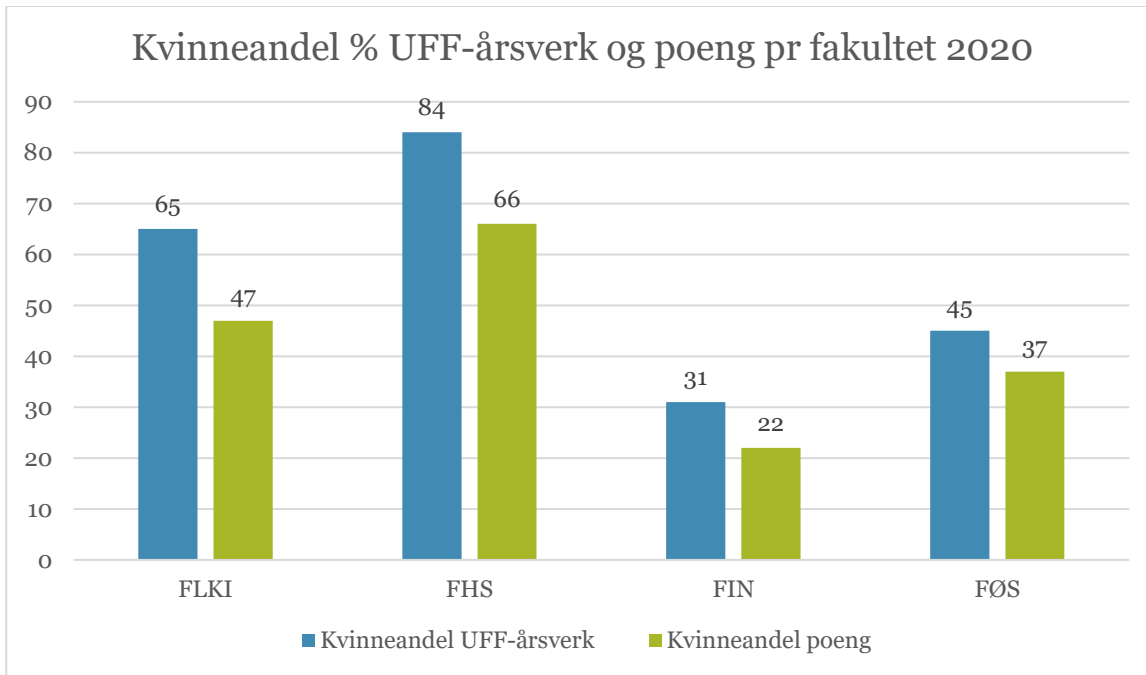
Kvinneandelen blant ansatte er temmelig ujevnt fordelt på HVL, den er svært høy på FHS og nokså lav på FIN. På institusjonsnivå har kvinners andel av årsverkene ligget stabilt mellom 60 og 61% de siste fire årene, mens andelen av poeng har gått ned fra 48 til 39%.

Med det ligger HVL fortsatt over snittet for statlige institusjoner når det gjelder kvinneandel av poeng, som i 2020 var på 38%. I denne delen av sektoren har andelen ligget mellom 35 og 38% i perioden, og HVL har ligget mellom 5. og 7. plass, mens i 2020 ble det 11. plass.

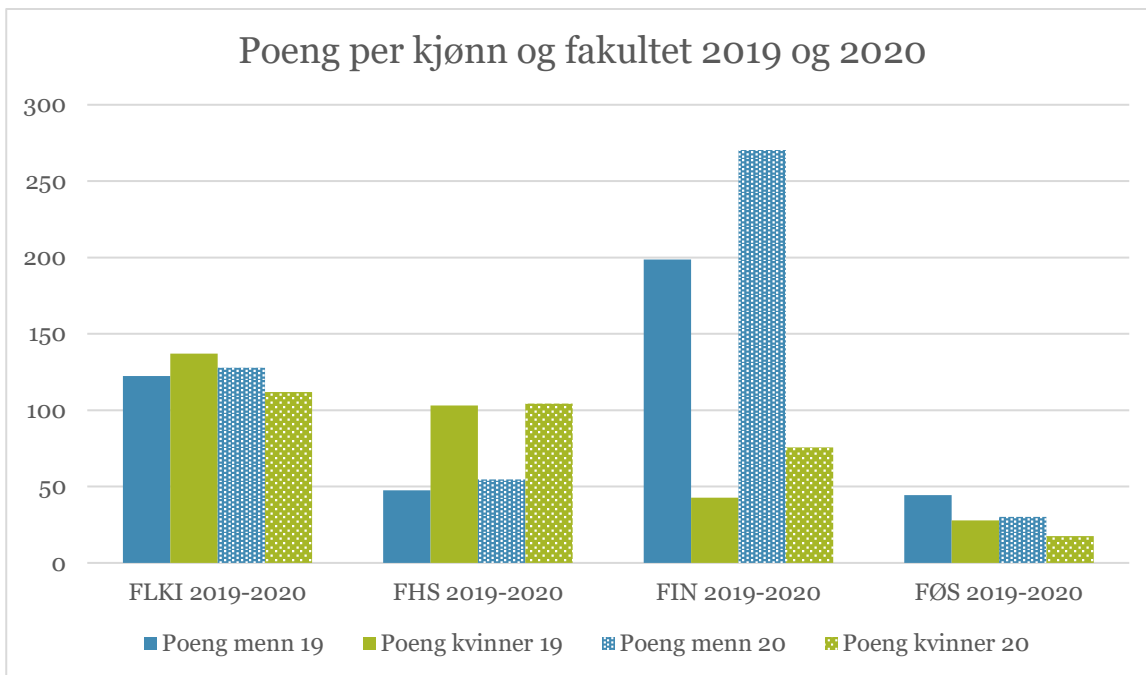

Figur 52 Kvinneandel UFF-årsverk og poeng HVL 2017-2020. Kilde: DBH.

Den same tendensen, at kvinners andel av poengene er mindre enn andelen UFF-årsverk, gjør seg gjeldende på alle fakulteter. På tre av fakultetene er denne tendensen forsterket siden i fjor, bare på FIN har den minket. Der tjente kvinner en større andel av poengene i 2020 enn de gjorde i 2019.

Figur 53 Kvinneandel UFF-årsverk og poeng per fakultet 2020. Kilde: DBH.

Figur 54 Publiseringspoeng per kjønn og fakultet 2019 og 2020. Kilde: DBH.

De helt store endringene i kvinners andel at publiseringspoengene på fakultetsnivå siden i fjor ser vi ikke. Legg likevel merke til at på FLKI er det en ikke ubetydelig nedgang i antall poeng for kvinner, og en liten økning for menn. På FHS er det en liten økning for kvinner,

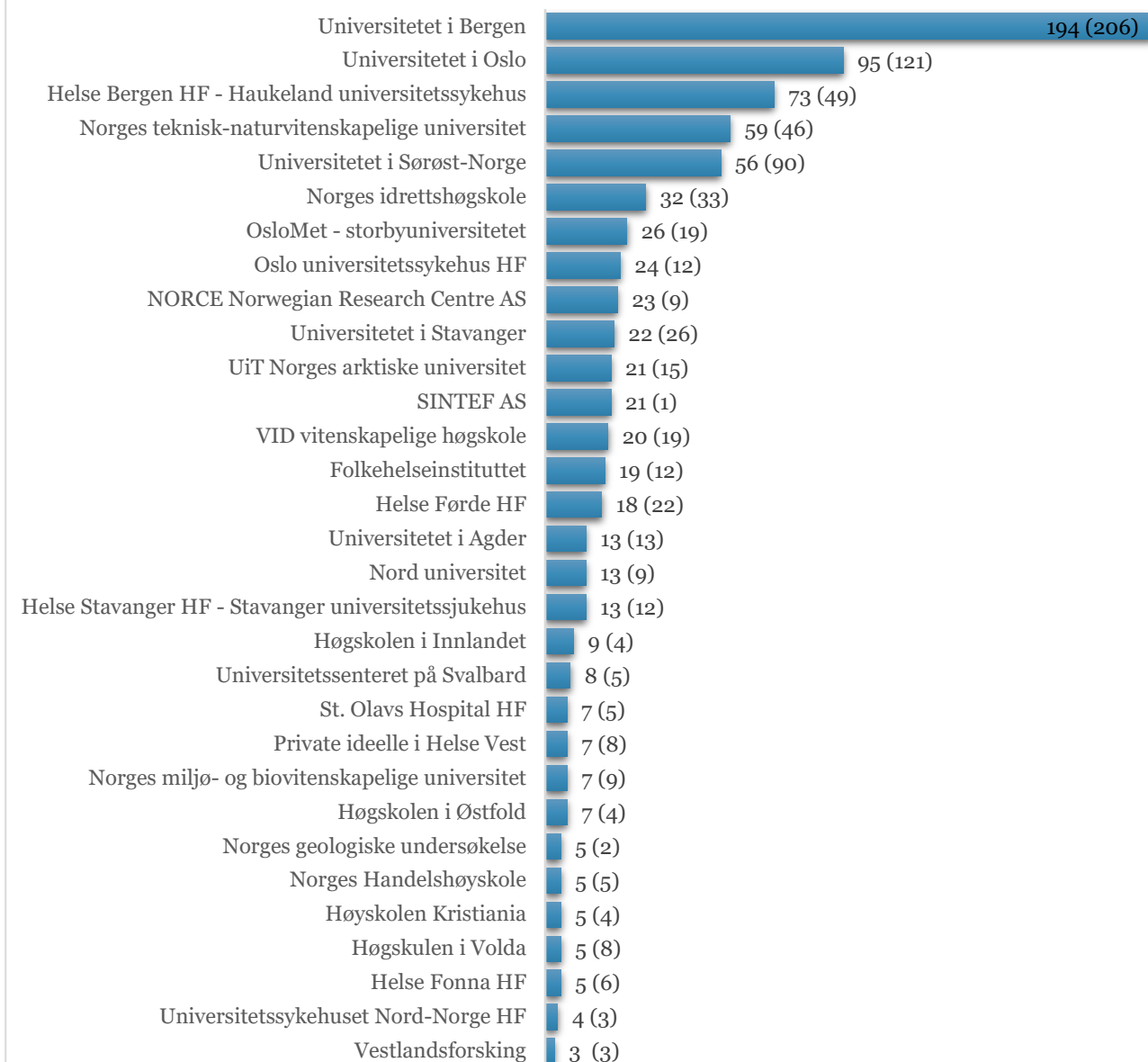
og noe større for menn. På FIN er det betydelig økning for begge kjønn, og på FØS nedgang for begge kjønn. Totalt på HVL var antall publiseringspoeng tjent av kvinner tilnærmet likt i 2019 (311,5) og 2020 (311,8).

7. Sampublisering

Sampublisering innebærer at minst én forfatter har registrert tilhørighet til en annen institusjon enn HVL på den aktuelle publikasjonen. Én forfatter kan gjerne være registrert med flere tilhørigheter. Til internasjonal sampublisering regnes alle publikasjoner hvor minst én forfatter har registrert tilhørighet til institusjoner i minst ett land utenfor Norge. I oversiktene nedenfor telles publikasjoner flere ganger, og det er høy grad av overlapping.

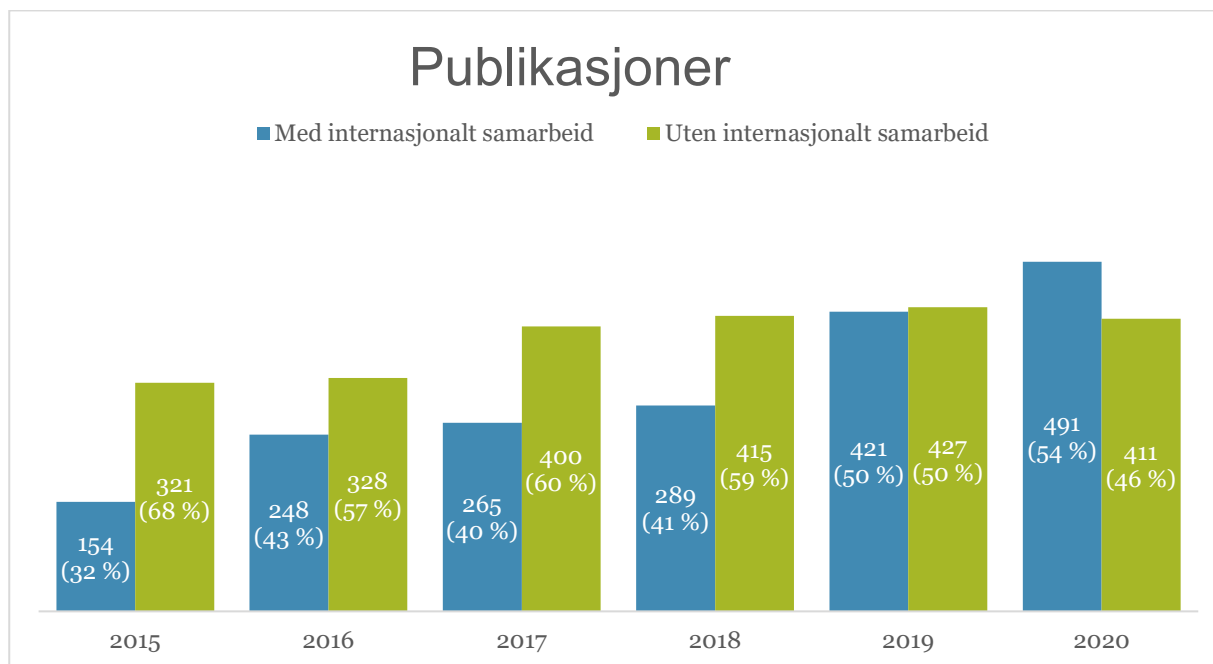
Figur 55 nedenfor viser hvilke institusjoner i Norge HVL hadde flest sampublikasjoner med i 2020. Universitetet i Bergen skiller seg fremdeles markant ut med 194 sampublikasjoner, selv om antallet er gått noe ned fra 2019, da det var 206. Universitetet i Oslo er fremdeles nr. 2 med 95 sampublikasjoner, mot 121 i 2019. De seks institusjonene øverst på lista er de samme som var øverst i 2019, dog er rekkefølgen noe endret.

Antall sampublikasjoner per institusjon i Norge > 2 (tall fra 2019 i parentes)

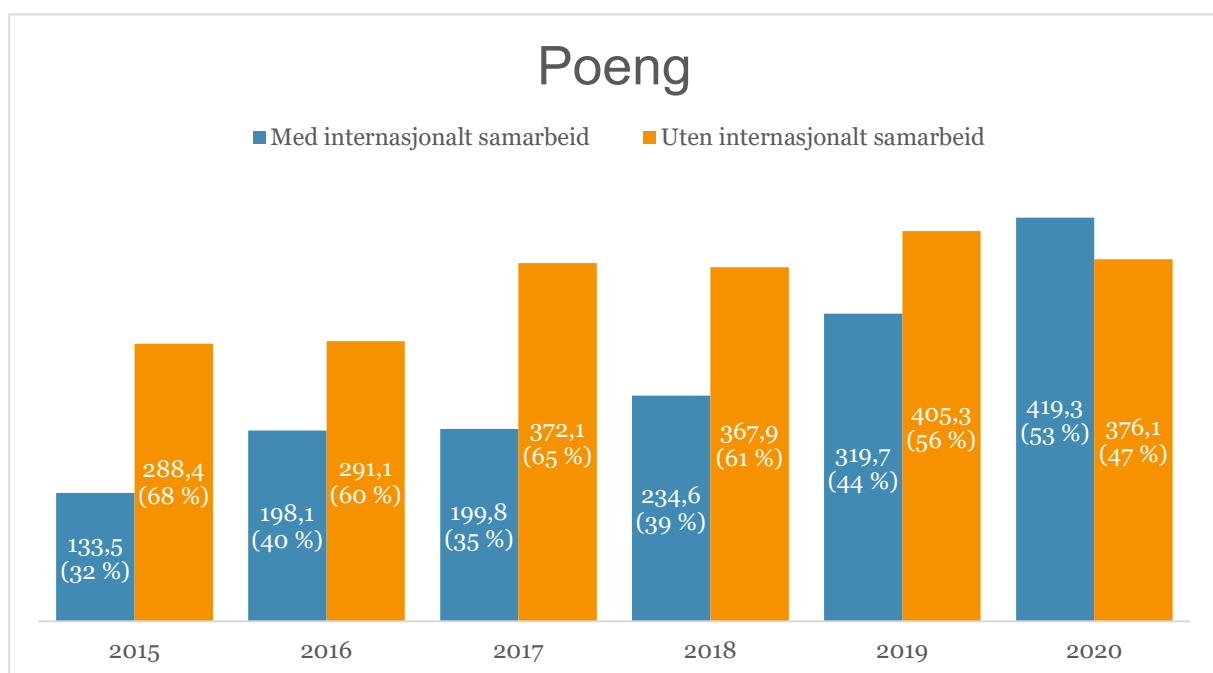

Figur 55 Antall sampublikasjoner per institusjon i Norge. Kilde: Cristin.

7.1 Internasjonalt samarbeid – Publikasjoner og poeng HVL

Figur 56 Publikasjoner med og uten internasjonalt samarbeid 2015-2020. Kilde: Cristin.

Figur 57 Poeng med og uten internasjonalt samarbeid 2015-2020. Kilde: Cristin.

Figurene 56 og 57 viser at det har vært vekst i antall publikasjoner og poeng med internasjonalt medforfatterskap hvert år fra 2015. Andelen på begge målene gikk noe ned fra 2016 til 2017, men har ellers steget. I 2020 hadde vi for første gang over 50% av både publikasjoner og poeng med internasjonalt medforfatterskap.

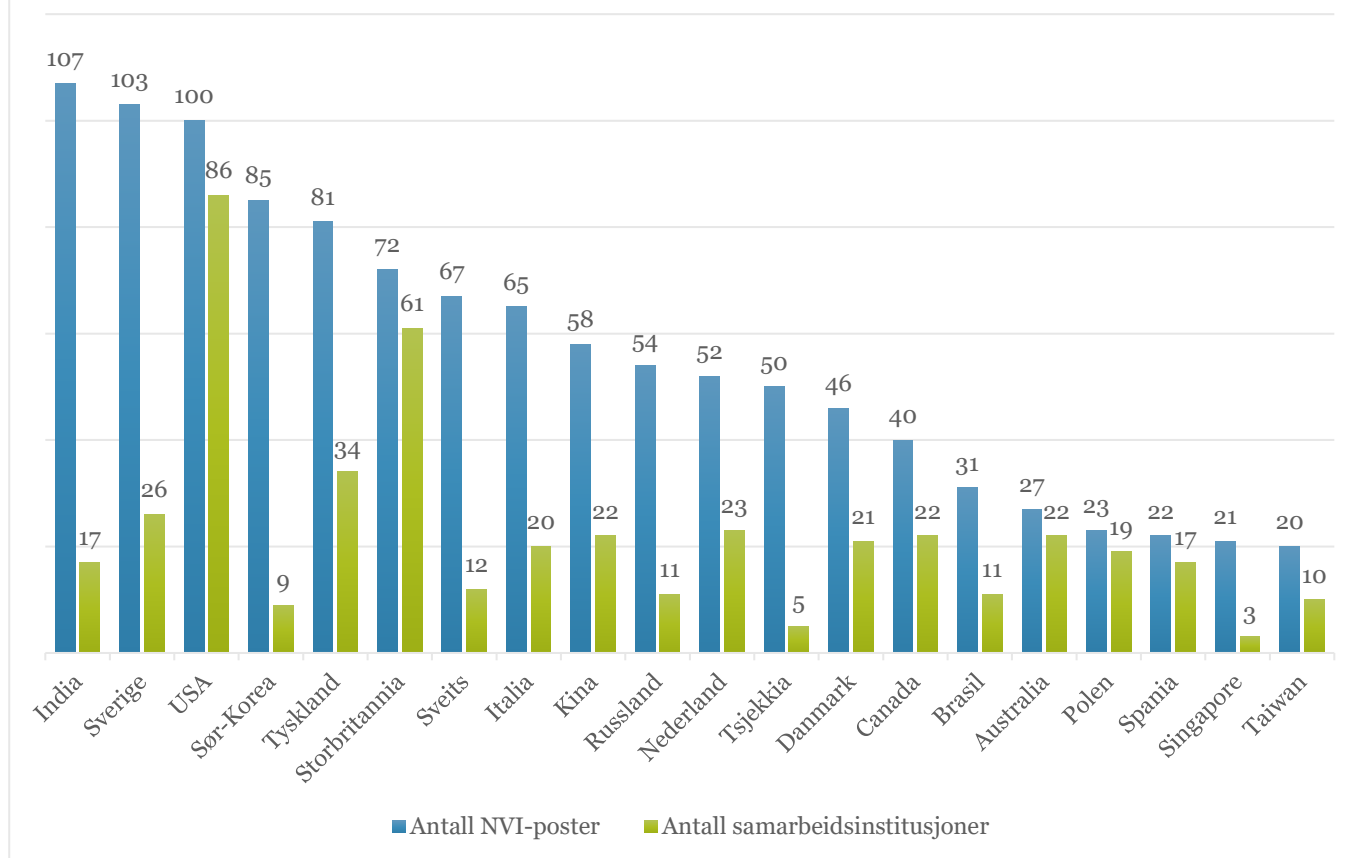
7.2 Samarbeidsland

HVL hadde internasjonale sampublikasjoner med institusjoner i til sammen 77 ulike land i 2020, mot 65 i 2019. Med 20 av disse landene hadde vi 20 eller flere sampublikasjoner, vist i figur 58 nedenfor. Med 10 land hadde vi mellom 11 og 19 sampublikasjoner, med 30 land hadde vi mellom 2 og 10 sampublikasjoner, og med 17 land hadde vi kun 1 sampublikasjon.

Tallene har endret seg noe fra 2019, da USA og Sverige skilte seg markant ut med 143 publikasjoner hver. For 2020 er India på topp med 107 publikasjoner (2019: 8. plass med 83 publikasjoner), tett fulgt av Sverige med 103 og USA med 100. Med de ni landene Sør-Korea, Tyskland, Storbritannia, Sveits, Italia, Kina, Russland, Nederland og Tsjekkia hadde vi mellom 50 og 85 sampublikasjoner. Disse landene lå høyt oppe også i 2019. Finland var inne på 16.-plass på lista over landene med mest aktivt samarbeid for 2019 med 30 publikasjoner, men har med 11 sampublikasjoner i 2020 falt ut.

Enkelte forskere deltar i forskergrupper med svært mange medforfattere. I 2020 hadde 49 publikasjoner 50 eller flere forfattere. 2 publikasjoner står med hele 997 og 998 medforfattere. Slike publikasjoner påvirker selvsagt i stor grad diagrammene her. Det er særlig CERN-samarbeidet som en del forskere ved Institutt for datateknologi, elektroteknologi og realfag deltar i som står bak slike publikasjoner. [Avsnitt 7.3 nedenfor](#) gir en oversikt over hvilke land og institusjoner de ulike fakultetene hadde mest aktivt publiseringssamarbeid med.

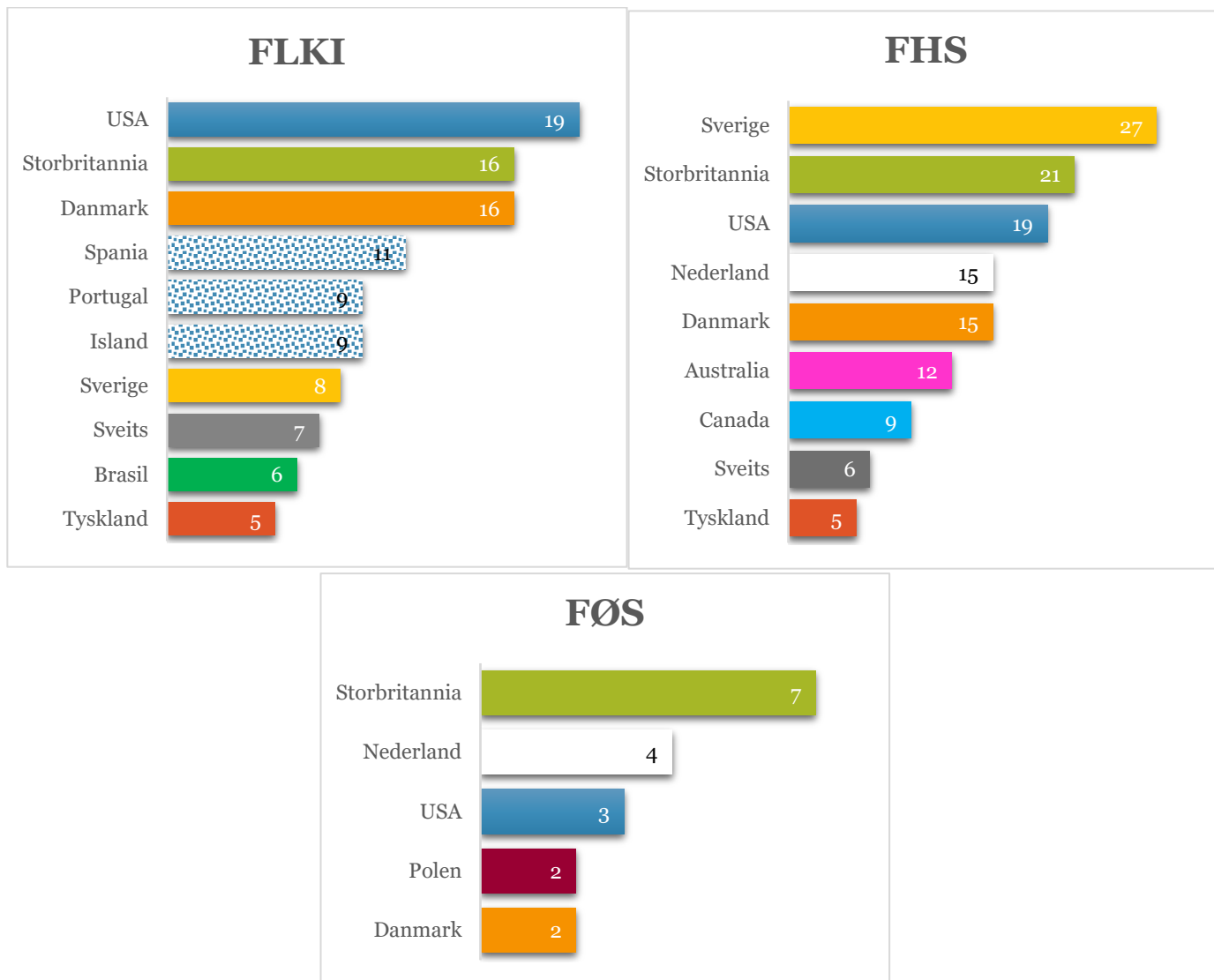
Antall sampublikasjoner og sampubliserende institusjoner per land > 19

Figur 58 Sampublikasjoner og sampubliserende institusjoner per land. Kilde: Cristin.

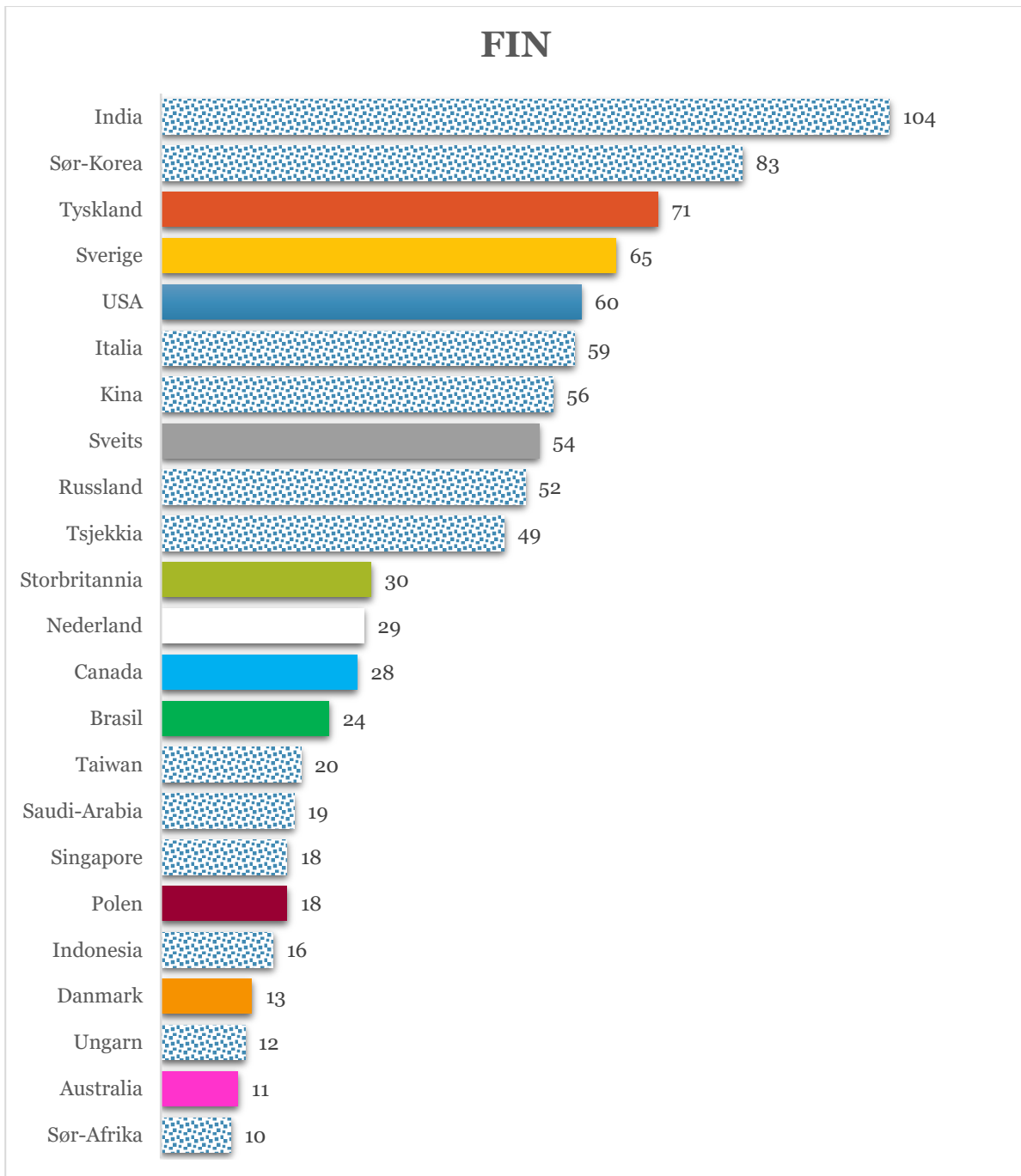
7.3 Samarbeidsland og samarbeidende institusjoner fordelt på fakultet

Figurene 59 (FLKI, FHS, FØS) og 60 (FIN) nedenfor viser hvilke land fakultetene hadde mest aktivt publiseringssamarbeid med i 2020. Fargebruken er gjennomgående, mens land som – i disse oversiktene – opptrer kun på ett fakultet, har fått blåhvitt mønster. For FLKI og FHS vises land med 5 eller flere sampublikasjoner, for FØS vises land med flere enn 1 sampublikasjon.

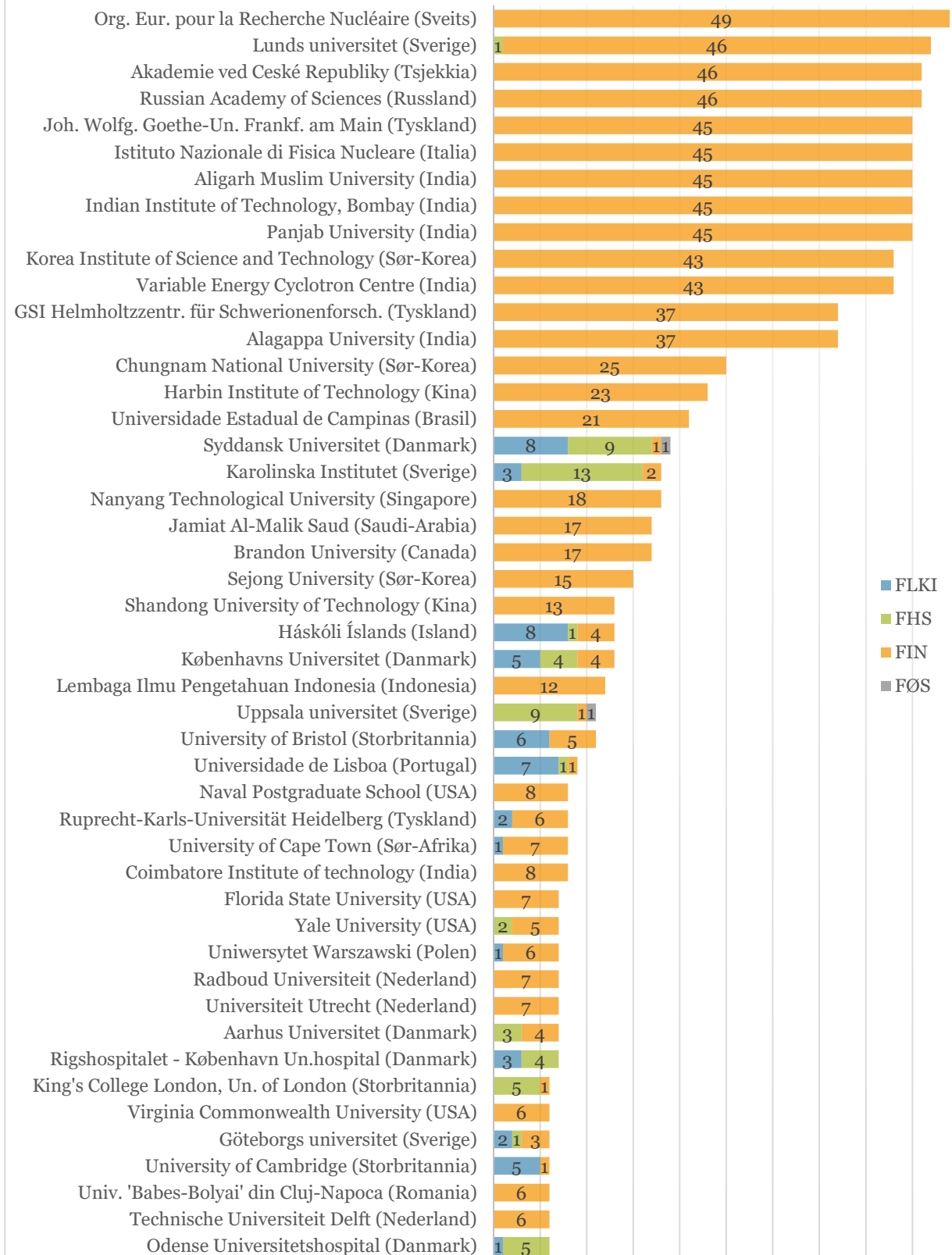
Figur 59 Land med flest sampublikasjoner per fakultet. Kilde: Cristin.

FIN har et aktivt publiseringssamarbeid med mange flere land. Dette kommer tydelig fram i figur 60. Vi ser også at Danmark, Storbritannia og USA er de tre landene som alle fakultetene hadde flere samarbeidspublikasjoner med.

Figur 60 Land med flest sampublikasjoner - FIN. Kilde: Cristin.

Sampublikasjoner per institusjon

Figur 61 Sampublikasjoner per institusjon fordelt på fakultet. Kilde: Cristin.

Figur 61 gir et bilde av hvilke utenlandske institusjoner de ulike fakultetene har et mest aktivt publiseringssamarbeid med. Institusjoner der fakultetene samla har minst 6 sampublikasjoner, er tatt med. Det er kun Syddansk universitet som har sampublikasjoner med alle fakultetene. Karolinska instituttet, Háskóli Íslands, Københavns universitet, Universidade de Lisboa og Göteborgs universitet har samarbeid med både FLKI, FHS og FIN, mens Uppsala universitet har sampublikasjoner med både FHS, FIN og FØS. Institusjonene helt øverst på lista er institusjoner som er med i CERN-samarbeidet.

8. Åpen tilgang

Det finnes ulike måter å publisere for å gi åpen tilgang. Det som definerer de ulike formene for åpen tilgang er dels hvor artikler, kapitler og bøker blir publisert, og dels hvordan det finansieres.

Gull åpen tilgang i streng forstand er publisering i rene, åpne kanaler, der alt er åpent for alle å lese.

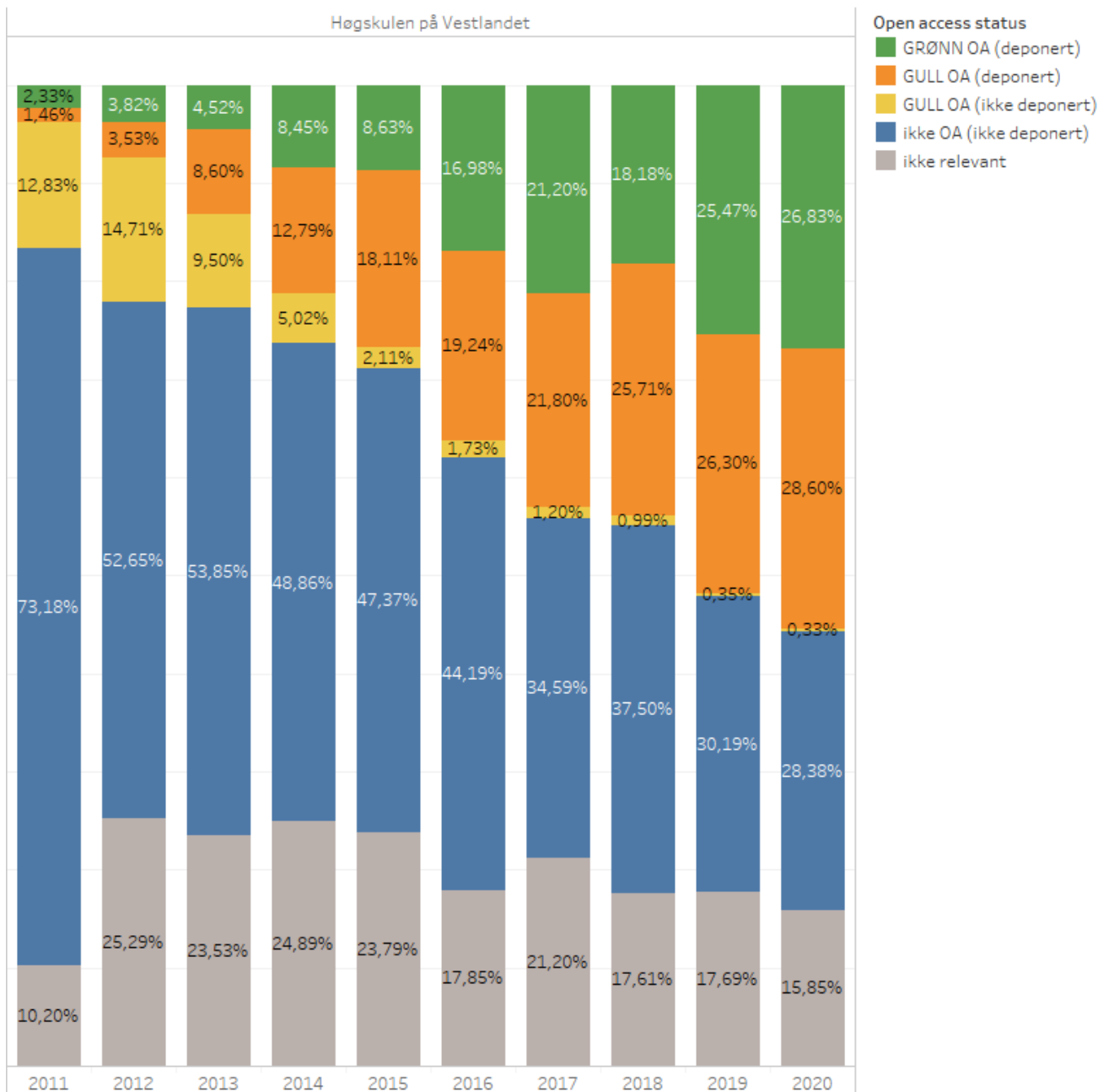
Hybrid publisering er en samlebetegnelse for løsninger der det betales for å gjøre enkeltartikler åpne i ellers lukkede kanaler / abonnementsbaserte tidsskrifter. Publisert og les-avtalene norske UH-institusjoner i det senere har inngått med flere store utgivere (Cambridge University Press, Elsevier, Sage, Springer, Taylor & Francis, Wiley) tilrettelegger for hybrid publisering.

Grønn åpen tilgang kalles også egenarkivering. Det innebærer at en versjon av artikler som i utgangspunktet er publisert i abonnementsbaserte tidsskrifter blir arkivert og tilgjengeliggjort i (institusjonelle) vitenarkiver. Det varierer hvilken versjon tidsskriftene tillater at man tilgjengeliggjør (som oftest ikke den endelige/publiserte versjonen), og når (ofte 6 eller 12 måneder etter publisering).

Vi har to ulike statistikker over åpen tilgang; en i Cristin og en i DIKUs Tilstandsrapport for høyere utdanning 2021. Begge har mangler, og det er ikke fullstendig samsvar mellom de to.

8.1. Cristins OA-statistikk

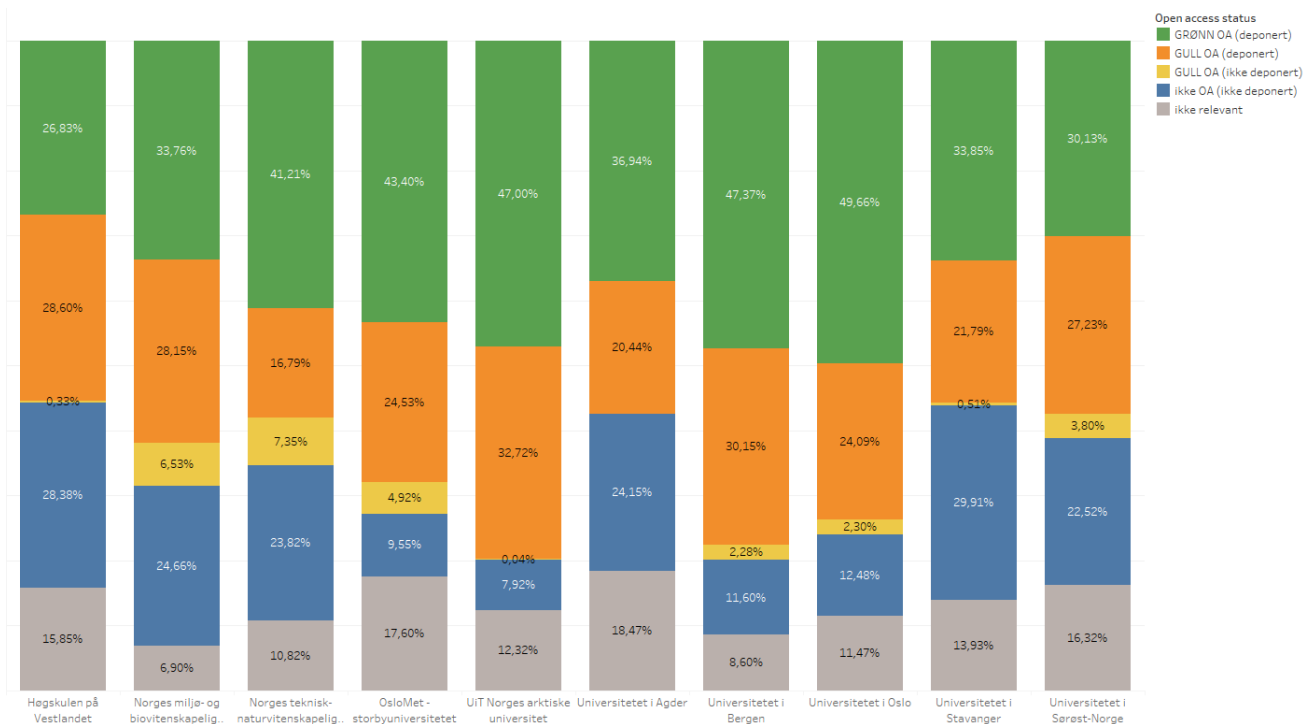
Cristins statistikk har med alle publikasjonene som hvert år rapporteres inn til NVI, for HVLs del 902 stykker i 2020, men åpen tilgang-status er bare registrert på tidsskriftartikler. Alle bøker og bidrag til slike havner dermed i kategorien «ikke relevant», selv når de er publisert åpent. Cristin skiller ikke mellom gull og hybrid åpen tilgang, og innenfor grønn åpen tilgang skiller de ikke mellom det som bare er deponert og det som faktisk er tilgjengeliggjort.

Figur 62 Open access-status for NVI -publikasjoner HVL 2011-2020. Kilde: Cristin

Vi ser at utviklingen går i ønsket retning, og at andelen både gull og grønn open access øker, om enn langsomt. Det er fortsatt et urealisert potensial i de 256 publikasjonene (28%) i den blå kategorien; ikke OA (ikke deponert). Flere av disse bør i det minste kunne lastes opp til, antakelig også publiseres i, HVL open og dermed bli talt som og/eller gjort åpent tilgjengelig.

Figur 63 viser status på samme måte for de ti største institusjonene i sektoren i 2020. Som tidligere, ligger vi godt an når det gjelder gull open access, hvor vi har den tredje høyeste prosentandelen. Når det gjelder grønn open access, ligger vi nå dårligst an blant disse institusjonene.

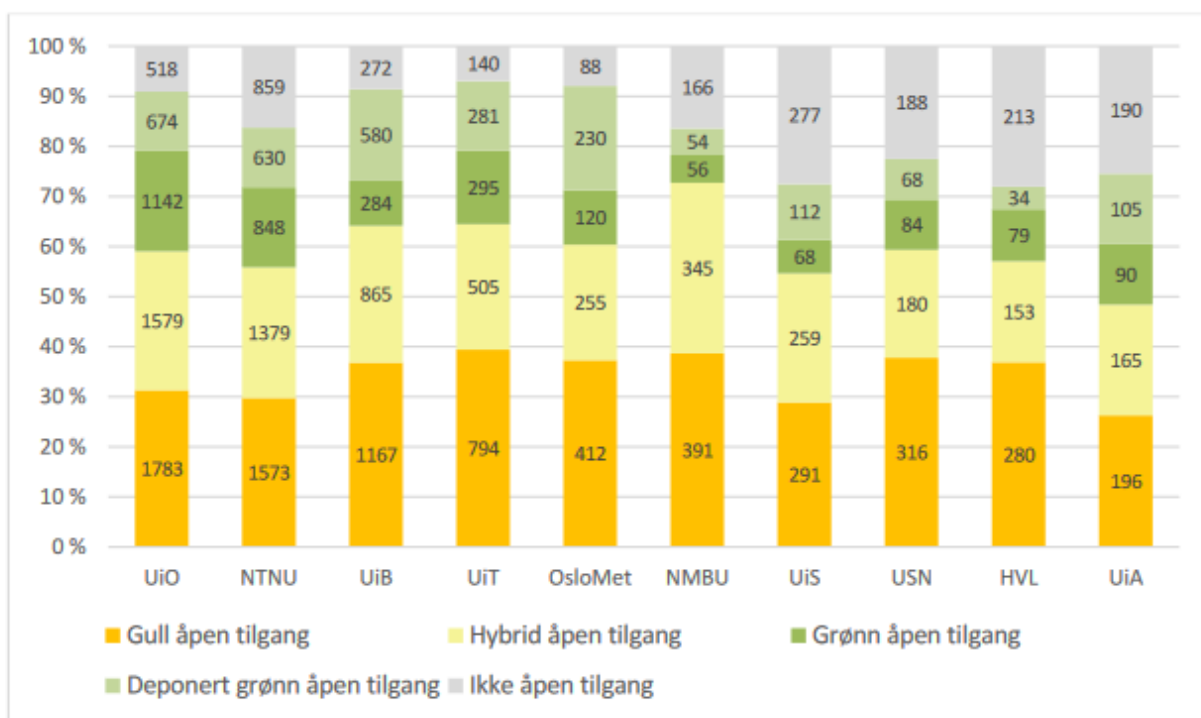

Figur 63 Open access-status for de ti største institusjonene. Kilde: Cristin.

8.2. DIKUs OA-statistikk

Dikus statistikk tar bare for seg vitenskapelige artikler, og viser hvor stor andel av dem som er åpent tilgjengelig gjennom gull, hybrid og grønn open access, hvor mange som er deponert, men ikke åpent tilgjengelige, og hvor mange som ikke er åpent tilgjengelige. De sjekker flere kilder, og fanger også opp artikler som er publisert i utenlandske vitenarkiv. Dermed sier DIKUS statistikk mer om hva som faktisk er åpent tilgjengelig enn Cristins gjør. Samtidig tar de forbehold om at feil og ufullstendigheter i kildene kan forekomme.

Figur 3.7 Åpen tilgang i UH-sektoren 2020. De ti største institusjonene i sektoren. Andel

Tallgrunnlaget er hentet fra Cristin og data er kryssjekket mot en rekke datakilder. Avvik kan forekomme, se fotnote til figur 3.6 for mer informasjon.

Kilde: Unit

Figur 64 Åpen tilgang i UH-sektoren 2020. Kilde: DIKU.

DIKU trekker fram i sin rapport at den viktigste endringen fra i fjor er økningen i hybrid publisering. Dette skyldes i hovedsak publiser og les-avtalene. Avtalene inkluderer også noen gulltidsskrifter, og påvirker dermed også gull åpen tilgang positivt.

HVL har som de fleste andre økning i både gull og hybrid åpen tilgang. Antall artikler med gull er gått fra 246 i 2019 til 280 i 2020, hybrid fra 93 i 2019 til 153 i 2020. Andel gull og hybrid samlet er steget fra 48 til 57%. Her er HVL omtrent på nivå med de fleste andre i dette utvalget fra sektoren. Som i Cristins statistikk kommer det fram at andelen artikler som ikke er åpent tilgjengelige (28%, mot 36% i 2019), er blant de høyeste i dette utvalget av institusjoner, og at andelen grønn (åpen tilgang) og lysegrønn (deponert, ikke åpen tilgang) er relativt lav (15%, mot 16% i 2019).